

การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมพร ชูสิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE DEVELOPMENT OF TEACHING STYLES RHETORIC
FOR MATTHAYOMSUKSA 2 STUDENTS**

SOMPORN CHOOSIN

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Education in Computer and Information Technology
Academic Year 2019**

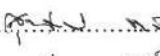
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

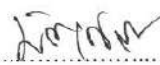
ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ชื่อผู้วิจัย สมพร ชูถิ่น
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วิโพทธิ์ วัฒนานิมิตกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

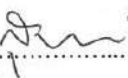
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลามมาลา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิโพทธิ์ วัฒนานิมิตกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพ็ญพร ทองคำสุก)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ดร.สุภาพร ศรีหามี่)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ชื่อผู้วิจัย	สมพร ชูสิน
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.วิโพภรณ์ วัฒนานิมิตกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลองและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) แบบประเมินทักษะการพูด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดประกอบด้วย 1) ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นการสนทนาตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ และ 4) ผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

2. นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทักษะการพูดในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการสอนปกติ

คำสำคัญ: พัฒนารูปแบบการสอน ลีลาวาทศิลป์ ทักษะการพูด

Title	The Development of Rhetoric Instruction Model to Enhance Speaking Skill for Matthayomsuksa 2 Students
Author	Somporn Choosin
Program	Curriculum and Instruction
Major Advisor	Associate Professor Dr.Wirot Wattananimitgul
Co-advisor	Associate Professor Dr.Bung-orn Sereerat
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop rhetoric instruction model to enhance speaking skill for Matthayomsuksa 2 students and 2) to compare students' speaking skill before the experiment and that after the experiment. The sample group included the 43 of Matthayomsuksa 2/2 students as an experimental group and the other 43 of Matthayomsuksa 2/1 students as a control group, who were obtained through cluster random sampling. Data were collected in the 1st semester of academic year 2017. The research instruments involved 1) lesson plan and 2) speaking skill assessment and were statistically analyzed by mean, standard deviation and t-test for Independent Sample.

The findings were revealed as follows.

1. The developed rhetoric instruction model to enhance speaking skill for Matthayomsuksa 2 students delineated 1) theory/concept 2) objectives 3) learning processes ,i.e., stage 1 readiness, stage 2 guided response, stage 3 mechanism, and stage 4 complex overt response and 4) learning outcomes.
2. The speaking skill of control group and experimental group was different at significance level .01. Mean of the experimental group was higher than that of the control group.

Keywords: Development of Instruction Model, Rhetoric, Speaking Skill

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตากรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิโพทธิ์ วัฒนานิมิตกุล รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์ อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ และอาจารย์ ดร.เพ็ญพร ทองคำสุข โดยได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์อย่างมาก ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงจนเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุภรณ์ ลีสมบัติรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญาภาณุ วรวัฒนชัย และอาจารย์บุปผา ศรีทองแท้ ที่เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นและรุ่นพี่ที่คอยช่วยเหลือขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน ที่ตั้งใจร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว และครูอาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่งในการให้การศึกษาค้นคว้าเป็นพื้นฐานสำคัญ คอยให้ความรัก กำลังใจ และสนับสนุนเป็นอย่างดีมาตลอด

สมพร ชูสิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
รูปแบบการสอน.....	9
ปรัชญาทางการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอน.....	16
การพูด.....	36
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอน.....	65
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน.....	72

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอน.....	74
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน.....	76
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน.....	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	97
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	99
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	103
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	207
ภาคผนวก จ แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	214
ภาคผนวก ฉ ผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR.....	225
ประวัติผู้วิจัย.....	227

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	รูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	66
2	การดำเนินการจัดการตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์.....	69
3	การดำเนินการจัดการตามแผนการจัดการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบปกติ.....	71
4	แบบแผนการทดลองการใช้รูปแบบ.....	72
5	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการใช้รูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์กับการสอนปกติ.....	76
6	ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดใช้รูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์กับการสอนปกติ.....	77
7	คะแนนการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์.....	210
8	คะแนนการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติ.....	208
9	การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC)ของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด.....	210

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2	การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพูดมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนเราทุกคนเป็นอย่างมาก เพราะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดออกมา โดยอาศัยถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมให้ผู้อื่นรับรู้ เข้าใจและเกิดการตอบสนอง (สหไทย ไชยพันธุ์, 2555, น.144) เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งประกอบด้วยบุคคล 2 คนขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพและบรรลุผลได้ดั่งนั้น ผู้พูดจะต้องใช้สำเนียงและถ้อยคำที่ถูกต้อง รวมทั้งการใช้ภาษาท่าทางเพื่อให้เป็นที่เข้าใจระหว่างผู้พูด และผู้ฟัง และเป็นการแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคม (บุษบง ปรีดาวงศากร, 2547, น.8) มนุษย์จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน สร้างความเข้าใจระดับบุคคล ระดับกลุ่ม จนถึงระดับชาติ สร้างสัมพันธ์อันดีต่อกัน การพูดเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้กิจการต่างๆ สำเร็จไปได้ด้วยดี ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน เพราะเป็นเครื่องแสดงถึงความฉลาด อุปนิสัยใจคอของผู้พูด ตลอดจนความมีไมตรีจิตต่อกัน สามารถประสานประโยชน์ให้แก่สังคม ปัจจุบันมีการใช้การพูดให้เป็นประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจการค้า การศึกษา ศาสนาและอื่นๆ เพื่อเป็นตัวแทนประสานประโยชน์ของสังคม ผู้มีความสามารถในการพูดจึงเป็นผู้มีอำนาจอยู่ในตัว ก่อให้เกิดผลดีในการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านกิจการและด้านส่วนตัว การพูดเป็นการสื่อสารที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุด การพูดจึงเปรียบเสมือนบันไดสำคัญขั้นแรกของมนุษย์ในการสมาคมและเป็นสะพานเชื่อมไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถใช้ น้ำเสียงถ้อยคำและสามารถใช้พฤติกรรม การแสดงออกได้สอดคล้องและเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้น ทักษะการพูดจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นเวลานาน จึงจะทำให้การพูดนั้นมีประสิทธิภาพ (วันทนี ไพรินทร์, 2547, น.7)

ดังนั้นการพัฒนาทักษะการพูด จึงมีความสำคัญอย่างมากเป็นความสามารถของผู้พูดในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและสอดคล้องสัมพันธ์กับผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ทำให้การสนทนาคำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง รวมทั้งสามารถเลือกใช้กลวิธีในการพัฒนาการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (ชไมพร เลิศคณาวณิชกุล, 2550, น.7-8)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ซึ่งสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามข้อ 1.ความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม โดยได้กำหนดมาตรฐาน ท 3.1 ไว้ว่า “สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และอย่างสร้างสรรค์” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น.12) และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดูนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูดยางานเรื่องหรือประเด็นจากการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวใจอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือมีมารยาทในการฟัง ดูและพูด

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชานี้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกปี การศึกษา แต่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการสอนปกติพบปัญหาอยู่ 3 ด้าน คือ รูปแบบการสอน ตัวผู้เรียนและวิธีประเมินผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนา โดยด้านรูปแบบการสอนพบว่าผู้สอนเริ่มใช้การบรรยายแนวคิดหลักการก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการพูดเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผลพบว่าประเมินโดยผู้สอนเป็นส่วนใหญ่และให้เพื่อนเป็นผู้ประเมินในบางครั้ง มีการบันทึกเทปการฝึกพูดเป็นรายบุคคลในบางโอกาสแต่ไม่ได้นำมาเปิดให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากพูดจบแต่ละครั้ง ด้านปัญหาที่ตัวผู้เรียนนั้น จากการพูดคุยกับผู้เรียนพบว่าผู้เรียนยังขาดความมั่นใจในการพูด ยังไม่ชัดเจนเรื่องการเตรียมบทพูดที่ถูกต้อง รวมทั้งคิดว่าวิธีการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการทำให้ตนพัฒนาทักษะการพูดและทักษะด้านอื่นๆ ได้ อดี สำหรับการสอนลีลาทศศิลป์นั้นเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ครบตามขั้นตอน กระบวนการของรูปแบบจะมีทักษะการพูดแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งมีแนวคิดจากการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการ (กรมวิชาการ, 2545, น.109) และขั้นของการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำและชำนาญ (Dave, 1967 p.96-99) ตลอดจนทักษะเป็นเรื่องที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนอาศัยการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดีมีความถูกต้องและมีความชำนาญ (Simpson, 1972)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ขึ้น โดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดหลักเพราะแนวคิดดังกล่าว เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติเปิดโอกาสให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูด สื่อความหมายตามความคิดของตน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ารูปแบบการสอนดังกล่าวจะทำให้ทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีทักษะการพูดสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของ โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 86 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง และ ม.2/1 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มควบคุม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนโรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ การสอนปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการพูด

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4-8 ชั่วโมง ชั่วโมงละ 60 นาที รวม 20 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาส ต่างๆ ซึ่งมีทักษะการพูดแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

- ความสามารถในการใช้คำศัพท์
- ความแม่นยำด้านไวยากรณ์
- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความคล่องแคล่ว
- ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนในกลุ่มสาระอื่นๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ลีลา หมายถึง ท่วงทำนอง ลีลาการพูด

วาทศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหารให้ประทับใจ

รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักตามปรัชญา ทฤษฎี แนวคิด รวมทั้งองค์ประกอบทางการสอน กระบวนการสอน เทคนิคการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายการสอนนั้น

การสอนปกติ หมายถึง วิธีสอนในห้องเรียนตามปกติโดยครูบรรยายหรืออธิบายเนื้อหาวิชาตามลำดับ ตามแผนปฏิบัติงานการสอนในวิชาภาษาไทย พร้อมยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยมีการเขียน

หัวข้อ สำคัญบนกระดาน มีการทบทวน ตั้งคำถาม ทำแบบฝึกหัด เพื่อทดสอบความเข้าใจ และ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยซักถามและตอบคำถาม

รูปแบบการสอนลีลาทศิลป์ หมายถึง แบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งได้แนวคิด จากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสาร เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนารูปแบบการสอนประกอบด้วย ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของ รูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจาก การเรียนรู้ตามรูปแบบ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นการเตรียมความพร้อม (Set)** หมายถึง ขั้นให้ผู้เรียนปรับตัวให้พร้อมในการแสดง พฤติกรรมนั้น ทั้งด้านอารมณ์ จิตใจและร่างกาย โดยสภาวะอารมณ์ จิตใจที่ดีต่อการเคลื่อนไหวใน การแสดงทักษะนั้นๆ

2. **ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided response)** หมายถึง ขั้นให้ผู้เรียนมีโอกาส ตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ โดยให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) เลียนแบบการกระทำและ แสดงทักษะนั้นหรือจนกระทั่งผู้เรียนสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

3. **ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)** หมายถึงขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่ จากขั้นนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น โดยเน้นที่ความถูกต้องแม่นยำในการใช้รูปแบบภาษาตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้

4. **ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ (Precision)** หมายถึงขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจน สามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการ กระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ทักษะการพูด หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือความ ต้องการ ด้วยเสียง ภาษา และกิริยาท่าทาง เพื่อให้ผู้รับฟังรับรู้ เข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถ 5 ด้าน คือ

1) **ความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Adequacy of vocabulary for purpose)** หมายถึง ความสามารถการใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี

2) **ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ (Grammatical accuracy)** หมายถึง ความสามารถในการใช้ ไวยากรณ์ได้ถูกต้องแม่นยำต่อการสื่อความหมายโดยรวม

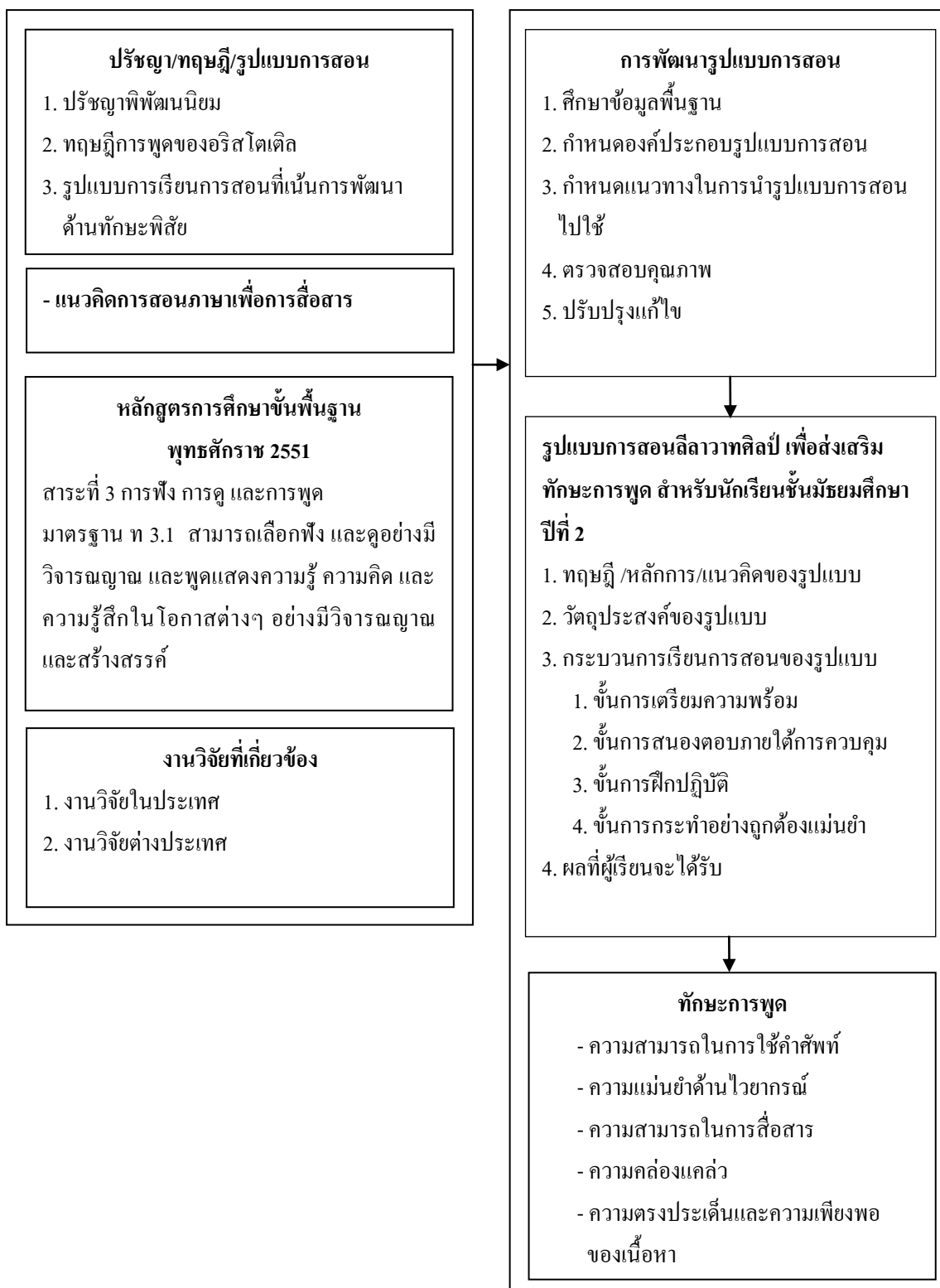
3) **ความสามารถในการสื่อสาร (Intelligibility)** หมายถึง มีความชัดเจนในการออกเสียง และสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ดีเข้าใจได้ถูกต้องตรงประเด็น

4) ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก

5) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and adequacy of content) หมายถึงความสามารถในการตอบสนองทางคำพูดตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากปรัชญาพัฒนานิยม ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย โดยได้นำมาประยุกต์ใช้กับแนวความคิด และรูปแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในกลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อพัฒนาทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการสอน
2. ปรัชญาทางการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบการสอน
3. การพูด
4. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการสอน

1. ความหมายของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอน มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2555, น.221) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้จัดไว้อย่างเป็นระเบียบของปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ แนวคิดของทฤษฎี รูปแบบนั้นจะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะรูปแบบนั้นๆ

สุเทียบ ละอองทอง (2548, น.8) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แผนเชิงปฏิบัติของแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้กระทำเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามเป้าหมาย

สุดาทิพย์ โพธิ์งาม (2550, น.11) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ โดยยึดหลักปรัชญา ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ทางการสอน ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ขั้นตอนการสอน การประเมินและกิจกรรมสนับสนุนอื่นๆ อย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุจุดหมายของการสอนนั้น

วราภรณ์ สุขประวิทย์ (2552, น.11) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนของการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจัดทำขึ้นอย่างมีระบบ

เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการจัดการเรียนการสอนนั้นโดยยึดปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ ขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่ยึดถือ

เซเลอร์ และคณะ (Saylor & others, 1981) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนของการสอนที่จัดพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ซึ่งแตกต่างเพื่อจุดมุ่งหมายเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือจุดเน้นเฉพาะ

จอยซ์ และวิล (Joyce & Weil, 1996) กล่าวว่า รูปแบบการสอนเป็นแผน หรือแบบที่สามารถนำไปใช้เพื่อการสอนในห้องเรียน กลุ่มย่อย หรือเพื่อจัดหาสื่อการสอนเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่างกัน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หนังสือและรูปแบบหลักสูตรรายวิชา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบโดยยึดหลักตามปรัชญา ทฤษฎี แนวคิด รวมทั้งองค์ประกอบทางการสอน กระบวนการสอน เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายการสอนนั้น

2. องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

ทิสนา เขมมณี (2555, น.222) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องสามารถทำนายผลที่เกิดขึ้นตามมาได้ มีศักยภาพในการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ และความคิดรวบยอด ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นหลักการของรูปแบบนั้น ๆ

องค์ประกอบที่ 2 มีการอธิบายและบรรยายสภาพหรือลักษณะในการจัดการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนนั้นๆ

องค์ประกอบที่ 3 มีการจัดระบบ คือ จัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้ผู้เรียนสามารถไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ

องค์ประกอบที่ 4 มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอันจะช่วยให้การเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จอยซ์ และเวล (Joyce and Weil, 1996 อ้างถึงใน วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล, 2540, น.53-54) เสนอองค์ประกอบรูปแบบการสอนไว้ 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการสอน (Orientation to the mode) ในส่วนนี้จะเป็นการบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เป็นที่มาของรูปแบบการสอน ประกอบด้วย เป้าหมายของข้อสมมติ รูปแบบทฤษฎี หลักการและแนวคิดสำคัญของรูปแบบการสอน

ส่วนที่ 2 รูปแบบการสอน (The mode teaching) จะเป็นการอธิบายถึงรูปแบบของการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax) เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการสอน หรือกิจกรรมการเรียนการสอน

- รูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Social system) เป็นการอธิบายถึงหน้าที่บทบาทของครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะแตกต่างในแต่ละรูปแบบ เช่น บทบาทของครูอาจเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้แนะแนว เป็นแหล่งข้อมูล เป็นต้น

- หลักการตอบสนอง (Principle of reaction) เป็นการบอกถึงลักษณะของการแสดงออกของครูต่อนักเรียน การตอบสนองต่อสิ่งที้นักเรียนกระทำ เช่น การให้รางวัลแก่นักเรียน การให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น การไม่ตัดสินว่าถูกหรือผิด

- การสนับสนุนการเรียนการสอน (Support system) เป็นการอธิบายถึงเงื่อนไขหรือสิ่งทีจำเป็นทีจะทำให้การใช้รูปแบบนั้นได้ผล เช่น รูปแบบการสอน แบบทดลองในห้องปฏิบัติการ ต้องใช้ผู้หน้าที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Application) เป็นการแนะนำ ข้อสังเกตการใช้รูปแบบการสอนนั้น เช่น ความเหมาะสมของเนื้อหาประเภทใดและวัยของเด็ก ตลอดจนคำแนะนำในการใช้ให้มีประสิทธิผลมากที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลทีจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (Instructional and nurturant effects) แต่ละรูปแบบการสอน ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งผลโดยตรงเกิดจากการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการสอน ส่วนผลทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งถือเป็นผลกระทบจากจะเกิดแฝงไปกับการเรียนการสอน ทีสามารถใช้พิจารณาเลือกรูปแบบการสอนไปใช้

จากแนวความคิดในการจำแนกองค์ประกอบของรูปแบบการสนั้น ผู้วิจัยพบว่า นักการศึกษาตั้งทีกล่าวว่ามีแนวความคิดเห็นทีสอดคล้องกัน คือ องค์ประกอบของรูปแบบการสน มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ และผลทีผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการสน โดยยึด 4 องค์ประกอบดังกล่าว

3. หลักการและขั้นตอนพัฒนารูปแบบการสอน

มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการของการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ ดังนี้
จอยซ์ และเวล (Joyce & Weil, 1996 อ้างถึงใน วิโพภูษั วัฒนานิมิตกุล, 2540, น.150-152)
ได้กำหนดหลักการพัฒนารูปแบบการสอน สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ
2. เมื่อพัฒนารูปแบบการสอนแล้ว ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้สถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้
3. การพัฒนารูปแบบการสอนสามารถออกแบบอย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
4. การพัฒนารูปแบบการสอน ต้องมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นตัวตั้งในการพิจารณาเลือกรูปแบบการสอนไปใช้

ทิสนา แจมมณี (2555, น.222) กล่าวว่ารูปแบบการสอนต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการแนวความคิด และความเชื่อเป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น ๆ
2. มีการอธิบาย บรรยายสภาพ หรือลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการ
3. มีการจัดระบบ คือ จัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบ กระบวนการนั้นได้
4. การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า หลักการที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบการสอน คือ ต้องมีแนวคิดและทฤษฎีรองรับ มีการจัดองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน พัฒนาอย่างเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่เน้นการพัฒนาการด้านต่างๆของผู้เรียน กำหนดแนวทางในการนำไปใช้อย่างชัดเจน ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎี และตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้สถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข

4. ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอนนั้น มีผู้เสนอแนวความคิดไว้หลายท่านดังนี้

วิโพภูษั วัฒนานิมิตกุล (2540, น.50-54) ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ โดยมีหลักการ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบจากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน หรือปัญหาจากเอกสาร ผลการวิจัย หรือการสังเกต สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของรูปแบบการสอนให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบการสอน จะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุผลสูงสุด

3. การกำหนดแนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้ต้องประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินรูปแบบการสอน จะเป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะมีวิธีการต่อไปนี้

4.1 ประเมินความเป็นไปได้ในทางทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำการประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ โดยทำการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบการสอนมี 2 ระยะ คือ

5.1 ก่อนนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้ใช้ผลการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

5.2 หลังการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้อาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจมีการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ทิสนา แคมมณี (2555, น.224-225) สรุปขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

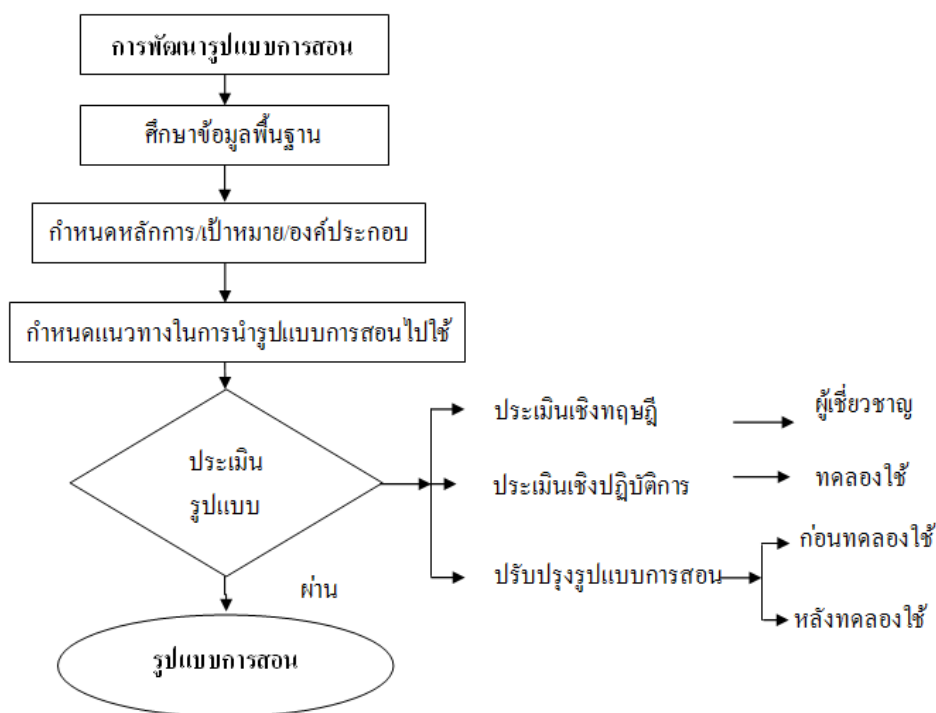
1. ศึกษาแนวคิดและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสอนที่ต้องการ ซึ่งจะเป็นการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญสำหรับนำมาใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่จะพัฒนา

2. กำหนดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการสอน การวัดและประเมินผล เป็นต้น โดยกำหนดความสัมพันธ์แต่ละองค์ประกอบให้สอดคล้องกันตามแนวคิดและหลักการพื้นฐานที่ใช้

3. ตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน โดยเป็นการหาข้อมูลในเชิงประจักษ์เพื่อยืนยันว่าแผนการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบนี้มีคุณภาพและประสิทธิภาพจริง กล่าวคือ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้และเกิดผลต่อผู้เรียนตามที่ต้องการหรือที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ การหาข้อมูลเชิงประจักษ์ทำได้ โดยการนำแผนการจัดองค์ประกอบไปทดลองใช้ในห้องเรียนตามระเบียบวิธีวิจัยที่เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและสามารถยืนยันได้ด้วยตัวเลข นอกจากนี้ยังสามารถใช้การตรวจสอบเชิงประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องได้ ในทางปฏิบัติการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนจะเริ่มจากการตรวจสอบเชิงประเมินของผู้ทรงคุณวุฒินำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดองค์ประกอบให้เหมาะสมมากขึ้นก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ในห้องเรียน

4. การปรับปรุงรูปแบบการสอน เป็นการปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบการสอนที่ได้ทำการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นมีข้อบกพร่องน้อยลง โดยการนำสิ่งที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนมาปรับปรุงแก้ไข สิ่งที่ปรับปรุงนี้อาจเป็นองค์ประกอบ ลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตลอดจนแนวการใช้รูปแบบการสอน

การพัฒนา รูปแบบการสอนต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบจึงจะได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายในการนำไปใช้ จึงสรุปขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอน

(ทีศนา เขมมณี, 2555, น.225)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดองค์ประกอบรูปแบบการสอน 3) กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ 4) ตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไข

5. การนำเสนอรูปแบบการสอน

การนำเสนอรูปแบบการสอนเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้พัฒนารูปแบบการสอนกับผู้สนใจจะนำรูปแบบการสอนนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีนักการศึกษาได้เสนอแนวทางในการนำเสนอรูปแบบการสอน ดังนี้

จอยซ์ และเวล (Joyce ,Weil & Calhoun, 2004) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนไว้ว่า เป็นแบบแผนซึ่งสามารถใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนตรง หรือการสอนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อจัดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งรวมทั้งหนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรรายวิชาแต่ละรูปแบบ จะให้แนวทางในการออกแบบที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่างกัน

ทิสนา แคมมณี (2555, น.225-272) ได้นำเสนอรูปแบบการสอนเพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปปรับประยุกต์ใช้โดยการนำเสนอให้เห็นภาพรวมของรูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดของรูปแบบ ในส่วนนี้เป็นการอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ใช้เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบการสอนนั้น ๆ

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในส่วนนี้เป็นการระบุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งอาจเป็นวัตถุประสงค์ใน 2 ลักษณะ ขึ้นอยู่กับประเภทของรูปแบบการสอนนั้น ๆ กล่าวคือ หากรูปแบบการสอนนั้นเป็นรูปแบบการสอนโดยทั่ว ๆ ไป วัตถุประสงค์จะมีลักษณะกว้าง ๆ คือสามารถนำรูปแบบการสอนนั้นไปใช้ทั่วไปทุกกรณี ส่วนรูปแบบการสอนที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงจะมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ ซึ่งเฉพาะเจาะจงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้นองค์ประกอบของรูปแบบการสอนในส่วนที่ 2 ที่นำเสนอจึงเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถพิจารณาเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ โดยระบุด้านวิธีการ พร้อมทั้งบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนนำไปประยุกต์ใช้

ส่วนที่ 4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบในส่วนนี้เป็นการระบุผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหากได้รับการสอนตามรูปแบบนั้น ๆ องค์ประกอบที่นำเสนอส่วนนี้จึงเป็นเสมือนเกณฑ์การประเมินเบื้องต้นเพื่อประเมินผลจากการใช้รูปแบบการสอนนั้น

จอยซ์และเวล (Joyce & Weil, 1996, p.243) ได้แบ่งการนำเสนอรูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เป็นที่มาของรูปแบบการสอน ประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และข้อสมมติที่รองรับรูปแบบ หลักการและมโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอนนั้น

ส่วนที่ 2 รูปแบบการสอน เป็นการอธิบายถึงตัวของรูปแบบการสอน ซึ่งจะนำเสนอเป็นเรื่อง ๆ อย่างละเอียดและเน้นการปฏิบัติได้ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

- ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntex หรือ Phases) เป็นรายละเอียดว่า รูปแบบการสอนนั้นมีกี่ขั้นตอน โดยเรียงลำดับกิจกรรมที่สอนเป็นขั้น ๆ แต่ละรูปแบบมีจำนวนขั้นตอนการสอนไม่เท่ากัน

- รูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Social system) เป็นการอธิบายถึงบทบาทของครู นักเรียนและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในแต่ละรูปแบบบทบาทของครูจะแตกต่างกันไป เช่น เป็นผู้นำกิจกรรม ผู้อำนวยการความสะอาด ผู้ให้การแนะแนว เป็นแหล่งข้อมูล เป็นผู้จัดการ เป็นต้น ครูอาจเป็นศูนย์กลางในบางรูปแบบหรืออาจมีบทบาทเท่า ๆ กันก็ได้

- หลักการแสดงการโต้ตอบ (Principles of reaction) เป็นการบอกถึงวิธีการที่จะแสดงออกของครูต่อผู้เรียน การตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ เช่น การปรับพฤติกรรมโดยการให้รางวัล หรือการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยการจัดบรรยากาศอิสระโดยไม่มีประเมินว่าผิดหรือถูก เป็นต้น

- สิ่งสนับสนุนการสอน (Support system) เป็นการบอกถึงเงื่อนไขสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้รูปแบบการสอนนั้นให้เกิดผล เช่น รูปแบบการสอน แบบการทดลองในห้องปฏิบัติการต้องใช้นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้ว เป็นต้น

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการแนะนำและตั้งข้อสังเกตการใช้รูปแบบการสอนนั้น เช่น จะใช้กับเนื้อหาประเภทใดจึงเหมาะสม รูปแบบนั้นเหมาะกับเด็กระดับอายุใด เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้คำแนะนำอื่น ๆ เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอนนั้นมีประสิทธิผลที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจะส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลโดยตรงเกิดจากการสอนของครู หรือเกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้นตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการสอน ส่วนผลทางอ้อมนั้นเกิดจากสภาพแวดล้อมซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบที่เกิดจากการสอนตามรูปแบบนั้น เป็นสิ่งที่คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดแฝงไปกับการสอนซึ่งสามารถใช้เป็นสิ่งพิจารณาเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ด้วย

จากการศึกษาการนำเสนอรูปแบบการสอนดังกล่าวมา สรุปได้ว่า การนำเสนอรูปแบบการสอนเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้พัฒนารูปแบบการสอนกับผู้สนใจนำรูปแบบการสอน

นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบการสอนเป็น 4 ส่วน คือ 1) ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ และผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

ปรัชญาทางการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอน

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดจากปรัชญาการศึกษา และได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ปรัชญาพัฒนานิยม ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

1. ปรัชญาพัฒนานิยม (Progressivism)

ปรัชญานี้เป็นแนวคิดเกิดขึ้นใน ค.ศ. 1870 โดย ฟรานซิส ดับเบิลยู ปาร์กเกอร์ (Francis W.Parker) แต่ผู้ที่ทำให้ปรัชญาแพร่หลายโดยชื่อเขียนคือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งสามารถสรุปหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาพัฒนานิยม (สุจิตรา อ่อนค้อม, 2551, น.47) ได้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา โดยเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลาง กำเนียงถึงความสนใจของเด็กเป็นเกณฑ์ในการจัดการศึกษา จัดหาประสบการณ์หรือวิธีแก้ปัญหา เพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวาง สรุปเป็นหลักเกณฑ์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป

2. องค์ประกอบของการศึกษา

2.1 หลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตจริงที่มีความสัมพันธ์กับสังคม นำกระบวนการแก้ปัญหาทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ เพื่อให้ผู้เรียน มีความสามารถในการแก้ปัญหาทั้งในบทเรียนและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันครู ทำหน้าที่แนะแนวทาง ไม่เป็นผู้ออกคำสั่ง มีความรู้ในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน จัดสภาพโรงเรียนและห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน

2.2 ผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและทำงานร่วมกันเพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน

2.3 โรงเรียน ทำหน้าที่เป็นแบบจำลองสังคม และชีวิตที่ดีงามโดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน สร้างบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกๆใหม่ๆ มีความพร้อมและเข้าใจสังคมอย่างดีพอที่จะออกไปพัฒนาสังคมได้

กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่างๆซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านนี้ ที่สำคัญๆ ซึ่งจะนำเสนอในที่นี้มี 3 รูปแบบ (ทิสนา แจมมณี, 2555, น.244-247) ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson)

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเคฟ (Dave)

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน

(Instructional Model Based on Simpson's Processes for Psycho-Motor Skill Development)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

ซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย ในการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลายๆส่วน การทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทนผลของพฤติกรรมหรือการกระทำ สามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้อง และมีความชำนาญ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (Set) เป็นขั้นการปรับตัวพร้อมที่จะทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวพร้อมเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆและมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการแสดงทักษะนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided response) เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรือการแสดงทักษะนั้นหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนสามารถตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำ จนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นกระทำอย่างสมบูรณ์แบบ (Complex overt response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆจนผู้เรียนสามารถกระทำทุกขั้นตอนของทักษะนั้นอย่างถูกต้องสมบูรณ์แบบและด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุง/ประยุกต์ (Adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญและสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายจนเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ

(Dave's Instructional Model for Psychomotor Domain)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

เดฟ (Dave, 1967, p.96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น ได้แก่ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ กล่าวคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ และชำนาญ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ (Imitation) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้นๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง (Manipulation) เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่างๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ (Precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำ พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (Articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกฝนการปรับ/ประยุกต์ทักษะที่ได้เรียนรู้มา ในสถานการณ์ใหม่ๆ ซึ่งผู้เรียนอาจต้องผสมผสานทักษะหลายๆ ทักษะในการกระทำ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ อย่างสบายๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อยๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ

(Instructional Model for Psychomotor Domain Based on Skill Components)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบนี้เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะปฏิบัติที่ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก ผู้เรียนฝึกทักษะย่อยๆ แล้วเชื่อมโยงทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถผู้เรียนด้านทักษะปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นการสาธิตให้ผู้เรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบในภาพรวม เป็นธรรมชาติ ครูแนะนำผู้เรียนสังเกต เน้นย้ำจุดสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนแตกทักษะทั้งหมดเป็นทักษะย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นนี้ไม่มีการสาธิตหรือทำเป็นตัวอย่าง หากติดขัดจุดใด ครูชี้แนะ แก้ไขจนผู้เรียนทำจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป ซึ่งผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยจนทำได้ครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการขั้นนี้ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติแล้ว ครูแนะนำวิธีการ เทคนิคให้ผู้เรียนทำงานดีขึ้น เช่น ทำได้สวยงาม ประณีต รวดเร็ว สะดวก ประหยัด เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทีละส่วนแล้ว ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งทำให้สามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์อย่างชำนาญ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ

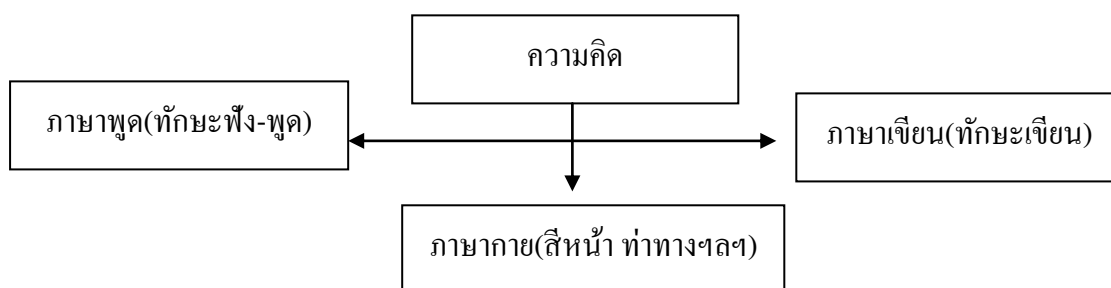
จากแนวความคิดตามรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาในด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) สรุปได้ว่า แนวคิดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากข้อเท็จจริงที่พบว่า ถึงแม้นักเรียนจะเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาต่างประเทศมาแล้วอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารได้ จึงมีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่คือ การสอน

ตามแนวการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่สืบเนื่องมาจากแนวคิดด้านการสื่อสารของ ไฮเมส (Hymes, 1979, p.2) หลังจากที่นักวิชาการได้เสนอแนวความคิดที่มีต่อความสามารถทางภาษาตามแนวคิดของ Chomsky โดยใช้พื้นฐานของตนในสาขาวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอการจัดกลุ่มของความคิด (Notions) และหน้าที่ (Functions) ที่แตกต่างกันไป โดยยึดความหมายทางด้านการสื่อสารที่บุคคลต้องการถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นสำคัญ ในด้านการสอนได้มีการนำเสนอแนวการสอนตามแนวการสื่อสารขึ้น เรียกว่า Communicative Language Teaching หรือ Notional-Functional Approach หรือ Functional Approach (Richards and Rodger, 2002, p.153-154) เพื่อให้ นักเรียนนำความรู้ทางด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้

การสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสำคัญ การสร้างปฏิสัมพันธ์นั้นต้องให้ออกาสนักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนซึ่งจะทำให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียน การอ่าน รวมทั้งการใช้ภาษากาย ซึ่งแสดงออกได้จากท่าทางและสีหน้าตามการสื่อความหมายตามความคิดของตน การพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศในกระบวนการดังกล่าวจะกระทำได้ไม่ยากและครบวงจรได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุด ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3 กระบวนการสื่อสารตามความคิด

(Richard & Roder, 2002, p.153)

วิธีที่ง่ายที่สุด คือ การกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในการเรียนภาษาโดยให้เข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องที่นำมาสอน นั่นคือ การจัดบริบททางภาษาที่ใช้กันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนอาจได้พบ ได้เห็นหรือได้ยิน ได้ฟังจริงๆ ทั้งที่เป็นภาษาเขียน ภาษาพูดหรือภาษากายมาใช้เป็นสื่อการสอน หรือนำมาจัดเป็นบทเรียนนำหรือกิจกรรมนำให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีการสอนของครู โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนลองฝึกทดลองดูในการเรียนภาษาด้วยตนเองและเรียนรู้การแก้ปัญหาจากข้อบกพร่องของตน เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่ได้เรียนจาก

บริบทต่างๆแล้ว ความคิดที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในบทเรียนหรือกิจกรรมเหล่านั้นจะช่วยให้ นักเรียนมีเรื่องราวที่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากายเพื่อสื่อ ความหมายตามที่ตนต้องการภายใต้การช่วยเหลือของครู เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จ ในการสื่อความนั้นๆ นอกจากนี้ นักเรียนจะเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตนด้วย ทำให้เกิด แรงจูงใจในการเรียนภาษา ซึ่งจะ ทำให้การพัฒนาภาษาเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็น ธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเป็นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่นักเรียนตาม หลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่างๆ ที่เหมาะสม นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดให้นักเรียนได้แสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนเพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ครูมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การโต้ตอบในการสนทนาร่วมกันและการแสดง ความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่าน

3.1 แนวคิดพื้นฐาน

แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้มีแนวคิดพื้นฐานมาจากหลายสาขา เช่น จิตวิทยาในแนวความรู้ความเข้าใจ ภาษาศาสตร์สังคมวิทยา และมานุษยวิทยาที่ยอมรับกันว่าภาษา คือ เครื่องมือในการสื่อสารของคนในสังคม การจะใช้ภาษาให้ได้ดีมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึง บุคคลที่ติดต่อด้วยในสถานการณ์ที่เป็นสุขอยู่ ดังนั้นเป้าหมายของการสอนภาษา คือ การพัฒนา นักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อต้อง ติดต่อกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมว่าควรจะทำอะไรกับใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

3.2 จุดมุ่งหมาย แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

- 1) เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา ความหมาย หน้าที่ของภาษา และการเลือกใช้ภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองเหมาะสมกับสถานการณ์และ คู่สนทนา
- 2) เพื่อให้ นักเรียน ได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆที่อาจพบได้ใน ชีวิตประจำวัน เรียนรู้ที่จะสื่อสารโดยผ่านการสื่อสาร
- 3) เพื่อให้ นักเรียน ได้พัฒนาทักษะและระดับความสามารถในการใช้ภาษาทั้งในด้าน การรับและส่งสาร

3.3 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของการสื่อสาร ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2545, น.109) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำ แล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

ลาร์เซน – ฟรีแมน (Larsen-Freeman, 2000, p.120) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร

บราวน์ (Brown, 2000, p.266-267) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาในชั้นเรียนอย่างคล่องแคล่ว เหมาะสม และมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้ โดยไม่มีการเตรียมคำพูดไว้ก่อนล่วงหน้า

ริชาร์ดส์และรอดเจอร์ส (Richards & Rodgers, 2002, p.69) การสอนเพื่อการสื่อสารเป็นทฤษฎีในการสอนภาษาอย่างหนึ่ง que เริ่มสอนให้มีการสื่อสารตามรูปแบบทางภาษาที่กำหนดไปจนถึงความสามารถในการนำภาษาไปใช้จริง ตลอดจนการแสวงหาวิธีการสอน สื่อการสอนในแต่ละกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

สมยศ แม่นเข้ม (2543, น.26) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลักซึ่งอาศัยหลักการภาษาศาสตร์ (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหา บริบท (Context) ภาษา และวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนภาษาที่ใช้ อาจผิดแผกแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ให้มีความสามารถในการนำภาษาไปใช้จริงในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว และมีความเหมาะสมตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรม

3.4 แนวทางการสอนและหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร

บราวน์ (Brown, 2001, p.43) เสนอหลักการของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1) มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในด้านโครงสร้างภาษา ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำในการสนทนาตามหน้าที่ทางภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ยุทธวิธีในการสื่อสาร

2) เทคนิคและกิจกรรมที่ใช้เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างแท้จริง เพื่อสื่อความหมายให้สอดคล้องกับหน้าที่ทางภาษาในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3) ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว (Fluency) มากกว่าความแม่นยำในการใช้ภาษา (Accuracy) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีความหมาย

4) ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน มีภาระงาน (Task) หรือกิจกรรมเป็นสื่อกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ

5) เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา ตามรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองจากกระบวนการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจทางภาษา อีกทั้งมีการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้อย่างเหมาะสม

6) บทบาทของครู คือ เป็นผู้อำนวยความสะดวก และผู้แนะแนวทาง แต่ไม่ใช่เป็นการบอกกล่าวทั้งหมดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะถูกระตุ้นให้ใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง

ฮาร์เมอร์ (Harmer, 2001, p.84-86) ได้เสนอแนะหลักการในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการ ดังนี้

1) มีความต้องการในการสื่อสาร (A desire to communicate) กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น หรือสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสาร หรืออยู่ในสภาวะที่จำเป็นต้องสื่อสาร

2) มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร (A communicative purpose) ควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างแท้จริง ไม่ใช่การฝึกโครงสร้างทางภาษา ควรมีกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหาย (Information gap) หรือกิจกรรมแสดงความคิดเห็น (Opinion gap) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสาร และเติมเต็มช่องว่างของข้อมูลที่ขาดหายในขณะทำกิจกรรม

3) เน้นเนื้อหาในการสื่อสาร ไม่ใช่รูปแบบโครงสร้างทางภาษา (Content not form) ในการทำกิจกรรม ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าจะพูดอะไร (What to say) ไม่ใช่รู้ว่าควรพูดอย่างไร (How to say) ผู้เรียนต้องมีข้อมูล (Message) ที่พร้อมจะสื่อสารได้

4) มีความหลากหลายในการใช้ภาษา (Variety of Language) กิจกรรมที่ใช้ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนรู้สึกมีอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่ได้เตรียมการหรือคาดเดามาก่อน (Improvise) ในการสื่อสาร

5) ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No teacher intervention) ในการทำกิจกรรมซึ่งอยู่ในขั้นตอนการใช้ภาษา ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันเองมากกว่ากับครูผู้สอน ผู้สอนจะไม่ไปขัดจังหวะ

หรือแทรกแซงในระหว่างการทำกิจกรรม ผู้สอนจะประเมินความสำเร็จของการทำกิจกรรมว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ไม่ใช่ประเมินการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

6) ไม่มีสื่อ หรือเอกสารมาควบคุมการใช้ภาษา (No materials control) ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่มีการกำหนดรูปแบบทางภาษาที่ต้องใช้ และไม่มีการควบคุมการใช้ภาษาของผู้เรียน โดยการให้คะแนน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, น.110-111) ได้ให้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังต่อไปนี้

1) ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนบอกให้ผู้เรียนทราบความมุ่งหมายของการเรียน และการใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษานั้นมีความหมายต่อผู้เรียน มีความสามารถในการสื่อสารได้ตามต้องการ เช่น ผู้เรียนมีทักษะพูดถามทางเกี่ยวกับสถานที่ได้

2) การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วนๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมๆกัน และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ

3) ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลเพิ่มเติม (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาท และสถานการณ์ด้วย

4) ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้วยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย เช่น เกม (Game) การแก้ปัญหา (Problem Solving) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) กิจกรรมเหล่านี้ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา

5) ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งภาษาอาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความได้ และควรคำนึงความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy)

พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2540, น.25-26) กล่าวถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1) เป็นการสอนที่ให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง เน้นความสามารถการใช้ภาษา เจตคติที่ดี เห็นคุณค่าของการเรียน กิจกรรมเป็นธรรมชาติ สนุกสนาน ทั้งสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง

2) เป็นการสอนยึดนักเรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนว่าต้องการเรียนเพื่อจุดประสงค์ใด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3) การดำเนินการสอน หัวใจการสอนกิจกรรมทางภาษา เน้นให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อความ ฝึกใช้สติปัญญา ความคิด ความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษา ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

4) นักเรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรม และสื่อต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำให้กำลังใจ และช่วยเหลือนักเรียน โดยเรียนจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือตามลำพัง นับเป็นการสร้างนิสัยในการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

5) บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากครูผู้สอนหรือผู้แสดงมาเป็นผู้ชี้แนะ หรือผู้กำกับการแสดง เป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน คอยกระตุ้นชี้แนะแนวทางให้การเรียนคล่องตัวตัวมีชีวิตชีวา

6) เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการมากกว่าการเน้นจุดย่อยๆ เพราะในชีวิตจริง ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลายๆอย่าง

กองวิจัยทางการศึกษา (2542, น.13) อธิบายแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้ คือ

- 1) เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage)
- 2) ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการทำกิจกรรมแต่ละอย่างอย่างชัดเจน
- 3) การสอนจะต้องเน้นความสำคัญของส่วนทั้งหมดของภาษาที่สอนแล้วค่อยเน้นลงไปส่วนย่อย
- 4) เน้นกระบวนการเรียนมากกว่าเน้นรูปแบบ
- 5) เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
- 6) ไม่ควรยับยั้ง หรือแก้คำผิดระหว่างทำกิจกรรม ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

กรมวิชาการ (2544 ข, น.109) วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นแนวการสอนที่เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา (Usage) และลักษณะเด่นของวิธีการสอนแบบนี้ คือ ครูต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการให้ผู้เรียนคิดค้น และลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูต้องรู้ และเข้าใจวิธีการสอนภาษาอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ได้รับก่อนการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง

ริชาร์ดส์ และรอร์ดเจอร์ส (Richards & Rodgers , 2002, p.72) กล่าวถึงหลักการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้ คือ

1) หลักการในการสื่อสารจริงในการทำกิจกรรม (The communication principle) กิจกรรมในการสื่อสารจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษา

2) หลักการเน้นภาระงานในการสื่อสาร (The task principle) กิจกรรมที่มีภาระงานที่ชัดเจนจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้

3) หลักการสื่อสารอย่างมีความหมาย (The meaningfulness principle) ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ภาษาผ่านกระบวนการสื่อสารในการถ่ายโอนข้อมูลอย่างมีความหมายในสถานการณ์ต่างๆ

สรุปได้ว่าแนวทางสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้ภาษามากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา โดยครูยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนคิดค้น ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และฝึกฝนเห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารที่หาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) มีการให้ตัวเลือก (Choice) การใช้ภาษาและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่าสามารถใช้ภาษาสื่อความ หรือจัดใช้ของจริง เกมทางภาษา ภาพชุดเรื่องราว บทบาทสมมติ เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ และเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบาทที่ได้รับ

กองวิจัยทางการศึกษา (2546, น.18-30) ในที่นี้จะนำเสนอ 7 วิธีการสอน ดังนี้

1) วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ (Whole Language)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ หมายถึง การสอนภาษาที่มีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติ โดยเน้นการพัฒนาภาษาและสภาพแวดล้อมทางสังคมด้วยการบูรณาการทักษะการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน

การสอนภาษาเพื่อสื่อสารตามธรรมชาติมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟัง (ทักษะฟัง-พูด)

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอบทเรียน (ทักษะฟัง-พูด-อ่าน)

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่ครูนำเสนอ (ทักษะฟัง-พูด-อ่าน)

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงภาษาที่ฝึกเป็นผลงาน (ทักษะฟัง-พูด-อ่าน-เขียน)

2) วิธีสอนแบบฟัง-พูด (The Audio-Lingual Method)

การสอนแบบฟัง-พูด หมายถึง มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสาร ใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนได้ โดยฝึกภาษาที่เรียนนั้นซ้ำเป็นนิสัย สามารถพูดได้คล่องแคล่ว ซึ่งผู้สอนเป็นแบบอย่างการใช้ภาษา ส่วนผู้เรียนเลียนแบบและปฏิบัติตาม

ขั้นตอนการสอนแบบฟัง-พูด มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด ประกอบด้วยบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนฝึกและจำ ซึ่งผู้สอนมักจะดำเนินการเรียนการสอนตามขั้นตอน ต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้เรียนฟังบทสนทนาใหม่ที่นำมาอ่านให้ฟังหรือฟังจากเทปบันทึกเสียงของผู้พูดที่เป็นแบบและพยายามจำบทสนทนานั้นให้ได้

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนพูดตามที่ละประโยคซ้ำหลายๆ ครั้ง

ขั้นที่ 3 ครูนำประโยคที่เป็นปัญหาฝึกเป็นพิเศษ โดยใช้วิธีฝึกส่วนย่อยๆ แล้วค่อยๆ เพิ่มส่วนของประโยคจนทำให้ผู้เรียนสามารถพูดประโยคนั้นได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งกลุ่มใหญ่กลุ่มเล็กและรายบุคคล

ขั้นที่ 5 ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นให้มีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง เมื่อคุ้นกับบทสนทนาแล้วเปิดโอกาสให้ฝึกการออกเสียงและการสอนประโยคตามโครงสร้างด้วยปากเปล่า ซึ่งใช้เกมต่างๆ รูปภาพ บัตรคำ เป็นสื่อในการฝึกพูดโต้ตอบจนคล่อง

3) วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory)

การสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถที่จะเข้าใจภาษาเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้ระบบกฎเกณฑ์ต่างๆ ก่อนนำไปประยุกต์ใช้ เน้นการพัฒนาทั้ง 4 ตั้งแต่แรกแต่ไม่ใช่การฝึกซ้ำๆ ตามวิธีสอนแบบฟัง-พูด

ขั้นตอนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจมี 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือบทสนทนาซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมา โดยมีความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างเหมาะสมกับระดับชั้น

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกโครงสร้างหลังจากที่ผู้เรียนมีความเข้าใจโครงสร้างที่นำมาสอนแล้ว

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาโต้ตอบเพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาในสถานการณ์ที่จะนำภาษาไปใช้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพิ่มเติมโดยให้ใช้ภาษาที่เรียนมาด้วยตนเอง

4) วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)

การสอนแบบชักชวน หมายถึง การสอนที่อิงแนวคิดสมองของมนุษย์เปี่ยมด้วยพลัง แต่ถูกนำมาใช้เพียงเล็กน้อย ผู้สอน โน้มน้าวให้ผู้เรียนใช้พลังสมองอย่างเต็มที่ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้สะดวกสบาย เรียนรู้เร็ว มีประสิทธิภาพ เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานผ่อนคลายทางจิต มุ่งให้ผู้เรียนใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนการสอนแบบชักชวนมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ผู้สอนทักทายและนำเข้าสู่บทเรียนโดยการชักชวนให้ผู้เรียนเลือกชื่อใหม่เป็นภาษาต่างประเทศและคิดอาชีพที่ตนต้องการและทักทายกันตามบทสนทนาสั้นๆที่ผู้สอนนำเสนอมาก่อนแล้ว

ขั้นที่ 2 ผู้สอนอ่านบทสนทนาและอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทสนทนา เช่น การออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง ด้วยวิธีถามตอบโดยใช้ภาษาของผู้เรียนได้

ขั้นที่ 3 ผู้สอนอ่านบทสนทนาให้ผู้เรียนฟังอีกครั้งหนึ่งโดยผู้สอนอ่านนำและผู้เรียนอ่านตาม โดยให้มีระดับเสียงและน้ำเสียงเหมือนเจ้าของภาษาโดยใช้เพลงประกอบ

ขั้นที่ 4 ผู้สอนอ่านบทสนทนาโดยเปิดเพลงประกอบ ผู้เรียนนั่งฟังแบบอิสระและเป็นธรรมชาติ

ขั้นที่ 5 ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อเสริมเนื้อหาโดยการเล่นเกม ร้องเพลง การแสดง บทบาทสมมติ ฝึกการเขียนเสริมก็ได้แล้วแต่ดุลยพินิจของผู้สอน

5) วิธีสอนโดยใช้สื่อประสม

เป็นวิธีสอนที่ช่วยยกระดับด้านทักษะบูรณาการทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้สูงขึ้นยกระดับความเข้าใจเกณฑ์ทางภาษามากขึ้นด้วยโดยใช้สื่อประสมทั้ง 5 ในการสอน คือ แบบฝึกอ่านในใจและแบบฝึกหลักเกณฑ์ทางภาษา บัตรงาน บัตรนิทาน แถบบันทึกเสียงนิทาน บทบาทสมมติ แถบบันทึกเสียงนิทาน ขั้นตอนในการใช้แต่ละสื่อขึ้นอยู่กับเนื้อหา กิจกรรมและการพิจารณาของครูผู้สอน

6) วิธีสอนโดยใช้เกม

เป็นวิธีสอนโดยใช้เกมในการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเริ่มเรียนหรือเป็นการทบทวนความรู้เดิม หรือใส่ในขั้นการดำเนินการสอนเพื่อให้กิจกรรมการเรียน

การสอนของผู้สอนน่าสนใจ ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเล่นในเวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้ โดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียน

ขั้นที่ 2 ผู้สอนดำเนินการสอนพร้อมอธิบายวิธีการเล่นเกม

ขั้นที่ 3 ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนเล่นเกม

ขั้นที่ 4 ผู้สอนดำเนินการทดสอบรวม (Summative test) เพื่อประเมินผลรวม

7) วิธีสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning)

การสอนแบบนี้สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะบูรณาการสูงขึ้นและยังสามารถเสริมสร้างทักษะที่อ่านออกเสียงพูดโต้ตอบ การปฏิบัติตามคำสั่ง การฟัง การอ่าน จับใจความ การใช้ภาษาและการเขียนสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมทักษะทางสังคม คือ มีการทำงานร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันสูง โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 2 ผู้สอนจัดกลุ่ม กำหนดกิจกรรม กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ทำงานร่วมกันจนบรรลุเป้าหมาย

ขั้นที่ 3 ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน

- เรียนทั้งชั้น

- เรียนกลุ่มย่อย

- กิจกรรมที่ฝึกกับคู่

- สะกดคำ/อ่านออกเสียง

- ให้ความหมายของคำ

- ฝึกสนทนา

- ตรวจสอบคู่ของตน

ขั้นที่ 4 ผู้สอนทดสอบผู้เรียน

ขั้นที่ 5 ประกาศผลคะแนนของแต่ละกลุ่ม

ลิตเติ้ลวูด (Littlewood, 1983 อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์, 2543, น.110) สรุปไว้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแต่ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์กับความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

ดักลาส บราวน์ (H.Douglas Brown, 1993 อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2545, น.110) เสนอ ลักษณะแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

1) เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสาร และไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหา ภาษา หรือไวยากรณ์

2) เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริง ตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างทางภาษามีใช้ เป้าหมายหลัก แต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย

3) ความถูกต้องและคล่องแคล่ว เป็นหลักการเสริมภายใต้เทคนิคการสื่อสาร บางครั้ง ความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไป ใช้ได้อย่างมีความหมาย

4) ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน กรมวิชาการ (2545, น.111-112) ได้เสนอขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ไว้เป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์การสอน เทคนิคการสอน สื่อ อุปกรณ์การสอน และหน่วยการสอนด้วย ขั้นตอนการสอนดังกล่าวมีดังนี้

1) ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

การนำเสนอเนื้อหาใหม่ เป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทาง ภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ การนำเสนอเนื้อหาใหม่มุ่งให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้จริงโดยทั่วไป รวมถึงวิธีการใช้ภาษาและการเรียนรู้ กฎเกณฑ์ทางภาษาในบริบทหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง

2) ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น โดยเน้นที่ความถูกต้อง แม่นยำในการใช้รูปแบบภาษาตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้

3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนการถ่ายโอนการเรียนรู้จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำ ภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงด้วยตนเองผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดภาระงาน

มอร์โรว์ (Morrow, 1981, p.59-66) ได้เสนอแนะหลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 6 หลักการ ดังนี้

1) มีความต้องการในการสื่อสาร (A desire to communicate) กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นหรือสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสารหรืออยู่ในสถานะที่จำเป็นต้องสื่อสาร

2) มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร (A communicative purpose) กิจกรรมที่ใช้ควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง ไม่ใช่การฝึกโครงสร้างทางภาษา กิจกรรมควรมีช่องว่างของข้อมูล (Information gap) หรือช่องว่างทางความคิดเห็น (Opinion gap) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารและเติมเต็มช่องว่างของข้อมูลที่ขาดหายในขณะทำกิจกรรม

3) เน้นเนื้อหาในการสื่อสาร ไม่ใช่รูปแบบโครงสร้างทางภาษา (Content not form) ในการทำกิจกรรมผู้เรียนต้องรู้ว่าจะพูดอะไร (What to say) ไม่ใช่รู้ว่าควรพูดอย่างไร (How to say) ผู้เรียนต้องมีข้อมูล (Message) ที่พร้อมจะสื่อสารได้

4) มีความหลากหลายในการใช้ภาษา (Variety of Language) กิจกรรมที่ใช้ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนรู้สึกมีอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่ได้เตรียมการหรือคาดเดามาก่อน (Improvise) ในการสื่อสาร

5) ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No teacher intervention) ในการทำกิจกรรม ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการใช้ภาษา ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันเองมากกว่ากับครูผู้สอน ผู้สอนจะไม่ไปขัดจังหวะหรือแทรกแซงในระหว่างการทำกิจกรรม หากมีข้อผิดพลาดหรือการประเมินผล ควรกระทำเมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรม ผู้สอนจะประเมินความสำเร็จของการทำกิจกรรมว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ไม่ใช่ประเมินการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

6) ไม่มีสื่อหรือเอกสารมาควบคุมการใช้ภาษา (No maternal control) ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่มีการกำหนดรูปแบบทางภาษาที่ต้องใช้และไม่มีการควบคุมการใช้ภาษาของผู้เรียนโดยการให้คะแนน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนควรยึดหลักการของการสื่อสารที่มีกิจกรรม ภาระงาน และการสื่อความหมายในแต่ละกิจกรรม โดยมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายในการสื่อสารที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสารตามขั้นตอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาให้มากที่สุด โดยไม่แทรกแซงการทำกิจกรรม ส่วนความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยจะถูกปล่อย เนื่องจากเป็นการสอนที่เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

แครนเมอร์ (Cramer, 1991, p.1-4) ได้สรุปบทบาทของครูไว้ในแนวทางเดียวกันดังนี้

1) บทบาทของครูก่อนทำกิจกรรม ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้วางแผน (Planner) การดำเนินกิจกรรมอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะของกิจกรรม จุดประสงค์ของการทำกิจกรรม ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นผู้ให้ข้อมูล (Informant) ที่จำเป็นในการทำกิจกรรม ซึ่งอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าต้องทำอะไรและทำอะไร เป็นผู้สาธิต (Demonstrator) ให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง ครูอาจเป็นผู้ตรวจแก้ (Corrector) การใช้ภาษาของผู้เรียนให้ถูกต้อง และเป็นผู้จัดการ (Manager) แบ่งกลุ่มผู้เรียนในการทำกิจกรรม ควรจัดให้ผู้เรียนเก่งกับอ่อนอยู่คู่กันเพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2) บทบาทของครูในระหว่างการทำกิจกรรม ครูผู้สอนอยู่ในบทบาทของผู้ให้คำแนะนำหรือที่ปรึกษา (Advisor) ช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา รวมทั้งเป็นผู้กระตุ้น (Motivator) ผู้เรียนในบางสถานการณ์ระหว่างการฝึก ถ้าผู้เรียนใช้ภาษาผิดเพียงเล็กน้อยไม่ควรแก้ไขทันทีเพราะจะเป็นการขัดจังหวะการทำกิจกรรม ครูควรบันทึกข้อผิดพลาดและอธิบายให้ผู้เรียนฟังทีหลัง ครูทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ (Monitor) รอบๆ ห้อง และเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการทำกิจกรรมของผู้เรียน

3) บทบาทของครูหลังการทำกิจกรรม ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ประเมินการใช้ภาษา และให้ข้อมูลย้อนกลับ รวมทั้งเป็นผู้วิเคราะห์การทำกิจกรรมของผู้เรียน (Diagnoser) โดยบอกผู้เรียนในภาพรวมว่า ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมได้ผลดีเพียงใดและถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการทำกิจกรรมของตน

สามารถสรุปบทบาทของครูในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้ว่า ก่อนการทำกิจกรรม ครูเป็นผู้วางแผนกิจกรรมอย่างรอบคอบ พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้พร้อมก่อนการทำกิจกรรม โดยการอธิบายขั้นตอนหรือสาธิตให้ผู้เรียนเห็นขั้นตอนของการทำกิจกรรม รวมทั้งเป็นผู้จัดการ ในการแบ่งกลุ่ม หรือจัดที่นั่งในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียน ในระหว่างการทำกิจกรรม ครูควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้สังเกตการณ์ในระหว่างการทำกิจกรรม อาจมีการจดบันทึกข้อผิดพลาดไว้อภิปรายภายหลังโดยไม่ขัดจังหวะการทำกิจกรรมในทันทีภายหลังการทำกิจกรรม ครูควรสรุปภาพรวมของการทำกิจกรรม ถึงความสำเร็จหรือข้อผิดพลาดในการทำกิจกรรมของผู้เรียน รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและประเมินผลการทำกิจกรรม

นูแนน (Nunan, 1999, p.246) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการใช้ภาษา เพราะผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสื่อสารมากที่สุดอีกทั้ง ไรท์ (Wright 1987 quoted in Nunan, 1999, p.156-161)

ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การที่ผู้เรียนจะมีบทบาทใดในการทำกิจกรรมนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1) บุคลิกลักษณะส่วนตัวและความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน ซึ่งอาจเชื่อมโยงถึงสถานะและตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมของผู้เรียนในสถานการณ์นั้นๆ หรือทัศนคติของแต่ละบุคคล ผู้เรียนที่เก่งกว่าอาจทำหน้าที่คอยช่วยเหลือเพื่อที่เรียนอ่อน หรืออาจทำหน้าที่เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม โดยแสดงออกตามบทบาทที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือแต่ละกิจกรรม เช่น กิจกรรมกลุ่มที่มีการอภิปรายร่วมกัน

2) ลักษณะของภาระงานที่ได้รับมอบหมายและการดำเนินงาน ผู้เรียนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เจรจา ข้อตกลง เป็นผู้อภิปราย หรือคู่แข่ง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละกิจกรรม เช่น กิจกรรมคู่ กิจกรรมกลุ่ม หรือเกมทางภาษา

ดังนั้น บทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด เพราะเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งบทบาทของผู้เรียนขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมและสถานการณ์ที่กำหนด โดยบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้เรียนคือ เป็นผู้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกิจกรรม เช่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในกิจกรรมกลุ่ม ผู้นำในการอภิปราย คู่สนทนาเจรจาหาข้อตกลงในกิจกรรมคู่ หรือคู่แข่งในการเล่น เกมทางภาษา

จากการศึกษาแนวทางการสอนและหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวมา สรุปได้ว่า เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างเป็นอิสระ ทั้งในชั้นเรียนและสถานการณ์จริง เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วในการสื่อสาร ให้มีความสามารถในการใช้ยุทธวิธีในการสื่อสาร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างแท้จริง กิจกรรมที่ใช้สอนควรเป็นกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมากที่สุด เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นหรือสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสาร กิจกรรมควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย มักใช้หลายทักษะรวมๆกัน ไปครูจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้สังเกตการณ์ในระหว่างการทำกิจกรรม โดยไม่แทรกแซงการทำกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่นและสื่อสารความหมายได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย โดยผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีกิจกรรม 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1. ขั้นการเตรียมความพร้อม 2. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม 3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ 4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

การพูด

1. ความหมายของการพูด

การพูดเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถทางด้านภาษาหลายด้านประกอบกัน เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยจะต้องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดออกมาเป็นคำพูด เพื่อให้ผู้ฟังสามารถฟังเข้าใจ ผู้พูดที่ดีจะต้องแสดงออกอย่างถูกต้องให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ต่างๆ มีความคล่องแคล่วในการพูดและการเลือกใช้คำพูดพูดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งนักศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการพูด ดังนี้

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.843) ได้ให้ความหมายของคำว่า “พูด” หมายความว่า เปล่งเสียงออกเป็นถ้อยคำ, พุดจา

วันทนีย์ ไพรินทร์ (2547, น.7) ได้อธิบายความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นการสื่อสารของมนุษย์ด้วยการใช้เสียง ภาษาและท่าทาง เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจและข่าวสาร ให้ผู้ฟังได้รับรู้จุดประสงค์ของผู้พูดเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถใช้ น้ำเสียงถ้อยคำและสามารถใช้พฤติกรรมการแสดงออกได้สอดคล้องและเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้น ทักษะการพูดจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นเวลานาน จึงจะทำให้การพูดนั้นมีประสิทธิภาพ

บุษบง ปรีดาวงศากร (2547, น.8) กล่าวถึง ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งประกอบด้วยบุคคล 2 คนขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพและบรรลุผลได้คือนั้น ผู้พูดจะต้องใช้สำเนียงและถ้อยคำที่ถูกต้อง รวมทั้งการใช้ภาษาท่าทางเพื่อให้เป็นที่เข้าใจระหว่างผู้พูด และผู้ฟัง และเป็นการแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคมด้วยเช่นกัน

ชไมพร เลิศกณาวณิชกุล (2550, น.7-8) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของผู้พูดในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและสอดคล้องสัมพันธ์กับผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ทำให้การสนทนาคำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง รวมทั้งสามารถเลือกใช้กลวิธีในการพัฒนาการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สหไทย ไชยพันธุ์ (2555, น.144) กล่าวถึง ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดออกมา โดยอาศัยถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรม ให้ผู้อื่นรับรู้ เข้าใจและเกิดการตอบสนอง

จากความหมายของการพูดสรุปได้ว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการสื่อสารโดยการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยอาศัยถ้อยคำ น้ำเสียง

และกิริยา ท่าทางต่างๆ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้พูด รวมทั้งมีปฏิริยาตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. องค์ประกอบการพูด

องค์ประกอบตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.1364) หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่ใช้ประกอบเป็นสิ่งใหญ่ ดังนั้นการพูดก็ต้องมีองค์ประกอบการพูดเช่นกัน จึงสามารถสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์

กฤษณีย์ ไทชะวณิช (2545, น.2) มีความคิดเกี่ยวกับส่วนสำคัญขององค์ประกอบการพูด ว่า การพูดเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face to Face Communication) ระหว่างบุคคล การพูดจะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. ผู้พูด (Speaker) คือผู้ที่สื่อสารโดยการแสดงออกและถ่ายทอดถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง ตลอดจนทัศนคติของผู้พูด จะต้องใช้ความสามารถทางภาษา เพื่อให้การพูดบรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้ความสามารถทางภาษา ท่าทาง น้ำเสียงและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เข้าใจง่าย ชัดเจนและรวดเร็ว

2. เนื้อหา (Speech) คือเนื้อเรื่องซึ่งอาจหมายถึงความรู้ ความต้องการหรืออารมณ์ที่ผู้พูดต้องการแสดงออกหรือสื่อออกมา เนื้อหาสาระนั้นอาจจะเป็นการแจ้งให้ทราบ การเล่าให้ฟัง การถามให้ตอบ การสั่งให้ทำหรือการแนะนำให้เกิด ผู้พูดควรพูดเรื่องที่ตนเองถนัด และมีความรู้ในด้านนั้น มีการเตรียมลำดับและดำเนินเรื่องให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

3. ผู้ฟัง (Audience) คือ ผู้ฟังจะรับรู้เรื่องราวของผู้พูดได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสนใจ ระดับความรู้ อายุหรือเพศ ความสามารถในการเข้าใจภาษา เป็นต้น ผู้ฟังอาจมีคนเดียวหรือกลุ่มก็ได้ โดยการวิเคราะห์ผู้ฟัง จะทำให้การสื่อความหมาย ตรงเป้าหมาย

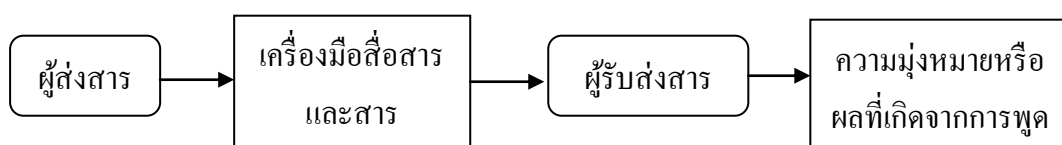
พรสวรรค์ สีป้อ (2550, น.163-166) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูด ดังนี้

1. เครื่องมือในการสื่อความหมาย (Communication Channel) ช่วยถ่ายทอดเนื้อหาสาระของผู้พูดไปให้ผู้ฟัง เช่น เสียง สีหน้า อากัปกิริยา ท่าทาง และรวมถึงโสตทัศนูปกรณ์อื่นๆ โดยใช้คำที่เหมาะสม นำมาเรียงลำดับให้ถูกต้อง และออกเสียงถูกต้อง อีกทั้งผู้พูดจะต้องมีวิธีการสื่อสารทั้งแบบคำพูด (Verbal) เช่น การพูดซ้ำ การอธิบาย การถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการแสดงออกโดยไม่ใช้คำพูด (Non-verbal) เช่นการมองตา การแสดงท่าทาง เป็นต้น

2. ความมุ่งหมายของการพูด เพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Information) และเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล (Transaction) ภาษาต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน หากการพูดเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษาอาจไม่จำเป็นต้องถูกต้องมากนัก เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

3. การปฏิสัมพันธ์ในการพูด สิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ในการพูดระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ประกอบด้วย การเริ่มต้นการสนทนา การดำเนินการสนทนา การจบการสนทนา การผลัดกันพูดและการโต้ตอบที่เหมาะสม

สหไทย ไชยพันธุ์ (2555, น.145-146) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นการสื่อความหมาย ดังนั้นการพูดจึงประกอบไปด้วย ผู้ส่งสาร เครื่องมือสื่อสาร สาร ผู้รับสาร ความมุ่งหมายหรือผลที่เกิดจากการพูด องค์ประกอบทั้ง 5 ส่วนนี้จะสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งการสื่อความหมายจะไม่เกิดขึ้น

(สหไทย ไชยพันธุ์, 2555, น.145-146)

1. ผู้ส่งสาร คือ ตัวผู้พูด นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การพูดประสบผลสำเร็จ เพราะผู้พูด คือ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ เรื่องราวต่างๆ ไปยังผู้ฟัง เราต้องให้ความสำคัญกับผู้พูดเป็นอันดับหนึ่ง เพราะผู้พูดเป็นผู้ “กำหัวใจ” ของผู้ฟังไว้ในมือ ถ้าผู้พูดพูดด้วยอารมณ์สนุกสนาน ผู้ฟังก็จะสนุกสนานเพลิดเพลินตามไปด้วย ถ้าผู้พูดพูดด้วยอารมณ์อันโศกเศร้า ผู้ฟังจะมีความหดหูเศร้าซึมตามไปด้วย และถ้าผู้พูดพูดด้วยความเร่าร้อน เร่งระดม ผู้ฟังจะมีอารมณ์ซึ่งขงเร่าร้อนตามไปด้วย

2. เครื่องมือสื่อสาร คือ สิ่งที่ช่วยถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้ส่งสารหรือผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง ซึ่งได้แก่ น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง สายตา อากัปกริยาทั้งโสตทัศนอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเครื่องมือสื่อสารนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟังได้ดียิ่งขึ้น

3. สาร คือ เรื่องที่จะพูด เริ่มตั้งแต่การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะพูด โดยพิจารณาจากความถนัดของผู้พูด ความสนใจของผู้ฟัง จากนั้นก็มาถึงขั้นเตรียมเนื้อเรื่อง โดยหาข้อมูลสนับสนุนแล้วจัดระเบียบเนื้อเรื่อง โดยลำดับความไม่ให้เกิดความสับสน

4. ผู้รับสาร คือ ผู้ฟัง ซึ่งอาจจะหมายถึงคนจำนวนมาก คนแต่ละกลุ่มอาจมีความแตกต่างกันไปตามพื้นฐานและสถานะทางสังคม การสื่อความหมายไปยังผู้ฟังให้บรรลุผลดังความมุ่งหมายนั้น ก่อนจะมีเตรียมเนื้อเรื่อง ควรจะทำความรู้จักกับผู้ฟัง และมีการวิเคราะห์ผู้ฟังเสียก่อน ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้ฟังมีความสำคัญมากกับการพูดในแต่ละครั้ง

5. ความมุ่งหมายหรือผลที่เกิดจากการพูด การพูดในแต่ละครั้งผู้พูดย่อมมีความมุ่งหมาย หรือต้องการให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจ เห็นใจ ได้รับความรู้ ฯลฯ

ซึ่งผลที่เกิดจากการพูดนี้จะสมดังความมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร อาจพิจารณาได้จากปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ฟัง เช่น หัวเราะ ประบมือ ขมวดคิ้ว พยักหน้า ซึ่งผู้พูดสามารถสังเกตและตีความหมายจากปฏิกิริยาตอบสนองนั้นได้โดยไม่ยาก

3. ความหมายของลีลา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.1017) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ลีลา” หมายถึง ท่วงทำนอง เช่น ลีลาการพูด ลีลาการเขียน การเลือกสรรฉันทหรือแบบประพันธ์ให้เหมาะสมแก่ข้อความของเรื่อง เช่น ลีลาการประพันธ์

เสถียร โกเศศ (2514, น.141) อธิบายความหมายของคำว่า ลีลา ว่าเป็นทำนองที่แสดงออกของผู้คนนั้น อันได้แก่ ปัญญา ความรู้ ความนึกคิด ฝีมือและนิสัยใจคอ ส่วนสำคัญอันเป็นรากฐานของท่วงท่าที่แสดงออกทั้งหมดจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ถ้าเป็นวรรณกรรมก็จะอยู่ที่วิธีจัดเรียงถ้อยคำ

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2533, น.148) ได้อธิบายความหมายของ ลีลา ไว้ในหนังสือ ภาษาศาสตร์สังคมาว่า วจนภาษา (Style) หมายถึง รูปแบบการใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งต่างจากการใช้แบบอื่นโดยบริบทหรือสถานการณ์การใช้ภาษา

จากความหมายของลีลาสรุปได้ว่า ลีลา หมายถึง ท่วงทำนองที่แสดงออกในรูปแบบการใช้ภาษาเฉพาะตัวของผู้พูด เพื่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกในด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้สำนวน

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลีลา (Style)

นุชจรรย์ สุนทรวรรณ (2529) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์บทความของหลวงวิจิตรวาทการ” ในด้านท่วงทำนองการเขียนบทความของหลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวในการนำเสนอเรื่อง พบว่า เปิดเรื่องโดยการเอ่ยพื้นความหลัง ตั้งคำถาม และโดยการอธิบายชื่อเรื่อง การเปิดเรื่องที่พบมากที่สุดคือ สรุปใจความสำคัญของเรื่อง แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน และโดยการทิ้งท้ายระดับภาษามักใช้ภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน เข้าใจง่าย โวหารภาพพจน์พบว่าใช้หลายๆลักษณะในบทความเดียวกัน โวหารที่นิยมใช้มากที่สุดคือ การเปรียบเทียบโดยนัย การใช้โวหารคำถาม และการเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน

พรพันธุ์ เขมคุณาศัย (2530, น.266-267) ได้ศึกษาเรื่อง “ชีวิตและงานประพันธ์ของ ส.ธรรมยศ” การวิเคราะห์ท่วงทำนองการเขียนและแนวคิด ผลการศึกษาพบว่า ท่วงทำนองในการสร้าง งานประพันธ์แบ่งตามประเภทของงานได้ 2 ประเภท คือ ประเภทบันเทิงคดี และ ประเภทสารคดี ซึ่งท่วงทำนองในการสร้างงานประเภทวรรณคดีมี 5 ลักษณะ ได้แก่ การสอดแทรกชีวิตและความรู้สึกส่วนตัวลงไปในงานเขียน การใช้คำได้แก่ การเน้นคำ หรือซ้ำคำ การใช้คำเผ็ดร้อนรุนแรง

ศักดิ์ของคำ และคำต่างประเทศ การใช้คำอ้อ การใช้ภาพพจน์ ได้แก่ ภาพพจน์ที่ใช้คำถาม ภาพพจน์อุปมา ภาพพจน์อุปลักษณะและภาพพจน์ที่ตัดแปลง หรือนำมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว และการสร้างย่อหน้าโดยวางประโยคกระทบใจข้างท้าย

ธเนศ เวศร์ภาดา (2533) ได้ศึกษาเรื่อง “ลีลาในงานร้อยแก้วของ อังคาร กัลยาณพงศ์” ผลการศึกษาพบว่า งานร้อยแก้วของ อังคาร กัลยาณพงศ์ มีลีลาที่เป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว ได้แก่ การใช้คำลักษณะนาม การใช้กลุ่มคำที่มีขนาดยาว การเรียงลำดับคำในประโยค การสร้างจินตภาพของธรรมชาติ เป็นต้น และมีลีลาอีกบางประการที่สืบทอด “ขนบ” จากวรรณคดีร้อยแก้วประเภทคำสอนและชาดก ได้แก่ การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้สำนวนแปลจากภาษาบาลีและสำนวนโบราณ การใช้ภาพพจน์ การสร้างสมมูลทางโครงสร้างภาษา การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจอง ลีลาทั้งหมด ซึ่งให้เห็นว่า อังคาร กัลยาณพงศ์ ได้รับความและสืบทอดคุณลักษณะของ “ร้อยแก้ว” ในความหมายดั้งเดิมไว้ คือ งานร้อยแก้วที่สอดร้อยลีลาเชิงคำสอน และพรรณนาผสมผสานกลมกลืนอย่างเหมาะสมงดงาม

รุ่งฤดี ดวงดาว (2540, น.312-322) ศึกษาเรื่อง “ลีลาในงานเขียนของ สมศรี สุกุมลนันทน์” ผลการศึกษาพบว่า ลีลาด้านการใช้ภาษาของ สมศรี สุกุมลนันทน์ มี 4 ลักษณะ คือ ด้านการใช้คำและถ้อยคำสำนวน การใช้คำ ได้แก่ การใช้คำที่ใช้ในภาษาพูด การใช้คำเป็นหน่วยขยาย การใช้คำซ้อน การใช้คำซ้ำ การเล่นคำ และการใช้คำที่คิดขึ้นใหม่ ส่วนการใช้ถ้อยคำสำนวนมี 2 ลักษณะ คือ การใช้สำนวนไทยและการใช้สำนวนต่างประเทศ ด้านการใช้ประโยคเปรียบเทียบและประโยคความรวมมากกว่าประโยคความเดียว ส่วนลีลาด้านกลวิธีการเขียนมี 3 แบบ คือกลวิธีการเขียนความนำ พบว่า ใช้การเล่าเรื่องมากที่สุดและใช้กลวิธีการเขียนอธิบายที่มาของชื่อเรื่องน้อยที่สุด นอกจากนั้นใช้วิธีการอื่นๆ เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ การใช้ตัวอย่างนำเข้าเรื่อง การใช้บทสนทนา การใช้คำจำกัดความ และการใช้คำถาม กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องพบว่า ใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก โดยแทรกด้วยการอธิบาย การยกตัวอย่างหรือการใช้บทสนทนา ส่วนกลวิธีการเขียนบทสรุป พบว่า ใช้การสรุปแบบแสดงความคิดเห็นมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้บทสนทนาเป็นบทสรุปน้อยที่สุด นอกจากนี้ ยังมีกลวิธีการเขียนบทสรุปอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การใช้คำถาม การใช้คำคมและคำสั่งสอน

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการพูด

สทไทย ไชยพันธุ์ (2555, น.142-144) การพูดเป็นการสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์ เพราะการพูดเป็นแกนกลางที่ทำความเข้าใจระหว่างมนุษย์ ดังนั้น การเรียนรู้ถึงทฤษฎีในการพูด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พูดต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่างๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองต่อไป

การศึกษารูปแบบและพัฒนากระบวนการสื่อสารของมนุษย์เพื่อให้ทราบพฤติกรรมที่แสดงออก โดยการพูดของมนุษย์มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การสื่อสารระหว่างคนสองคน การสื่อสารหลายคน การสื่อสารในที่สาธารณะ การสื่อสารในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันแล้วนำมากำหนดเป็นทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพการเคลื่อนไหวในการสื่อสารอย่างมีหลักเกณฑ์

ทฤษฎีที่สามารถอธิบายขั้นตอนและกระบวนการพูดจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางมี 2 ทฤษฎี คือ

- 1) ทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle Theory)
- 2) ทฤษฎีของซีเซโรและควินติเลียน (Cicero & Quintilian Theory)

4.1 ทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle Theory)

อริสโตเติล ชาวกรีก เป็นนักวิทยาศาสตร์ มีชื่อเสียงและผลงานมากมาย ได้เขียนหนังสือวาทศาสตร์ (Rhetoric) ในปี 330 ก่อนคริสตกาลและเป็นที่ยอมรับแพร่หลายว่าเป็นทฤษฎีขั้นพื้นฐานของการสื่อสารด้วยการพูดและให้ความหมายของวาทศิลป์ว่า “การค้นหาวิธีการโน้มน้าวใจที่มีอยู่ในทุกรูปแบบ” เช่น การพูดในสภา การพูดในศาลและการพูดในที่ชุมชน เป็นต้น วาทศิลป์จึงเป็นศิลปะที่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนในด้านการจัดประเด็นและการใช้สำนวนโวหาร ที่สามารถปลุกเร้าความสนใจ มีลีลาและรสชาติ โน้มน้าวใจให้คล้อยตาม ถือว่าการพูดที่ต้องใช้วาทศิลป์ล้วนเป็นการพูดในที่สาธารณะซึ่งมุ่งผลในเชิงปฏิบัติ เห็นได้จากการจัดแบ่งประเภททางวาทกรรม กล่าวคือ กิจกรรมการพูดที่มีแบบแผนทางวาทศิลป์อย่างเด่นชัดแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ การพูดโต้แย้งในศาล การพูดในสภา และการพูดสรรเสริญหรือวิจารณ์ในที่ชุมชน โดยทั่วไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นวาทกรรมแบบใด เนื้อหาของวรรณศิลป์ของกรีกโรมันจะกำหนดขั้นตอนสำหรับการประกอบสร้างวาทกรรม 5 ขั้นตอน

1. การคิดประเด็น (Inventio) เป็นขั้นตอนการค้นหาคำพูดที่จะใช้เป็นวัสดุสร้างวาทกรรม
2. การจัดประเด็น (Dispositio) เป็นขั้นตอนการ “ออกแบบ” รูปทรงของวาทกรรม
3. การใช้สำนวนโวหาร (Elocutio) เป็นขั้นตอนการ “ลงรายละเอียด” ด้วยถ้อยคำ
4. การแสดงท่าทางประกอบคำพูด (Actio) เป็นการฝึกซ้อมการออกเสียงและอากัปกริยาเมื่อจะนำเสนอวาทกรรมต่อผู้ฟัง
5. การท่องจำ (Memoria) เป็นเทคนิคการจดจำคำพูดทั้งหมดที่ได้ร่างไว้ ตลอดจนสำเนียงและท่าทางที่ได้ฝึกซ้อมมา

เห็นได้ว่าชาวกรีก-โรมันได้ตระหนักชัดถึงการมีตัวตนอยู่ของวาทศิลป์ และได้สถาปนาขึ้นเป็นสถาบันทางสังคม โดยสรรค์สร้างองค์ความรู้คือวาทศาสตร์มาคอยดูแลกำกับ

วาทศิลป์และวาทศาสตร์ของกรีก-โรมันนี้จะเป็นมรดกตกทอดมาถึงปัจจุบัน โดยผ่านทั้งความรู้เรื่องและความเชื่อมโยง พร้อมทั้งเปลี่ยนโฉมไปตามบริบททางประวัติศาสตร์ที่แวดล้อม นับจากปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา วาทศาสตร์กลายเป็นวิชาที่สอนในหลักสูตรของโรงเรียนอย่างผิวเผิน เน้นเฉพาะในด้าน สำนวนโวหาร แต่ก็มีหลักสูตรเฉพาะด้านทางสายภาษาและวรรณคดีในมหาวิทยาลัยที่ยังคงศึกษาวาทศิลป์และวาทศาสตร์อย่างจริงจังพอสมควร ซึ่งผู้พูดต้องมีความสามารถในการพูดที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ซึ่งจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ คือ ผู้พูด (Speaker) คำพูด (Speech) และผู้ฟัง (Listener)

(สทไทย ไชยพันธุ์, 2555, น.143)

อริสโตเติล ได้ชี้ให้เห็นว่า การพูดโน้มน้าวใจจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ คือ

1) ทักษะคติและความเชื่อ (Ethos) บุคลิกลักษณะของผู้พูด เป็นการสร้างบุคลิกลักษณะของผู้พูด ที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ ความประทับใจ และมีศรัทธา ดังนั้น ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่พูด การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง การเป็นผู้ที่แสดงออกซึ่งสามารถเป็นผู้มีคุณธรรม

2) ตรรกวิทยา (Logos) คือ การชี้แจงเหตุผล หรือเนื้อหาสาระหรือวาทะของผู้พูด เป็นการแสดงให้เห็นความจริงซึ่งประกอบด้วยเหตุผลมาเสนอต่อผู้ฟัง ข้อเท็จจริง หลักฐานและเหตุผล ข้อที่สอดคล้องกับทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมของผู้ฟัง

3) ความรู้สึก (Pathos) คือ การใช้อารมณ์ หมายถึง สภาพอารมณ์ของผู้พูด และผู้ฟัง ที่มีร่วมกัน ผู้พูดเป็นฝ่ายสร้างขึ้นเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเกิดความชอบ ความเกลียด ความเจ็บปวด หรือความสนุกสนาน

4.2 ทฤษฎีของซีเซโรและควินติเลียน (Cicero & Quintilian Theory)

ซีเซโรและควินติเลียน เป็นนักพูดชาวโรมัน นักพูดทั้งสองถึงแม้จะมีชีวิตอยู่ต่างสมัยกัน แต่ผลงานทางวาทศาสตร์ที่มีอิทธิพลร่วมกัน ในการวางรูปแบบทฤษฎี วาทศาสตร์ ไม่เน้นทางทฤษฎี แต่เน้นหนักในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยนำเอาทฤษฎีของอริสโตเติล มาพัฒนา และเน้นพิจารณาพฤติกรรมกรรมการพูด ซึ่งเป็นวิธีการในการพูดโน้มน้าวใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือและคล้อยตาม

หลัก 5 ประการของซีเซโรและควินติเลียน ที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล มีดังนี้

1. การคิดค้น (Invention) คือ การคิดและการค้นหาของผู้พูด จนพบว่า อะไรเป็นสิ่งที่ควรนำเสนอให้ผู้ฟังทราบและได้รับประโยชน์มากที่สุด
2. การประมวลความคิด (Organization) หมายถึง การนำความคิดมาจัดระเบียบและจัดลำดับให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ อารัมภบท เนื้อหา และสรุป
3. การใช้ภาษาและลีลา (Style) หมายถึง การเลือกสรรภาษาและลีลาในการนำเสนอสาระที่สร้างความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ก่อให้เกิดความรู้สึกอยากติดตาม
4. การกำหนดจดจำ (Memory) หมายถึง การจดจำเนื้อหาสาระที่จะพูดให้แม่นยำ ก่อนที่จะพูดออกไปต้องมีความพร้อมโดยการฝึกซ้อม เพื่อสร้างประสบการณ์
5. การแสดงออกให้ปรากฏ (Delivery) หมายถึง การแสดงออกให้เหมาะสมที่สุด เพื่อปรากฏตัวต่อหน้าที่ประชุม ไม่ว่าจะมีความเหมาะสมของเสียง เพื่อสร้างประสบการณ์

จากทฤษฎีทั้ง 2 ทฤษฎี ทฤษฎีการพูดโน้มน้าวใจของอริสโตเติล นับได้ว่าเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่นักทฤษฎีการสื่อสารในยุคหลังได้ยึดถือเป็นแนวทาง ถึงแม้ว่าพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารจะมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันมากขึ้น แต่ลักษณะและองค์ประกอบของการสื่อสารที่นักทฤษฎีได้คิดค้นขึ้นมา ก็ยังคงมีลักษณะใกล้เคียง และมีรูปแบบปรากฏให้เห็นเหมือนทฤษฎีการสื่อสารดั้งเดิมของอริสโตเติล คือ มีผู้พูด คำพูด และผู้ฟัง เพียงแต่เปลี่ยนแปลงคำที่ใช้เรียกองค์ประกอบมาเป็นผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ซึ่งก็คือความหมายเดียวกันนั่นเอง (ศุภวรรณ มองเพชร, 2547)

5. การวัดผลประเมินผลทักษะการพูด

การเรียนการสอนภาษา จะยึดจุดประสงค์ของการพูดเป็นหลัก โดยการประเมินจะเน้นในเรื่องการพูดเพื่อสื่อความหมาย เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลมีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การอภิปราย การถามตอบ ในการประเมินนี้ สามารถดำเนินการก่อนเรียน ในระหว่างเรียน และหลังการเรียน นอกจากนั้นผู้เรียนยังสามารถประเมินตนเอง (Self-assessment) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ เพราะผู้เรียนจะรู้ความก้าวหน้าของตนเอง เกิดความกระตือรือร้นมากขึ้น เมื่อเห็นว่าตนเองมีการพัฒนา

เพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546, น.15) กล่าวถึงการประเมินผลการพูด มีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลักหรือพฤติกรรมที่ต้องการคือพูดภาษาอังกฤษในระดับสื่อสารได้ เครื่องมือที่ใช้ประเมินมีหลายรูปแบบ เช่น การถาม-ตอบ การสัมภาษณ์ การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น โดยต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นหลักการประเมิน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2546, น.79-80) ได้เสนอการทดสอบการพูดว่า สามารถทดสอบได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียว เช่น การรายงาน การเล่าเรื่อง การอภิปราย การให้คำแนะนำในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การกล่าวแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ เทคนิคและวิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักจะเป็นการทดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนา ซึ่งมักจะเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไป โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการป้อนคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงทักษะการพูดของตน โดยจะเริ่มต้นด้วยการทักทายเพื่อช่วยคลายความวิตกกังวล และให้คุ้นเคยกับสถานการณ์ในการสอบได้ดีขึ้น ต่อจากนั้นจะมุ่งเข้าสู่เรื่องที่ต้องการทดสอบ โดยอาจเป็นเรื่องทั่วไปตามบทบาทสมมติที่กำหนดให้ผู้เรียน หรือเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ

3. การอภิปรายหรือการโต้วาที ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่ม โดยมีกรรมการเป็นผู้ให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตาม การพูดเป็นกลุ่มแบบนี้ มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลตามความสามารถในการพูดของแต่ละคน

ละเอียด จุฑานันท์ (2543, น.183-184) ได้อธิบายเกี่ยวกับการทดสอบทักษะการพูดไว้ ดังนี้

1. การพูดที่มีการควบคุม สามารถทดสอบได้โดย

1.1 การให้ตัวชี้แนะ ที่สามารถมองเห็นได้ ผู้เรียนพูดประโยคโดยมีรูปภาพเป็นสื่อ ผู้เรียนควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

1.2 การให้ตัวชี้แนะ ที่เป็นคำพูด คำแนะนำสำหรับการทดสอบอาจใช้ภาษาแม่หรือภาษาที่เรียน หรือในบางครั้งอาจเป็นการเขียนก็ได้

2. การพูดโดยอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง มีวิธีการทดสอบ ดังนี้

2.1 ให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่

2.2 ให้ผู้เรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ผู้สอนควรให้หลายๆหัวข้อเพราะผู้เรียนอาจจะคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่งก็เป็นได้

2.3 ผู้เรียนบรรยายวัตถุประสงค้อย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน

2.4 การสนทนาและสัมภาษณ์ เป็นวิธีการทดสอบทักษะการพูดที่เหมาะสม นิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด แบบทดสอบสมรรถภาพทางการพูดจะเป็นแบบสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาตามหน้าที่หรือความสามารถในการสื่อสารก็ได้ต่อเมื่อแบบทดสอบนั้นให้โอกาสแก่

ผู้เข้าสอบในการแสดงความสามารถที่จะเรียบเรียงส่วนประกอบต่างๆของคำพูดให้สอดคล้องกัน
อย่างเหมาะสม

6. การสร้างแบบประเมินทักษะการพูด

การศึกษาการสร้างแบบประเมินระดับความสามารถทักษะการพูดจากเอกสารลำดับที่
49/2546 สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา กรมวิชาการ (2545, น.245-258) เกี่ยวกับการ
วัดและประเมินผลทักษะการพูด (Speaking Skill) ตามแนวการวัดประเมินผลตามสภาพจริงใน
หลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีประเด็นการประเมินดังนี้

1. เกณฑ์ (Criteria) หรือแนวทางต่างๆที่นำมาใช้ในการพิจารณา เช่น ความถูกต้องการใช้ภาษา ความคล่องแคล่ว ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. คำอธิบายระดับคุณภาพ (Rubrics) ของแต่ละแนวทางหรือเกณฑ์ว่ามีความสำเร็จอยู่ใน
ระดับใดจึงจะได้ตามเกณฑ์

ในการประเมินนั้นอาจประเมินออกมาในลักษณะภาพรวมหรือประเมินแยกเป็นส่วนๆ ได้
ซึ่งแนวทางในการสร้างเกณฑ์การประเมินนั้นควรยึด 4 แนวทางหลัก ได้แก่ เกณฑ์การปฏิบัติ เกณฑ์
ทางภาษา เกณฑ์ทางวัฒนธรรมและเกณฑ์ด้านยุทธศาสตร์การสื่อสาร

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544, น.45-50) กล่าวว่าทำให้คะแนนดิบหรือเปอร์เซ็นต์ยังไม่มีความ
หมายชัดเจน การระบุระดับความสามารถทางภาษาของผู้สอบ ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถ
ในการส่งสารและรับสาร นักวัดผลทางภาษาจึงนิยมใช้การให้คะแนนเป็นระดับความสามารถตาม
มาตราประเมินค่าและมาตราประเมินค่าที่นิยมใช้และนามากกล่าวถึงมี 4 แบบ คือ

1. แบบของแคโรล (Carroll) เป็นระบบการประเมินแบบศูนย์ภาษาเก้าภาษา (Nine
point language Band System) เพื่อกำหนดระดับการแสดงผลออกในการส่งสารและรับสารทางภาษา
หรือหลายอย่างรวมกันประกอบด้วย 9 ระดับ ตั้งแต่ระดับเริ่มเรียนจนถึงระดับที่มีความสามารถ
เท่ากับเจ้าของภาษาคือ ระดับ 9 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด

ความหมายของระดับในการวัด

ระดับ 9 ผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา คือ ใช้ภาษาเหมือนเจ้าของภาษา มีความถูกต้อง
และมีลีลาภาษา ใช้สำนวนได้เหมือนภาษาของตนเอง

ระดับ 8 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดีมาก พูดหรือเขียนเรื่องราวได้ชัดเจนและมีเหตุผลด้วย
ลีลาและตัวชี้ที่เหมาะสม มีความสามารถทัดเทียมกับพวกนักทวิภาษา

ระดับ 7 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดี สามารถเข้าใจสถานการณ์ส่วนใหญ่ในสิ่งแวดล้อมที่
ใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำ มีความไม่เข้าใจหรือมีข้อจำกัดทางภาษาเป็นครั้งคราวแต่ไม่เป็น
อุปสรรคในการสื่อสาร

ระดับ 6 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ สามารถเข้าใจสถานการณ์ส่วนใหญ่ได้แต่ยังขาดแคลนความคล่องแคล่วและความถูกต้อง บางครั้งเข้าใจผิดหรือมีข้อผิดพลาดทางภาษาที่สำคัญๆ

ระดับ 5 ระดับผู้ใช้ภาษาได้พอประมาณสามารถติดต่อสื่อสารทั่วๆไปได้แต่มักใช้ภาษาไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม

ระดับ 4 ระดับผู้ใช้ภาษาได้น้อยขาดลีลา ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง สื่อสารได้ยากลำบาก บางครั้งใจผิดเนื่องจากสำเนียงและไวยากรณ์แต่ไม่ถึงกับล้มเลิกกลางคัน

ระดับ 3 ระดับผู้ใช้ภาษาได้จำกัดมากมีความรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันดีกว่าระดับเริ่มเรียนแต่ระดับทักษะไม่สามารถใช้ในการสื่อสารอย่างต่อเนื่องกันได้

ระดับ 2 ระดับผู้ใช้ภาษาได้เล็กน้อย ใช้ภาษาได้ต่ำกว่าระดับการสื่อสารในชีวิตประจำวันสื่อสารได้เป็นคำ ๆ

ระดับ 1 ระดับผู้ใช้ภาษาไม่ได้ดี ไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้

2. แบบของวิลกินส์ (Wilkins) เป็นการประเมินผลความสามารถของผู้ใช้ภาษา 7 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 ไม่มีความรู้กฎไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ สำเนียงพูดเป็นแบบไทยล้วนสามารถที่จะพูดบางข้อความหรือบางคำได้ในวงจำกัด เช่น พูด Good morning, Good bye ได้โดยที่เจ้าของภาษา ผู้คุ้นเคยกับการใช้ภาษาของคนต่างชาติพอฟังเข้าใจได้บ้าง และการใช้ภาษาอังกฤษสั้นๆ นี้จำเป็นต้องใช้ท่าทางและมีมือประกอบเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

ระดับที่ 2 มีความสามารถอ่านออกเสียงได้ พูดภาษาอังกฤษได้โดยอาศัยการท่องจำเพื่อบอกความต้องการของตน โดยแทบไม่มีการเปลี่ยนแปลงคำที่ท่องไว้ ไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสื่อความหมายหรือสร้างสรรค์ได้ มีการพูดติดตะกุกตะกัก มีที่ผิดไวยากรณ์และการออกเสียงบ่อยครั้งต้องพูดไปแก้ไขไปและเมื่อมีผู้มาพูดด้วยจะมีการตอบที่ช้ามาก ผู้ที่พูดด้วยต้องคอยพยายามให้พูดต่อไป

ระดับที่ 3 สามารถพูดเรื่องทั่วๆไปได้โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ สร้างประโยคง่ายๆ เจ้าของภาษาพอฟังเข้าใจ ยังมีการใช้ไวยากรณ์ผิดๆและเสียงที่ใช้ยังแปร่งอยู่ มีการพูดช้าๆอย่างไม่แน่ใจและเมื่อตอบคำถามต้องใช้เวลาคิดก่อนตอบเพื่อไม่ให้พูดผิดๆจนเกินไป ผู้ฟังมีความลำบากในการฟังเพื่อให้เข้าใจได้

ระดับที่ 4 สามารถที่จะพูดเพื่อสื่อความหมายโดยให้ผู้ฟังเกิดความสับสนไม่เข้าใจน้อยมาก สามารถเล่าเรื่องราวที่ต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้ เช่น เล่าประวัติคนได้แต่ยังไม่สามารถพูดต่อเนื่องเพื่อการแสดงเหตุผลได้แย่งและมักจะนั่งเฉยไม่พูดขณะที่เจ้าของภาษาอภิปรายกันยกเว้นว่ามีผู้พูดด้วยแบบตัวต่อตัวและมักจะขอใช้ภาษาภาษาไทยถ้าเป็นไปได้ การพูดมีที่ผิด

ไวยากรณ์น้อยลงแต่ยังคงมีการใช้สำนวนและลีลาภาษาผิดๆ สำเนียงพูดยังคงสำเนียงไทยอยู่มาก และเมื่อพูดยังมีที่ผิดเพราะศัพท์ไม่ออก มีความคล่องในการพูดและการโต้ตอบที่จะทำให้ผู้ฟังไม่ลำบากที่จะสนทนาด้วยและยังต้องการให้ผู้ที่ตนพูดด้วยช่วยเป็นตอนๆ เมื่อพูดขัด

ระดับที่ 5 สามารถพูดสื่อความหมายได้ในสถานการณ์ต่างๆ สามารถแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ถึงแม้จะยังขาดความคล่องเหมือนเจ้าของภาษาเมื่อพูดเรื่องซับซ้อนลึกซึ้ง ต้องคิดก่อนพูดหรือหยุดที่พูดไว้เพื่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้พูดได้ใจความดีกว่าเดิมมีการใช้ไวยากรณ์ผิดน้อยมากที่ผิดมักจะเป็นสำนวนหรือวิธีการพูดมากกว่าผู้ที่สนทนาด้วยมักต้องซักถามเป็นครั้งคราวเพื่อให้ได้ใจความที่กระจ่างขึ้น

ระดับที่ 6 มีความสามารถที่จะพูดสื่อความหมายในทุกสถานการณ์ด้วยคล่องแคล่วชัดเจน สามารถพูดโต้แย้ง พูดเน้นและพูดขยายความซึ่งสามารถเปลี่ยนเรื่องที่พูดได้ทุกเวลา ผู้ฟังเข้าใจส่วนผู้พูดมีที่ผิดไวยากรณ์ ใช้ศัพท์ผิด น้ำเสียงแบบไทยๆ และสำนวนที่ผิดเพราะอิทธิพลภาษาไทยน้อยมาก

ระดับที่ 7 พูดคล่องและชัดเจนเหมือนเจ้าของภาษา สามารถใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์และสถานการณ์ต่างๆเหมือนเจ้าของภาษา เหมือนเคยได้อยู่ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมานานปี

3. แบบของสถาบันบริการต่างประเทศ (Foreign Service Institute) เป็นขนาด (Scale) การให้ความสามารถในการพูด (Oral proficiency) โดยแบ่งระดับความสามารถในการพูดเป็น 5 ระดับคือ

ระดับที่ 1 สามารถใช้ภาษาเพื่อสนทนาในชีวิตประจำวันหรือทำธุรกิจ เช่น การเดินทาง สามารถถามและตอบในเรื่องที่มีความคุ้นเคย แต่เนื่องจากมีความจำกัดทางด้านประสบการณ์ทำให้เข้าใจประโยคคำถามและบอกเล่าธรรมดาได้ สามารถเข้าใจภาษาในระดับช้ากว่าปกติ มีการพูดซ้ำๆ คำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาไม่เพียงพอที่จะแสดงความคิดเห็นถ้าจะพูดก็เป็นเรื่องเบื้องต้นเท่านั้น ออกเสียงไวยากรณ์ยังผิดๆอยู่แต่สามารถสื่อสารได้กับเจ้าของภาษาที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนภาษาของชาวต่างชาติ สามารถสั่งอาหารธรรมดาๆ ถามที่พักหรือบ้านเช่า ถามหรือบอกทิศทางซื้อของและบอกเวลาได้

ระดับที่ 2 สามารถใช้ภาษาได้ในสังคมแต่ในวงจำกัดเฉพาะอาชีพ มีความมั่นใจในการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ส่วนใหญ่ได้ เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวัน อาชีพครอบครัวและเรื่องราวของตนเอง ส่วนการพูดในด้านอาชีพยังต้องการความช่วยเหลือเมื่อพูดเรื่องยากๆ สามารถจับใจความสำคัญในบทสนทนาต่างๆไป รู้คำศัพท์พอที่จะแสดงความรู้สึกแต่ภาษายังไม่กะทัดรัด สำเนียงแม้จะยังผิดอยู่บ้าง แต่เข้าใจง่าย สามารถบอกวิธีทำสิ่งต่างๆในขั้นต้นได้ถูกต้องพอสมควร มีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ้าง

ระดับที่ 3 สามารถพูดได้ถูกต้องทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ในการสนทนาอย่างเป็นพิธีการและเป็นแบบกันเองในเรื่องเกี่ยวกับสังคม อาชีพและวิชาการ สามารถอภิปรายในหัวข้อที่สนใจ และเฉพาะสาขาวิชาอย่างมีเหตุผล สามารถเข้าใจภาษาที่มีความเร็วในอัตราปกติ รู้คำศัพท์มากพอที่จะคุยโดยไม่ต้องคิดหาคำศัพท์ในขณะที่พูดสำเนียงยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องแม้มีข้อผิดพลาดก็ไม่ได้ทำให้ผิดใจความหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่เจ้าของภาษา

ระดับที่ 4 ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการในสายอาชีพ เข้าใจและสนทนาในเรื่องประสบการณ์ของตนเองอย่างคล่องแคล่วโดยใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้ตอบได้ถูกต้องแม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย มีข้อผิดพลาดน้อย สามารถรับสารและส่งสารได้ดี

ระดับที่ 5 พูดเหมือนเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา ใช้ภาษาได้ดีเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาที่มีความรู้ในทุกรูปแบบ เช่น รู้คำศัพท์มากกว่ารวมทั้งสำนวนและภาษถิ่นและวัฒนธรรม

4. แบบของคลาร์ก (Clark) เป็นระบบการให้คะแนนที่ใช้กับนักเรียนเมื่อวัดระดับความสามารถของนักเรียนโดยประมาณบางเป็น 4 ระดับ จากระดับ 1 ซึ่งเป็นระดับเริ่มเรียนจนถึงระดับ 4 ซึ่งเป็นระดับสื่อสาร ไว้ดังนี้

ด้านการออกเสียง

ระดับ 1 ยังพูดไม่ได้และโต้ตอบไม่ได้

ระดับ 2 ออกเสียงผิดๆ พูดแล้วเข้าใจยาก

ระดับ 3 ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว แต่โดยทั่วไปแล้วเข้าใจได้

ระดับ 4 ออกเสียงถูกต้องและพูดได้เป็นที่เข้าใจ

ด้านคำศัพท์

ระดับ 1 ใช้คำศัพท์ผิดและโต้ตอบไม่ได้

ระดับ 2 ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆแต่ใช้ศัพท์ในเหตุการณ์นั้นได้

ระดับ 3 สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม

ระดับ 4 ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์

ด้านไวยากรณ์

ระดับ 1 โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้

ระดับ 2 ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด ใช้วลีถูกต้องบ้าง

ระดับ 3 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

ระดับ 4 ไม่มีข้อผิดพลาดทั้งในการใช้ศัพท์หรือโครงสร้าง

ด้านความคล่อง

ระดับ 1 พูดแล้วต้องหยุดนานๆพูดไม่จบประโยคหรือโต้ตอบไม่ได้

ระดับ 2 พูดๆ แล้วพูดต่อไปไม่ได้ พยายามพูดต่อไปโดยเริ่มต้นใหม่

ระดับ 3 บทสนทนาเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง บางครั้งยังติดตะกุกตะกัก

ระดับ 4 บทสนทนาเป็นธรรมชาติ หยุดบ้างเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

ออกเลอร์ (Oller, 1979, p.320-323 อ้างถึงใน ยุพเยาว์ เมืองหมุด และคณะ, 2548, น.10) ได้กำหนดประเภทความสามารถในการพูดไว้ 5 ประการ โดยแบ่งเป็นข้อย่อยๆ 6 ระดับ ความสามารถ คือจากระดับที่ 1 ที่ควรปรับปรุงถึงระดับที่ 6 คือ ดีเยี่ยม ดังนี้

ด้านการออกเสียง

ระดับ 1 ออกเสียงลักษณะที่ไม่เข้าใจได้

ระดับ 2 ออกเสียงผิดมาก เข้าใจยาก ต้องพูดซ้ำๆหลายครั้งจึงเข้าใจ

ระดับ 3 ใช้เสียงแปร่งและผิด ทำให้เข้าใจผิด บางครั้งต้องตั้งใจฟัง

ระดับ 4 ใช้เสียงแปร่งและออกเสียงผิดบางครั้งแต่เข้าใจได้

ระดับ 5 ออกเสียงถูกต้อง ฟังชัดเจน แต่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา

ระดับ 6 ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา

ด้านไวยากรณ์

ระดับ 1 ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ยกเว้นสำนวนที่เตรียมไว้

ระดับ 2 พูดผิดมาก มีความรู้ไวยากรณ์น้อยมาก สื่อสารไม่ได้

ระดับ 3 พูดผิดบ่อย ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่างทำให้เข้าใจผิด

ระดับ 4 ผิดเป็นครั้งคราว ทำให้รู้ว่าไม่มีความรู้ทางไวยากรณ์บางอย่างแต่ไม่ถึงกับพูดแล้วไม่เข้าใจ

ระดับ 5 ผิดไวยากรณ์น้อยมาก

ระดับ 6 ผิดเพียง 1 หรือ 2 ในระหว่างการสัมภาษณ์

ด้านคำศัพท์

ระดับ 1 รู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะสนทนาในเรื่องง่ายๆได้

ระดับ 2 รู้คำศัพท์น้อยมากใช้ได้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้ภาษาเพื่อการอยู่รอดเท่านั้น เช่น การบอกหรือถามเกี่ยวกับเวลา สั่งอาหาร ถามข้อมูลเพื่อการเดินทางและสนทนาภายในครอบครัวได้

ระดับ 3 เลือกใช้คำศัพท์ไม่ค่อยถูก อภิปรายไม่ได้แม้ในเรื่องสังคมและอาชีพของตนในระดับธรรมดา

ระดับ 4 รู้คำศัพท์ทางอาชีพมากพอที่จะอภิปรายเรื่องที่สนใจได้ รู้คำศัพท์ทั่วไปพอจะพูดอภิปรายได้ในเรื่องเฉพาะสาขาวิชาที่ตนเกี่ยวข้องด้วย

ระดับ 5 รู้คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพของตนมากและถูกต้องมีวงคำศัพท์ทั่วไปมากพอที่จะพูดเรื่องปัญหาซับซ้อนและเหตุการณ์ในสังคม

ระดับ 6 คำศัพท์มีมากและถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

ด้านความคล่องในการพูด

ระดับ 1 การพูดยังตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้ สนทนายังไม่ได้

ระดับ 2 พูดช้ามากและไม่สม่ำเสมอยกเว้นประโยคที่พูดทุกวัน

ระดับ 3 ยังพูดได้ไม่สม่ำเสมอพูดไม่จบประโยค

ระดับ 4 พูดแล้วหยุดบ้าง ความสม่ำเสมออาจเกิดจากการพูดใหม่หรือมีวลีหาคำศัพท์

ระดับ 5 พูดได้ราบเรียบ ความเร็วและความสม่ำเสมอเท่านั้นที่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา

ระดับ 6 พูดได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทั่วไปหรือในวิชาชีพ พูดได้อย่างราบรื่นเหมือนเจ้าของ

ภาษา

ด้านความเข้าใจ

ระดับ 1 เข้าใจน้อยเกินกว่าจะสนทนาในเรื่องธรรมดาที่สุด

ระดับ 2 เข้าใจภาษาช้ามากในเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับสังคม การเดินทาง ยังต้องพูดให้ช้าๆ และพูดใหม่

ระดับ 3 เข้าใจเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับตนเอง ต้องให้พูดช้าๆหรือพูดใหม่ในบางครั้ง

ระดับ 4 เข้าใจดีพอสมควรในคำพูดที่มีอัตราความเร็วปกติที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ต้องการให้พูดช้าหรือพูดใหม่ในบางครั้ง

ระดับ 5 เข้าใจบทสนทนาในระดับความเร็วปกติ ยกเว้นคำที่เป็นภาษาถิ่นหรือเรื่องที่ไม่คุ้นเคยและคำพูดที่เร็วหรือช้าเกินไป

ระดับ 6 เข้าใจคำพูดที่เป็นพิธีการหรือภาษาถิ่นของเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

สภาการทดสอบร่วม (The Associated Examining Board Test cited in Weir, 1993, p.43) ได้สร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านแบ่งเป็นคะแนนตั้งแต่ 0-3 คะแนน ตามลักษณะความสามารถในการพูดดังนี้

- 1) ความเหมาะสม (Appropriateness)
- 2) ความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Adequacy of vocabulary for purpose)
- 3) ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ (Grammatical accuracy)
- 4) ความสามารถในการสื่อสาร (Intelligibility)

5) ความคล่องแคล่ว (Fluency)

6) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and adequacy of content)
เกณฑ์ให้คะแนนแต่ละด้านมีดังนี้

1) ความเหมาะสม(Appropriateness)

0 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดให้

1 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการพูดที่จำกัดมาก สามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้บ้างเล็กน้อย การใช้ภาษาตามลักษณะวัฒนธรรมทางสังคมยังไม่เหมาะสม

2 คะแนน หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเรื่องและสถานการณ์ในขณะนั้นได้ดีพอสมควร

3 คะแนน หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง สถานการณ์ และบริบทที่เกิดขึ้นในการสนทนาโดยแทบจะไม่มีข้อผิดพลาดในการพูดเลย

2) ความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Adequacy of vocabulary for purpose)

0 คะแนน หมายถึง มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้

1 คะแนน หมายถึง มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา

2 คะแนน หมายถึง อาจใช้คำศัพท์ผิดที่กำกวมอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี

3 คะแนน หมายถึง แทบจะไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี

3) ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ (Grammatical accuracy)

0 คะแนน หมายถึง มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดได้เพียงเล็กน้อย

1 คะแนน หมายถึง ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ

2 คะแนน หมายถึง พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด

3 คะแนน หมายถึง แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลถึงการสื่อความหมายโดยรวม

4) ความสามารถในการสื่อสาร (Intelligibility)

0 คะแนน หมายถึง มีปัญหาในการออกเสียงคำและสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความสิ่งที่ต้องการได้

1 คะแนน หมายถึง การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆคู่สนทนาจึงจะเข้าใจ

2 คะแนน หมายถึง การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง

3 คะแนน หมายถึง มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ

5) ความคล่องแคล่ว (Fluency)

0 คะแนน หมายถึง การพูดตะกุกตะกัก หยุดชะงัก ขาดเป็นห่วงๆไม่ต่อเนื่อง

1 คะแนน หมายถึง มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆขาดความต่อเนื่อง

2 คะแนน หมายถึง มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดได้ตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆได้ อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน

3 คะแนน หมายถึง สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆที่ค่อนข้างเข้าใจยาก

6) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and adequacy of content)

0 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

1 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดที่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูดนานๆ และพูดทวนซ้ำอย่างไม่มีจุดหมาย

2 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง

3 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้
สรุปว่า การประเมินผลการพูดจะต้องพิจารณาเลือกวิธีการทดสอบให้เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์ของการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์การพิจารณาทักษะการพูดประกอบด้วย 1) ความสามารถในการใช้คำศัพท์ 2) ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ 3) ความสามารถในการ

การสื่อสาร 4) ความคล่องแคล่ว 5) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหาและใช้วิธีทดสอบการพูดโดยการพูดเดี่ยวเพียงคนเดียวโดยอิสระในสถานการณ์จำลองขึ้นมา ผู้เรียนได้แสดงทักษะการพูดจริงในเนื้อหาที่เตรียมมาและมีความสามารถในการพูดได้ถูกต้องและเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยมีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เป็นไปตามเจตนารมณ์มาตรา 80 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ประกาศให้ ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับเดิม เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ 293/2551 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาดลอดชีวิตเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของ ความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้ง ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดจะระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4 – 9)

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.25 – 26)

ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้

โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้

3) ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อ

สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิ ปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1-3)

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียน เรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาส ต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ศึกษาธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่น ของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการพูดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

อุมาพร ภูพานเพชร (2547, น.50) ได้ทำการศึกษาผลการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพัฒนาความสามารถทางด้านการพูดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ธนมณญ์ บุรุษภักดี (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารด้านการพูด แก่นักศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2/2545 สถาบันราชภัฏอุดรธานี จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงพบว่านักศึกษาที่ได้เรียนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และสนุกสนาน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

เป็นอย่างดี ซึ่งการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารและช่วยให้ความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

วราพร ทองจีน (2550, น.111-112) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบเดิมพบว่า ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการคิดแต่งความด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองแบบบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ

อนุตรา สวัสดิ์ศรี (2550, น.43) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของพนักงานของบริษัทชั้นไรซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์จำกัด พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบสถานการณ์จำลอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากการฝึกใช้ตามบทบาทของตนเอง และทำให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้เรียนรู้โครงสร้างทางภาษา ศัพท์สำนวน การออกเสียง มีโอกาสฝึกฝนการใช้ประโยคต่างๆหลังจากผู้เรียนได้แสดงสถานการณ์จำลองหลายๆครั้งทำให้เกิดความคุ้นเคยกับกิจกรรม สามารถจดจำภาษาได้และสามารถนำไปใช้ได้เมื่อต้องพบกับสถานการณ์

ชไมพร เลิศคณาวิชกุล (2550, น.62) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้ใกล้เคียงความเป็นจริงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนดังนี้ คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ การเสนอให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและราคา การพูดคุยทางโทรศัพท์ การให้ข้อเสนอแนะ โดยผู้เรียนมีอิสระในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง นอกจากนี้บทบาทและสถานการณ์ดังกล่าว ยังได้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากแสดงบทบาท ซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดภาษาอังกฤษ

รุ่งฤดี ดวงดาว (2540, น.312-322) ศึกษาเรื่อง “ลีลาในงานเขียนของ สมศรี สุกุมลนันทน์” ผลการศึกษาพบว่า ลีลาด้านการใช้ภาษาของ สมศรี สุกุมลนันทน์ มี 4 ลักษณะ คือ ด้านการใช้คำและถ้อยคำสำนวน การใช้คำ ได้แก่ การใช้คำที่ใช้ในภาษาพูด การใช้คำเป็นหน่วยขยาย การใช้คำซ้อน การใช้คำซ้ำ การเล่นคำ และการใช้คำที่คิดขึ้นใหม่ ส่วนการใช้ถ้อยคำสำนวนมี 2 ลักษณะ คือ การใช้สำนวนไทยและการใช้สำนวนต่างประเทศ ด้านการใช้ประโยคเปรียบเทียบและประโยคความรวม

มากกว่าประโยชน์ความเดียว ส่วนลีลาด้านกลวิธีการเขียนมี 3 แบบ คือกลวิธีการเขียนความนำ พบว่า ใช้การเล่าเรื่องมากที่สุดและใช้กลวิธีการเขียนอธิบายที่มาของชื่อเรื่องน้อยที่สุด นอกจากนั้นใช้วิธีการอื่นๆ เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ การใช้ตัวอย่างนำเข้าเรื่อง การใช้บทสนทนา การใช้คำจำกัดความ และการใช้คำถาม กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องพบว่า ใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก โดยแทรกด้วยการอธิบาย การยกตัวอย่างหรือการใช้บทสนทนา ส่วนกลวิธีการเขียนบทสรุป พบว่า ใช้การสรุปแบบแสดงความคิดเห็นมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้บทสนทนาเป็นบทสรุปน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังมีกลวิธีการเขียนบทสรุปอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การใช้คำถาม การใช้คำคมและคำตั้งสอน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

หวาง เชน จุน (Wang Cheng-Jun, 2006, p.56-80) ได้ศึกษาผลการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษ โดยทำการศึกษาปัญหา พบว่ามี 2 สาเหตุหลัก คือ การใช้ภาษาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์และเกิดความล้มเหลวในการสื่อสารขั้นพื้นฐาน ซึ่งเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวจีน ระดับชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยของกิง นอร์มอล จำนวน 2 กลุ่มๆ ละ 38 และ 36 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มควบคุมสอนแบบเดิม ผลการทดสอบพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการแตกต่างกัน กลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยทางสถิติ

ซีเชคแดค (Cicekdag, 1995, p.59-64) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกทักษะที่มุ่งเน้นงานปฏิบัติการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information gap task) และกิจกรรมถามความคิดเห็น (Opinion gap) โดยให้ผู้เรียนเล่นเกมทางภาษา แข่งขันตอบคำถามและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลของตนเองสมบูรณ์ โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารด้านการพูด ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน เพื่ออภิปรายหัวข้อที่กำหนดและก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาตลอดจนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

โรบินสัน (Robinson, 1997, p.197-199 อ้างถึงใน ธวัชพร ตันตระกูล, 2555, น.15) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างครูที่สอนโดยใช้การสอนแบบ Communicative Approach และการสอนแบบ Non Communicative Approach ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนโปรแกรมภาษาต่างประเทศ โดยทำการสำรวจโดยการสอบถามจากทางโทรศัพท์ จากครูผู้สอนจำนวน 300 คนที่สอนในระดับมัธยม ผลการสอบถามครูที่ใช้การสอนแบบ Communicative Approach สนใจเรื่องสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมและการจัดกลุ่มนักเรียน มากกว่าครูที่สอนแบบ Non Communicative Approach

เอสโคลา (Escola.1980, p.1985A-1986A) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนชาวเยอรมัน จำนวน 61 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม 31 คน นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้หลักสูตรและแบบเรียนเหมือนกัน ได้รับการสอนจากครูคนเดียวกันและใช้เวลาในการเรียนเท่ากัน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการฟังและการพูดโดยการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร กลุ่มควบคุมได้รับการฝึกสอนตามปกติ ผลการศึกษาพบว่าความสามารถของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทำให้นักเรียนมีพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดและมีความสามารถสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ

สรุปได้ว่าทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้สถานการณ์จำลองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูด โดยจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงกว่าการสอนโดยไม่ใช้กิจกรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

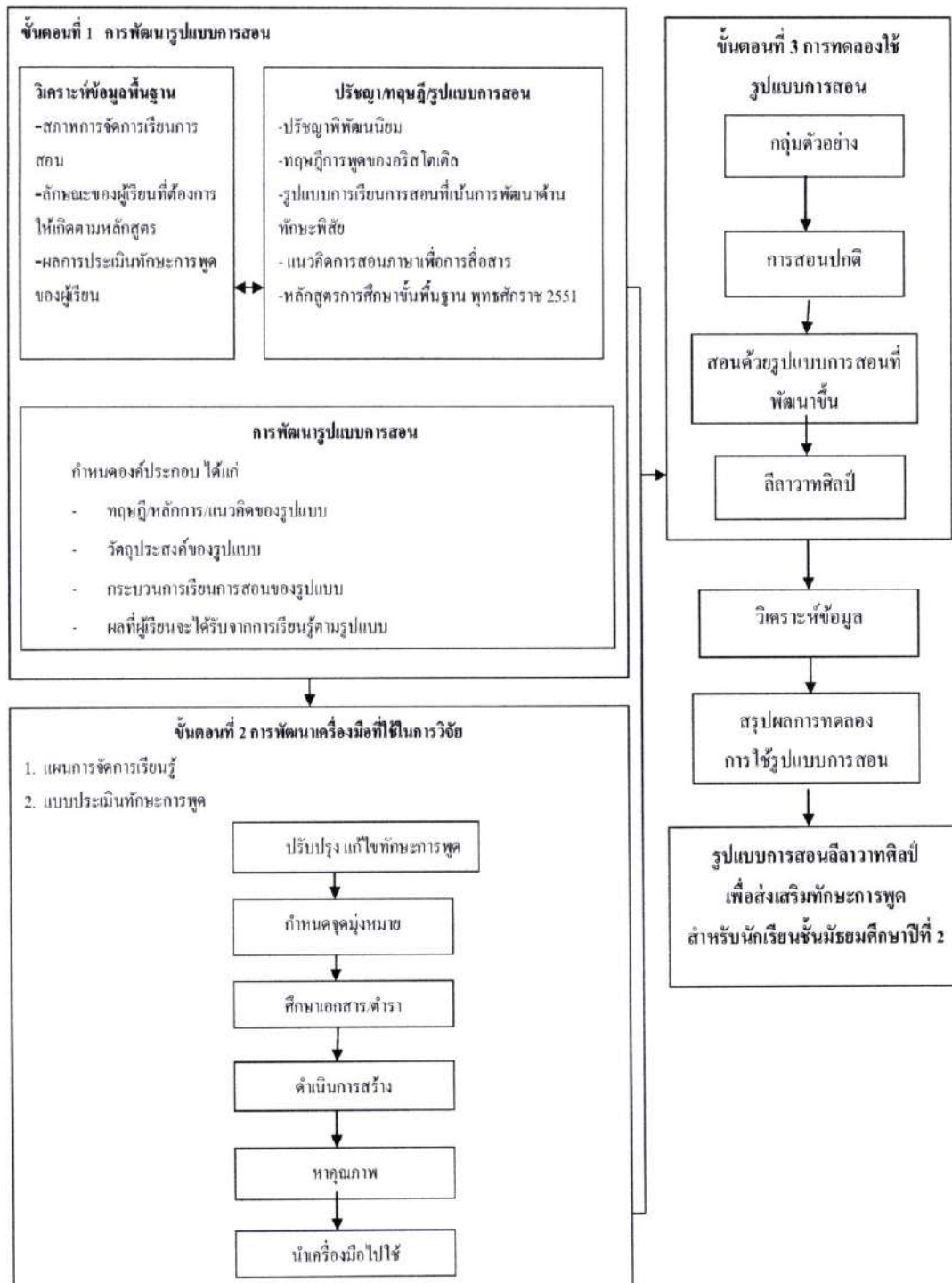
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนลีลาทศิลป์โดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถนำเสนอในรูปภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสอนลิวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์โดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบัน คุณภาพการศึกษา ปัญหาด้านทักษะการพูดของเด็กไทยการสื่อสารด้วยการพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เราเป็นอย่างยิ่ง การพูดที่ดี เหมาะสมกับเวลา โอกาส บุคคล และเนื้อหา สาระ จะช่วยให้การพูดประสบผลสำเร็จ หากมีการฝึกพูดด้วยวิธีการและหลักการที่ถูกต้องสม่ำเสมอ ก็จะช่วยพัฒนาตัวเองได้อย่างดี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดมุ่งหมายให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ต้องมีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต ได้กำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียนไว้ 5 ข้อ โดยข้อที่ 1 กำหนดไว้ว่า ความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้การวัดและประเมินได้กำหนดเกณฑ์การผ่านในแต่ละระดับชั้นและการจบหลักสูตร คือ ผู้เรียนต้องผ่าน การพูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและผู้นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบมีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล นำเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง ดู และพูด ตามที่สถานศึกษากำหนด

2. ศึกษาปรัชญา/ทฤษฎี/รูปแบบการสอน

โดยศึกษาแนวคิดตามปรัชญาพัฒนานิยม ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. การสร้างรูปแบบการสอน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ตามปรัชญาการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยนำองค์ประกอบที่ได้มาเรียบเรียงสร้างความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนจนได้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ดังนี้

3.1 การสังเคราะห์ปรัชญาการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้กรอบแนวคิดที่นำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการสอน ได้แก่

- 1) กรอบแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูด
- 2) กรอบแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิด

จากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.2 การกำหนดแนวคิดและการสร้างรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้ประยุกต์โดยใช้ปรัชญาการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระสำคัญ	สิ่งที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอน
1. ทฤษฎีของอริสโตเติล ทฤษฎีนี้เน้นการพูด โน้มน้าวใจโดยใช้ วาทศิลป์เป็นศิลปะที่แสดงออกให้เห็นอย่าง ชัดเจนในการพูดที่สาธารณะซึ่งมุ่งผลในเชิง ปฏิบัติ	1. ที่มาของชื่อรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์
2. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model Based on Simpson's Processes for Psycho-Motor Skill Development) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงาน ของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้อง และมีความชำนาญ	2. การปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวหรือ แสดงทักษะนั้นๆและมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ ซึ่ง สอดคล้องกับขั้นที่1 ขั้นการเตรียมความพร้อม โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว เช่น การนั่งเหมือนคู่เต้นรำจังหวะแทงโก้เปิดเพลง แล้วให้ผู้เรียนแต่ละคู่ผลัดกันบอกคำศัพท์ ทำ บริหารสมอง ศึกษาบทบาทสถานการณ์จำลอง เกมตกไข่ไปสถานการณ์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สาระสำคัญ	สิ่งที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอน
<p>3. ปรัชญาพัฒนานิยม</p> <p>ปรัชญาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนตลอดจนสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ลงมือปฏิบัติจริงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p>	<p>3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนในการสนองตอบต่อสิ่งที่รับรู้ได้เลียนแบบการกระทำหรือลองผิดลองถูกจนสามารถสนองตอบได้อย่างถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เช่น จัดสถานการณ์จำลองแบบคือดเทลปาร์ดี จัดตั้งบริษัท จับคู่สนทนาอิสระ กิจกรรมวงกลมในและนอก</p>
<p>4. แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร</p> <p>แนวคิดนี้มุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยเน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาและการสร้างปฏิสัมพันธ์นั้นควรให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นธรรมชาติ</p>	<p>4. ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา โดยเน้นที่ความถูกต้องแม่นยำในการใช้รูปแบบภาษาตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ โดยจัดประสบการณ์หลากหลายรูปแบบ เช่น ทำงานกลุ่มย่อย จับคู่สนทนาจำลองสถานการณ์ ฝึกเป็นกลุ่ม</p>
<p>5. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ เดฟ (Dave's Instructional Model for Psychomotor Domain)</p> <p>รูปแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ</p>	<p>5. ผู้เรียนฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือคำสั่งนำทางการกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ เช่น จับคู่สนทนา จำลองสถานการณ์</p>

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาส

ต่างๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูดจากหนังสือเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาหลักการพัฒนาทักษะการพูด โดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผล โดยพิจารณาสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และแนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารและวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่งสื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล

1.6 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาร่วม เพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้และความเป็นไปได้ของกิจกรรม และนำแผนการสอนทั้ง 4 แผนมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อตรวจสอบคุณภาพหาความเหมาะสม และสอดคล้องด้านเนื้อหา ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านกิจกรรมตามรูปแบบพัฒนาทักษะการพูด

การประเมินความเหมาะสมใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของแบบสอบถาม โดยนำเอาคำตอบจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาแปลงเป็นคะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้น คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสม ราตรี นันทสุคนธ์ (2554, น.136) จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.7 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ความเหมาะสมมากที่สุด 4.62 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ โดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลอง

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูดไปสอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ขณะจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 2 การดำเนินการจัดการตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

แผนการจัดการเรียนรู้	วัน เดือน ปี	เวลา
1. การกล่าวแนะนำ	8-9 สิงหาคม 2560	08.30 – 10.30
2. การกล่าวต้อนรับ	10-11 สิงหาคม 2560	08.30 – 10.30
3. การกล่าวตอบการต้อนรับ	15-16 สิงหาคม 2560	08.30 – 10.30
4. การกล่าวอวยพร	17-18 สิงหาคม 2560	08.30 – 10.30
5. ทดสอบทักษะการพูด	2-22 สิงหาคม 2560	08.30 – 10.30

2. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด จากหนังสือเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผล สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่ง/สื่อการเรียนรู้ และ 8) การวัดและประเมินผล

1.3 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาร่วม เพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้และความเป็นไปได้ของกิจกรรม และนำแผนการสอนทั้ง 4 แผนมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อตรวจสอบคุณภาพหาความเหมาะสม และสอดคล้องด้านเนื้อหา ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านกิจกรรมตามรูปแบบพัฒนาทักษะการพูด

การประเมินความเหมาะสมใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของแบบสอบถามโดยนำเอาคำตอบจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาแปลงเป็นคะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้น คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสม ราตรี นันทสุคนธ์ (2554, น.136) จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.4 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ความเหมาะสมน้อย 2.20 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติไม่มีความเหมาะสมและไม่มีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ไปสอนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ขณะจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 3 การดำเนินการจัดการตามแผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้	วัน เดือน ปี	เวลา
1. การกล่าวแนะนำ	8-9 สิงหาคม 2560	12.30 – 14.30
2. การกล่าวต้อนรับ	10-11 สิงหาคม 2560	12.30 – 14.30
3. การกล่าวตอบการต้อนรับ	15-16 สิงหาคม 2560	12.30 – 14.30
4. การกล่าวอวยพร	17-18 สิงหาคม 2560	12.30 – 14.30
5. ทดสอบทักษะการพูด	2-22 สิงหาคม 2560	12.30 – 14.30

3. แบบประเมินทักษะการพูด

แบบประเมินทักษะการพูด ลักษณะแบบ Rubric สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด

3.2 สร้างตารางวิเคราะห์แบบประเมินให้มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการพูดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การกล่าวแนะนำ การกล่าวต้อนรับ การกล่าวตอบการต้อนรับ การกล่าวอวยพร

3.3 สร้างแบบประเมินทักษะการพูด เป็นแบบ Rubric ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและผล การเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องทำการวิจัย

3.4 นำแบบประเมินทักษะการพูดให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอย่างรอบคอบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้ การหาความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากค่า IOC ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าเกณฑ์ประเมินการพูดนั้นสอดคล้องกับทักษะการพูด

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าเกณฑ์ประเมินการพูดนั้นสอดคล้องกับทักษะการพูด

ให้คะแนน -1 ถ้าเกณฑ์ประเมินการพูดนั้นไม่สอดคล้องกับทักษะการพูดและนำผลมาพิจารณาได้ค่า IOC ของเกณฑ์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แสดงว่าเกณฑ์การประเมินการพูดนั้นมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3.6 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 86 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง และ ม.2/1 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มควบคุม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

2.2 แบบประเมินทักษะการพูด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองตามแนวแบบแผนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่แท้จริง วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (True Control Group, Posttest – Only Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.20) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	กลุ่มทดลอง	การทดลอง	สอบหลัง
R	E	X	T ₁
R	C	~X	T ₁

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

R แทน การสุ่ม

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มสอนแบบปกติ

X แทน การสอนโดยใช้รูปแบบการสอน

~X แทน การสอนแบบปกติ

T₁ แทน การทดสอบหลังสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละชั่วโมง บันทึกข้อมูลไว้
 2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามการพัฒนาแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง
 3. ประเมินทักษะการพูด บันทึกคะแนนเปรียบเทียบของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
 4. คะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทักษะการพูดไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70
 5. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ
- 4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล**

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะการพูดโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดตามรูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์กับการสอนปกติ โดยใช้สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอน

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอน

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทของการจัดการศึกษา

การปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา แต่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการสอนแบบเดิมพบปัญหาอยู่ 3 ด้านคือ รูปแบบการสอน ตัวผู้เรียน และวิธีประเมินผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนา (Formative evaluation) โดยด้านรูปแบบการสอน พบว่าผู้สอนเริ่มใช้การบรรยายแนวคิดหลักการก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการพูดเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผลพบว่าประเมินโดยผู้สอนเป็นส่วนใหญ่และให้เพื่อนเป็นผู้ประเมินในบางครั้ง โดยให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาปรับปรุงการพูดของตนเอง ทั้งนี้มีการบันทึกวิดีโอการฝึกพูดเป็นรายบุคคลในบางโอกาสแต่ไม่ได้นำมาเปิดให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากพูดจบแต่ละครั้ง ด้านปัญหาที่ตัวผู้เรียนนั้น จากการพูดคุยกับผู้เรียนพบว่าผู้เรียนยังขาดความมั่นใจในการพูด ยังไม่ชัดเจนเรื่องการเตรียมบทพูดที่ถูกต้อง รวมทั้งคิดว่าวิธีการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการทำให้ตนพัฒนาการพูดและทักษะด้านอื่นๆ ได้ดี ผู้วิจัยจึงได้ทำการค้นคว้าและจัดทำวิจัยฉบับนี้ขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนต่อไป

2. ผลการศึกษารัษฎาการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน

ปรัชญาการศึกษา แนวคิด และทฤษฎี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษา ในที่นี้ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดตามปรัชญาพัฒนานิยม ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีแนวทางการจัดการศึกษาสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการพัฒนา ดังนี้

ปรัชญาพัฒนานิยม (Progressivism) มีสาระสำคัญดังนี้ คือ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการฝึกกระทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล มีสาระสำคัญดังนี้คือเชื่อว่า การพูดโน้มน้าวใจจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ทักษะและความเชื่อ มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง การเป็นผู้ที่แสดงออกซึ่งสามารถเป็นผู้มีคุณธรรม และ ตรรกวิทยา เป็นการแสดงให้เห็นความจริงอันประกอบด้วยเหตุผลมาเสนอต่อผู้ฟัง ซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริง หลักฐานและเหตุผล ข้อเท็จจริงและหลักฐานต่างๆต้องสอดคล้องกับทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของผู้ฟัง ตลอดจนความรู้สึกซึ่งผู้พูดเป็นฝ่ายสร้างขึ้นเพื่อโน้มน้าวใจ ให้ผู้ฟังเกิดความชอบ ความเกลียด ความเจ็บปวดหรือความสนุกสนาน

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย มีสาระสำคัญดังนี้คือมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่างๆซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีสาระสำคัญดังนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการนำภาษาไปใช้จริงในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว และมีความเหมาะสมตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรม

3. ผลการพัฒนารูปแบบการสอน

รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดมี 4 องค์ประกอบรายละเอียด ดังนี้

3.1 ทฤษฎี / หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการสอนนี้พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูด และแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย และแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการพูด

3.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม
 2. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม
 3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ
 4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ
4. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ ผู้เรียนมีทักษะการพูด
- 4.1 ความสามารถในการใช้คำศัพท์
 - 4.2 ความแม่นยำด้านไวยากรณ์
 - 4.3 ความสามารถในการสื่อสาร
 - 4.4 ความคล่องแคล่ว
 - 4.5 ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน

การทดลองใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด ดำเนินการโดยนำการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน โดยการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้จากรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์และการสอนปกติ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนปกติ

กลุ่ม	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ทดลอง	60	2.97	0.05	79.07
ควบคุม	60	1.68	0.01	55.85

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}=2.97$) คิดเป็นร้อยละ 79.07 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนปกติมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}=1.68$) คิดเป็นร้อยละ 55.85

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนปกติ

รูปแบบการสอน	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	p
ลีลาวาทศิลป์	15	14.46	1.37	26.88***	0.00
การสอนปกติ	15	8.54	0.50		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =14.46) และการสอนปกติมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =8.54) รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ สูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1. พฤติกรรมของนักเรียนจากการสอนตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด ผู้วิจัยได้ทดสอบกับนักเรียนในการสอนแบบปกติกับการสอนตามรูปแบบวาทศิลป์ โดยแยกเป็นขั้นตอนตามกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการกล่าวแนะนำ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละคนคิดค้นทำบริหารสมอง คนละ 2 ท่า เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนแต่ละคนคิดค้นทำบริหารสมองได้อย่างรวดเร็ว

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนเลือกสื่อในรูปแบบต่างๆในตะกร้าคนละ 1 ชิ้น แล้วนั่งเป็นวงกลมในและนอกเพื่อฝึกทักษะการพูด กล่าวแนะนำ โดยการยกตัวอย่างคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์

ผลการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนพูดได้คล่องและมีความมั่นใจในการพูด มีการใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนนั่งเป็นรูปแบบวงกลม โดยจัดโต๊ะเป็นคู่หันหน้าไปในทิศทางที่ตรงกันข้าม ไหล่ขวาชิดกัน เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการใช้คำ มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลัก

ไวยากรณ์ให้นักเรียนเตรียมเนื้อหาในการพูดแนะนำตนเองให้ตรงประเด็นและมีเนื้อหาเพียงพอ โดยการนำเสนอเนื้อหาแต่ละส่วนในรูปแบบผังความคิด

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำ มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และนักเรียนเตรียมเนื้อหาในการพูดแนะนำตนเองให้ตรงประเด็นและมีเนื้อหาเพียงพอ

ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนจับคู่กันฝึกการกล่าวแนะนำกับเพื่อนเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็น และตรวจสอบทักษะการพูด กล่าวแนะนำ โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์พูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา การผูกประโยคในไวยากรณ์การพูดคำเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ การสื่อสารมีการออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ และความคล่องแคล่วนั้นมีลักษณะการพูดที่ลังเล ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอ แม้วายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำอยู่บ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการกล่าวต้อนรับ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนนั่งเหมือนกลุ่มเต้นรำจังหวะแกง โกว่ ครูเปิดเพลง แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ ผลัดกันบอกคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ในการกล่าวต้อนรับ

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนแต่ละคนบอกคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการกล่าวต้อนรับได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนครูจัดสถานการณ์จำลองแบบคือดเทลปาร์ตี้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนากับเพื่อนในชั้นเรียนหลายๆคน เหมือนการสนทนาในงานปาร์ตี้ ซึ่งนักเรียนสามารถเดินไปทักทายสนทนาการกล่าวต้อนรับกับใครก็ได้ เมื่อนักเรียนคนใดทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วตามกำหนดในใบงานแล้วให้นั่งลง

ผลการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนพูดทักทายสนทนาการกล่าวต้อนรับได้คล่อง

ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับแล้วนำมาผูกประโยค โดยให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และฝึกการสื่อสารการกล่าวต้อนรับโดย ครูสาธิตทักษะย่อยในส่วนต่อไป เกี่ยวกับการสื่อสารนักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมเนื้อหาให้ตรงประเด็นและเพียงพอ ในการกล่าวต้อนรับนักเรียนแต่ละคนจำลองสถานการณ์ขึ้นมา คนละ 1 สถานการณ์แล้วฝึกการกล่าวต้อนรับ

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำ มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และนักเรียนเตรียมเนื้อหาในการกล่าวต้อนรับให้ตรงประเด็นและมีเนื้อหาเพียงพอ

ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวต้อนรับกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วฝึกการกล่าวต้อนรับเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด กล่าวต้อนรับ โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์อ้อมค้อมบ้างแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้ นักเรียนส่วนใหญ่พูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงในการสื่อสาร และความคล่องแคล่วนั้นมีการพูดเชื่อมโยงได้ต่อเนื่อง แต่มีที่พูดตะกุกตะกักบ้าง ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอ แม้ว่าจะมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำอยู่บ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการกล่าวตอบการต้อนรับ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนนักเรียนศึกษาบทบาทสถานการณ์จำลองจากใบงาน ระดมความคิด ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนแต่ละคนเข้าใจบทบาทสถานการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนอาสาสมัครแบ่งบทบาทการแสดงและถ่ายทอดบทบาท แสดงให้เพื่อนร่วมคูสถานการณ์จำลองการใช้ถ้อยคำ ภาษาในการสื่อสาร โดยครูเปิด YouTube ตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับและ นักเรียนจับคู่สนทนาอิสระ เกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับโดยนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แล้วจัดตั้งบริษัทหรือหน่วยงานขึ้นมา แล้วให้ปฏิบัติ โดยเขียนคำศัพท์คนละ 5 คำ ลงในตะกร้า แล้วให้สมาชิกในกลุ่มนำคำศัพท์มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และนักเรียนช่วยกันเขียนสคริปสั้นๆง่ายๆเกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับ

ผลการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนกล่าวตอบการต้อนรับได้คล่องและมีความมั่นใจในการพูด มีการใช้คำศัพท์มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักโครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวตอบการต้อนรับ โดยการเขียนบทบาทของแต่ละคนลงในกระดาษที่แยกกัน นักเรียนคิดหาคำพูดมาเอง เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกคิดและพูดเองมากขึ้น ครูแบ่งให้นักเรียนฝึกกันเป็นคู่ๆ แสดงตามสถานการณ์ แล้วครูสาธิตทักษะย่อยต่อไป ครูให้ฟังเทปบทสนทนา หลังจากนั้นอธิบายคำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์ นักเรียนกล่าวตอบการต้อนรับอย่างอิสระ ตลอดจนคิดหาประโยคและคำพูดมาพูดเอง โดยอาจเลียนแบบจากตัวอย่างที่ครูให้ก็ได้

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนอธิบายคำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์มาผู้ เป็นประโยชน์ให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และนักเรียนเตรียมเนื้อหาในการการกล่าวตอบการ ต้อนรับ ให้ตรงประเด็นและมีเนื้อหาเพียงพอ

ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวตอบการต้อนรับกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ ขึ้นมา แล้วฝึกการกล่าวต้อนรับเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด กล่าว ตอบการต้อนรับ โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์อ้อมค้อมบ้างแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่ สนทนาได้ มีข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม การสื่อสารมีความ ชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ และความคล่องแคล่วนั้นสามารถ พูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆได้ ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรง ประเด็นและเพียงพอต่อเรื่องที่พูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการกล่าวอวยพร

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนจำคำศัพท์จากเพลงที่ใช้ในการอวยพร โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนเล่นเกม “ตกไข่ไปสถานการณ์” เช่น อวยพรงานมงคลสมรส อวยพร งานปีใหม่ อวยพรงานวันเกิด อวยพรงานขึ้นบ้านใหม่

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนแต่ละคนจำคำศัพท์ไปสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

ขั้นตอนนี้ นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม แล้วให้นักเรียน 1 คน บอกข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่ตกไข่ ไปสถานการณ์ได้ ให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วเตรียมพูดในสถานการณ์ที่ตกไข่ไปสถานการณ์ได้ แล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวอวยพร ทั้งด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความ คล่องแคล่ว และเนื้อหาเพียงพอและมีความตรงประเด็น และครูเปิด YouTube คู่มืออย่างการกล่าว อวยพร แล้วให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องจากสถานการณ์ที่นักเรียนตกไข่ไปสถานการณ์ได้

ผลการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนมีทักษะการกล่าวอวยพร ทั้งด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความคล่องแคล่ว และเนื้อหาเพียงพอและมีความตรงประเด็น

ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวอวยพร และช่วยกันตรวจสอบความถูก ต้องของการใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความคล่องแคล่ว เนื้อหาเพียงพอและมีความตรง

ประเด็น ครูสาธิตทักษะการสื่อสารการกล่าวอวยพร เพื่อให้ นักเรียนมีความคล่องแคล่ว นักเรียนเตรียมเนื้อหาให้ตรงประเด็นในการกล่าวอวยพร

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความคล่องแคล่ว เนื้อหาเพียงพอและมีความตรงประเด็น

ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ขั้นตอนนี้ นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวอวยพรกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วฝึกการกล่าวต้อนรับเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด กล่าวอวยพร โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้ มีข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม การสื่อสารมีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ และความคล่องแคล่วนั้นสามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ในการอธิบายในสิ่งที่ยากขึ้นได้ ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่อเรื่องที่พูด

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การนำรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ ด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนานหลากหลาย มีการเลือกสื่อที่สนใจมาฝึกพูดประโยคซ้ำๆ มีการเดินรำจังหวะแทงโก้ สถานการณ์จำลองแบบต้อดเทลปาร์ตี้ มีตักไข่ไปสถานการณ์ มีการทำงานเป็นกลุ่ม เขียนสคริปสั้นๆ นักเรียนมีความภาคภูมิใจต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งเกิดผลเป็นที่น่าพอใจ

2. พฤติกรรมของนักเรียนจากการใช้แผนการสอนแบบปกติ

จากการดำเนินการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนในการสอนแบบปกติ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผนดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการกล่าวแนะนำ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้การกล่าวแนะนำ
2. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการกล่าวแนะนำในชีวิตประจำวัน
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ การกล่าวแนะนำ ครูอธิบาย แนะนำเพิ่มเติม
4. ครูให้นักเรียนดูจาก YouTube ตัวอย่างการกล่าวแนะนำที่ถูกต้อง
5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการกล่าวแนะนำ

6. นักเรียนจับคู่กันฝึกการกล่าวแนะนำกับเพื่อนเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด กล่าวแนะนำของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมิน ทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์พูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา มักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ การสื่อสารมีการออกเสียงและสำเนียงในการพูด เป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้ และความคล่องแคล่วนั้นมีลักษณะการพูดตะกุกตะกัก หยุดชะงักขาดเป็นห้วงๆ ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ยังไม่ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่อการสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการกล่าวต้อนรับ

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการกล่าวต้อนรับจาก YouTube แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการกล่าวต้อนรับ

2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คน และหญิง 1 คน ออกมาเล่าถึงวิธีการกล่าวต้อนรับ ผู้มาเยือนที่บ้านของตนเองตามที่นักเรียนเคยปฏิบัติจริง

3. นักเรียนคนอื่นในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับผู้มาเยือนที่บ้านของเพื่อนทั้ง 2 คน ว่ามีการกล่าวคำทักทายต้อนรับ และแสดงกิริยาท่าทางสุภาพอย่างไรบ้าง

4. นักเรียนเขียนสคริปการกล่าวต้อนรับแล้วจับคู่กันเพื่อฝึกการกล่าวต้อนรับ

5. นักเรียนจับคู่กันฝึกการกล่าวต้อนรับกับเพื่อนเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด กล่าวต้อนรับของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์พูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา การผูกประโยคในไวยากรณ์การพูดคำเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ การสื่อสารมีการออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ และความคล่องแคล่วนั้นมีลักษณะการพูดที่ลังเล ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอ แม้วายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำอยู่บ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการกล่าวตอบการต้อนรับ

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับจาก YouTube แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการกล่าวตอบการต้อนรับ

2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คน และหญิง 1 คน ออกมาเล่าถึงการกล่าวตอบการต้อนรับในสถานการณ์ต่างๆตามที่นักเรียนเคยพบเจอมา

3. นักเรียนคนอื่นในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับของเพื่อนทั้ง 2 คน ว่ามีวิธีการกล่าวและแสดงกิริยาท่าทางสุภาพอย่างไรบ้าง

4. นักเรียนเขียนสคริปการกล่าวตอบการต้อนรับแล้วจับคู่กันเพื่อฝึกการกล่าวตอบการต้อนรับ

5. นักเรียนจับคู่กันฝึกการกล่าวตอบการต้อนรับกับเพื่อนเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด การกล่าวตอบการต้อนรับของตนเองโดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์พูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา การผูกประโยคในไวยากรณ์การพูดคำเชื่อมประโยคขาดความปะติดปะต่อ การสื่อสารมีการออกเสียงและสำเนียงการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจและความคล่องแคล่วนั้นมีลักษณะการพูดที่ลั้งเล พูดประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ไม่ตรงประเด็นและมีการหยุดพูดนานๆ และพูดคำซ้อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการกล่าวอวยพร

1. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการกล่าวอวยพรในโอกาสต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ การกล่าวอวยพร และครูคอยอธิบาย แนะนำเพิ่มเติม

3. นักเรียนศึกษาเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด การกล่าวอวยพร

4. นักเรียนจับคู่เขียนสคริปการกล่าวอวยพร โดยนักเรียนแต่ละคู่กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาเองตามความสนใจแล้วฝึกทักษะการกล่าวอวยพร

5. นักเรียนจับคู่กันฝึกการกล่าวอวยพรกับเพื่อนเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูด การกล่าวอวยพรของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

ผลการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนใช้คำศัพท์พูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา การผูกประโยคในไวยากรณ์การพูดคำเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ การสื่อสารมีการออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ และความคล่องแคล่วนั้นมีลักษณะการพูดที่ลั้งเล ตลอดจนการตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอ แม่ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำอยู่บ้าง

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การสอนปกติ ในการส่งเสริมทักษะพูดมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ ด้วยวิธีสอนในห้องเรียนตามปกติโดยครูบรรยายหรืออธิบายเนื้อหาวิชาตามลำดับตามแผนปฏิบัติการการสอนในวิชาภาษาไทย พร้อมยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยมีการเขียนหัวข้อสาระสำคัญบนกระดาน มีการทบทวน ตั้งคำถาม ทำแบบฝึกหัด เพื่อทดสอบความเข้าใจ และดึงดูความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยซักถามและตอบคำถาม ซึ่งเกิดผลที่ต้องพัฒนาต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบการสอนลีลาทศศิลป์กับการสอนแบบปกติ

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอน โดยการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ปรัชญาการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ ปรัชญาพัฒนานิยม ทฤษฎีการพูดของอริสโตเติล รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดหลักการ เป้าหมาย องค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ 4 ขั้น และผลที่จะได้รับจากการเรียนการสอนตามรูปแบบเมื่อได้รูปแบบการสอนแล้วจึงดำเนินการสร้างเอกสารประกอบการสอน ซึ่งได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง เมื่อได้รูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนแล้วผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ส่วนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินทักษะการพูด โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินทักษะการพูด วิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเลือกใช้เนื้อหามาตรฐาน ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปหาประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมมากที่สุดระดับ 4.62 ส่วนผลการประเมินความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.67-1.00 แสดงว่าเกณฑ์ประเมินทักษะการพูดความเที่ยงตรง ใช้ได้

ส่วนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการแบ่งกลุ่มแบบทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ห้องเรียนเป็นกลุ่มในการสุ่มจาก 2 ห้องเรียน มา 1 ห้องเรียน จัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ตามขั้นตอนเริ่มจากการเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric) เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วจึงดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นใช้ระยะเวลาในการสอน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 4-8 ชั่วโมงรวมเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบรายบุคคล โดยใช้โดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติค่าที (t-test) Independent

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ได้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ประกอบด้วย 1) ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด 3) กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ 4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูด พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ พบว่า ทักษะการพูดของนักเรียน ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด มีประเด็นอภิปราย 2 ด้านคือ 1) การพัฒนารูปแบบการสอน 2) การทดลองใช้รูปแบบการสอน

1. การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ขึ้นโดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดหลัก เพราะแนวคิดดังกล่าว เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาไปได้อย่างเป็นธรรมชาติ เปิดโอกาสให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูด สื่อความหมายตามความคิดของตน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และ

ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนกระบวนการของรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ เมื่อผู้เรียนเรียนจนครบทุกขั้นตอนแล้วผู้เรียนจะมีทักษะการพูดแตกต่างไปจากเดิมใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมผ่านการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน รูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิด (กรมวิชาการ, 2545, น.109) กล่าวถึง การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำ แล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ และสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave, 1967, p. 96-99) กล่าวว่าจัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านปฏิบัติมุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำและชำนาญ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ หวาง เชนง จุน (Wang Cheng-Jun, 2006, p. 56-80) ศึกษาผลการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวจีนระดับชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย ซองกิง นอร์มอล จำนวน 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุม สอนแบบเดิม ผลการทดสอบ พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการแตกต่างกัน กลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักศึกษา มีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยทางสถิติ และในการฝึกทักษะการพูดนั้น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการฝึกทักษะการพูดมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกายของผู้เรียน สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี มีความถูกต้องและมีความชำนาญ การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูด ผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงที่อาศัยทักษะการปฏิบัติสอดคล้องกับ ซีเชคแดค (Cicekdag, 1995, p.59-64) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกทักษะที่มุ่งเน้นงานปฏิบัติการหาข้อมูลที่ขาดหายไปและกิจกรรมถามความคิดเห็น โดยให้ผู้เรียนเล่นเกมทางภาษา แข่งขันตอบคำถามและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลตนเองสมบูรณ์ โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารด้านการพูด ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับจันทิวา ศรีมะโสมนาม (2550) ศึกษาการใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดที่พบว่า นักเรียนมีทักษะการพูด สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลีลาวาทศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งรูปแบบกิจกรรมที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องเรียงลำดับจากสิ่งที่ยากเหมาะสมกับพัฒนาความสามารถของเด็กผู้สิ่งที่ซับซ้อนมากขึ้น จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้สิ่งที่อยู่ไกลตัว และการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติได้เล่น ได้ร้อง ได้ฟัง ได้อ่าน ได้เขียนทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนได้เร็วขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กค่อย ๆ ซึมซับความเข้าใจของเนื้อหาแต่ละกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ (พิตรวัลย์ โกวาทิ, 2540, น. 25-26) ที่กล่าวว่า เป็นการสอนให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนานเป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษาซึ่งมีผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มขึ้นตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสื่อสารให้ได้มากที่สุด เช่น การสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนร่วมชั้น เพื่อที่นักเรียนจะได้คุ้นชินกับภาษา ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการฝึกที่เป็นระบบ โดยให้นักเรียนเริ่มฝึกจากกลุ่มใหญ่ก่อน แล้วจึงจัดกิจกรรมฝึกภาษาเป็นคู่ จะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพูดมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิด (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, น. 92-95) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารโดยให้มีการจัดกิจกรรมกลุ่มใหญ่และทำกิจกรรมร่วมกันทั้งชั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้มีความก้าวหน้าในการพูดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับและผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดในหัวข้อที่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้อย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับ นพรัตน์ ใจกาษา (2555) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ วิชาศิลปะการพูดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้บทบาทสมมติความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นจากการประเมินผลทักษะการพูด ผู้วิจัยมีการประเมินผลการพูดด้วยการใช้เครื่องมือที่เป็นร่องรอยหลักฐาน ตามแบบประเมินความสามารถในการพูดแบบประเมินผลตามสภาพจริง (Rubric Scoring) สอดคล้องกับ ปรัชญา อากาศ (2542, น.70) กล่าวว่า การประเมินผลการพูดในแต่ละครั้งจำเป็นต้องมีหลักการหรือมาตรฐานในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับแนวคิด (กรมวิชาการ, 2545, น. 245-258) กล่าวว่า การวัดและประเมินทักษะการพูด ตามแนวการวัดประเมินผลสภาพจริงในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กล่าวว่า เกณฑ์หรือแนวทางต่างๆ ที่นำมาใช้ในการพิจารณาและคำอธิบายระดับคุณภาพของแนวทางว่ามีความสำเร็จอยู่ในระดับใด จึงจะได้ตามเกณฑ์ และในการประเมินทักษะการพูด ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบการพูดเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2546, น. 79-80) กล่าวว่า การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียวเป็นการทดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะการพูดจริงในเนื้อหาที่เตรียมมา

จากประเด็นต่างๆ ที่ได้อภิปรายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการพูด โดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการพูดสูงขึ้น เนื่องจากรูปแบบเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ประเมินผลตามสภาพจริงเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดในหัวข้อที่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ฝึกฝน และปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ได้ถูกต้อง นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาและนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำรูปแบบการสอนไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์แต่ละขั้นไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูด ควรดำเนินการ ดังนี้

1) ขั้นการเตรียมความพร้อม ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมเคลื่อนไหวอย่างหลากหลาย เช่น การเต้นรำ แสดงท่าทาง นั่งหรือยืนในรูปแบบต่างๆ เพื่อกระตุ้นและปรับความพร้อมของผู้เรียนได้ดีทั้งทางกาย ใจ อารมณ์ ความรู้สึกดี ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอิสระและพร้อมฝึกทักษะได้ดี

2) ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เขียนแบบ ลองถูกลองผิดในการเรียนภาษาคด้วยตนเองและเรียนรู้การแก้ปัญหาจากข้อบกพร่องของตนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาเป็นภาษาพูดได้ ภายใต้การช่วยเหลือของครู เช่น สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น

3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนควรจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา หน้าที่ของภาษาและการเลือกใช้ภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองเหมาะสมกับสถานการณ์และคู่สนทนา จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้จริงในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้อง

4) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องและแม่นยำ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมหลายทักษะรวมๆกันไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างอิสระทั้งในชั้นเรียนและสถานการณ์จริงเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง

1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ

1) ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความเป็นกันเอง สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ แต่คำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมตามความสมัครใจ

2) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้สึกอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่ได้เตรียมการมาก่อนและผู้สอนไม่ขัดจังหวะหรือแทรกแซงในระหว่างการทำกิจกรรม หากมีข้อผิดพลาดควรกระทำเมื่อหลังเสร็จสิ้นการทำกิจกรรม

1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม

1) ก่อนการทำกิจกรรม ผู้สอนควรวางแผนกิจกรรมอย่างรอบคอบและเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้พร้อมก่อนทำกิจกรรม

2) ระหว่างทำกิจกรรม ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้สังเกตการณ์และจดบันทึก

3) ภายหลังจากทำกิจกรรม ผู้สอนควรสรุปภาพรวมของการทำกิจกรรม รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับและประเมินผลการทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการพูดด้วยรูปแบบ เทคนิค หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดที่หลากหลายมากขึ้น เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อทดลองเปรียบเทียบความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนว่าวิธีใดที่กระตุ้นหรือส่งผลให้ทักษะการพูดของนักเรียนได้ดีกว่ากัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการพูดรูปแบบอื่นสำหรับวิชาภาษาไทยในระดับชั้นต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การพูดแสดงความคิดเห็น และการพูดเล่าเรื่อง เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดโดยบูรณาการทักษะการพูดกับทักษะการฟังหรือทักษะการพูดกับทักษะการดู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของทักษะทางภาษาไทยให้สูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2544 ข). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.**
กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคุรุสภา.
- (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคุรุสภา.
- (2546). **รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้น
ทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คุณหญิง ไวยะวณิช. (2545). **หลักการพูด.** กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นต์ เฮ้าส์.
- จันทิwa ศรีมะ โสภนาม. (2550). **การใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชไมพร เลิศคณาวณิชกุล. (2550). **ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสันติราษฎร์ วิทยาลัยเขตราชเทวี.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษบง ปรีดาวงศกร. (2547). **การใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในการพัฒนาความสามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.**
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรัชญา อากาศ. (2542). **ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร : การพูด-การเขียน.** (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี.

- ทิตานา เขมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนมนัญญ์ บุรุษภักดี. (2547). การพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารด้านการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้บทบาทสมมติ:วิจัยในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชเนศ เวศร์ภาดา. (2533). ลีลาในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลป์ยาณพงศ์. กรุงเทพฯ ฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐวพร ต้นตระกูล. (2555). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการ
สนทนาภาษาอังกฤษ. รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ :
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นพรัตน์ ใจกาษา. (2555). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการ
สนทนาภาษาอังกฤษ. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นุชจรรย์ สุนทรวรรณ. (2529). วิเคราะห์บทความของหลวงวิจิตรวาทการ : การวิเคราะห์ท่วงทำนอง
เขียนและแนวคิด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพันธุ์ เขมมณาศัย. (2530). ชีวิตและงานประพันธ์ของ ส.ธรรมยศ : การวิเคราะห์ท่วงทำนอง
เขียนและแนวคิด. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สูดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ. (2540). ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). การพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้สถานการณ์จริงของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร.

- ยุพเยาว์ เมืองหมุด และคณะ. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาแรกเข้าระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี.**
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.** กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราตรี นันทสุคนธ์. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : จุดทอง.
- รุ่งฤดี ดวงดาว. (2540). **ลีลาในงานเขียนของสมศรี สุกุมลันนท์. ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ละเอียด จุฑานันท์. (2543). **แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- วราพร ทองจีน. (2550). **การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนแบบเดิม. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- วราภรณ์ สุขประวิทย์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.**
- วันที ไพรินทร์. (2547). **การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคลองทวีวัฒนาที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล. (2540). **การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ศุภวรรณ มองเพชร. (2547). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 1. นนทบุรี: เจริญการพิมพ์.**

- สหไทย ไชยพันธุ์. (2555). แนวคิดทฤษฎีการพูดสื่อสารในสังคม. วารสารมหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์, 4(3), 140-154.
- สุจิตรา อ่อนค้อม. (2551). การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาพัฒนานิยม. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุดาทิพย์ โพธิ์งาม. (2550). การพัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสต์และการเรียนแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุมิตร อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทียบ ละอองทอง. (2548). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความเข้าใจ
โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมยศ แม่นแยม. (2543). คู่มือครูไทยสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เสถียร โกเศศ. (2514). กามนิต. กรุงเทพฯ ฯ : คลังวิทยา.
- อนุตรา สวัสดิ์ศรี. (2550). การศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองในการพัฒนาความสามารถ
ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของพนักงานบริษัทชั้นไรท์เอ็นเตอร์ไพรซ์จำกัด.
สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง การสำรวจสภาพความต้องการใช้ภาษาอังกฤษ
ของสังคมระดับมาตรฐานและคุณสมบัติที่สังคมต้องการสำหรับนิสิต/นักศึกษาที่สำเร็จ
การศึกษาในระดับปริญญาตรี. ม.ป.ท : ม.ป.พ.
- . (2544). การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ ฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2533). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อุมาพร ภูพานเพชร. (2547). ผลการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Brown. (2000). **Principles of Language Learning and Teaching**. (4th ed.). New York : Longman.
- . (2001). **Teaching by Principles**. New York : Longman.
- Cicekdag. (1995). **Method of Teaching Communication in the Classroom**. London : Cambridge University Press.
- Cranmer. (1991). **The teacher is role in the oral lesson. In At The chalkface Edited**. (4th ed.). Hong Kong : n.p.
- Dave,R. (1967). **Psychomotor domain.Berlin:International Conference of Educational Testing**. N.p : n.p.
- Escola,Yvonne Henke. (1980). **Certain Effects of Selected Activities of Communicative Competence Training on the Development of German: A Case Study**. Dissertation Abstracts International. (Typed)
- Harmer. (2001). **The Practice English Language Teaching**. (3rd ed.). Harlow : Longman.
- Hymes. (1979). **The Communicative Approach to Language Teaching**. London : Oxford University.
- Larsen-Freeman. (2000). **Techniques and Principle in Languge Teaching**. Hong KONG : Oxford University.
- Joyce, B. And Weil, M. (1996). **Model of Teaching**. (5th ed.). London : Allyn and Bacon.
- Joyce,B.,Weil,M. and Calhoun,E. (2004). **Model of Teaching**. (7th ed.). Boston : Allyn and Baacon.
- Morrow. (1981). **Principles of Communicative Competence. In Communicative in the lassroom**. London : Longman.
- Nunan. (1999). **Second Language Teaching&Learning**. Boston : Heinle & Heinle Pachler,Norbert.
- Richards & Rodgers. (2002). **Approaches and Methods in Language Teaching**. UK : Cambridge University.

Saylor, J.G. and others. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning.**

(4th ed.). Japan : Holt-Saunders International Editions.

Simpson, D. (1972). **Teaching physical education:A system approach.** Boston : Houghton Mufflin Co.

Wang Cheng-Jun. (2006). **Designing Communicative Tasks for College English Courses.**

Retrieved 5 December 2007. From [http : www Asian-eft-journal.com](http://www.Asian-eft-journal.com).

Weir,Cyrl. (1993). **Understanding & Doveloping Language Test.** New York : Prentice Hall.

The Associated Examining Board Test cited in Weir. (1993). N.p. : n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	<p>อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา</p>
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา วรวัฒน์ชัย	<p>อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา</p>
3. นางบุปผา ศรีทองแท้	<p>ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์บางขุนเทียน</p>

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทรีแบริจี้
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์

ด้วยนางสาวสมพร ชูสิน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.วิไพภรณ์ วัฒนานิมิตกุล	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี คงอินทร์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๖๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา วรวัฒน์ชัย

ด้วยนางสาวสมพร ชูสิน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ วัฒนานันท์กุล	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บงอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๐๗ สิงหาคม

(นายวาปี คงอินทร์)

รองคณบดี

ผู้อำนวยการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางบุปผา ศรีทองแท้

ด้วยนางสาวสมพร ชูลิน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนลีลาทศศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บงอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวาปี คงอินทร์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง การกล่าวแนะนำ		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 15	วันที่ 8-9 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560		เวลา 08.30 น.- 10.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกใน โอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวแนะนำตนเองเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การกล่าวแนะนำตนเอง เป็นการบอกชื่อ-นามสกุล หรือประวัติของตนเองให้ผู้อื่นรู้จัก การที่จะพูดได้ดี ประทับใจผู้ฟังและพูดอย่างสละสลวยมีประสิทธิภาพ ต้องมีการฝึกทักษะเป็นประจำ รู้จักสรรหาเลือกคำ สำนวนที่เหมาะสมกับคู่สนทนา เวลา โอกาส สถานที่ ตลอดจนผู้พูดต้องมีความพร้อม มีพื้นความรู้ในเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวแนะนำได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวแนะนำอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวแนะนำได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวแนะนำได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวแนะนำได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวแนะนำตนเอง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม

ครูเปิดเพลงบรรเลงแล้วให้นักเรียนบริหารสมอง คนละ 2 ท่า โดยเป็นท่าที่นักเรียนแต่ละคนคิดค้นขึ้นมาเองเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน

2. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

1. ครูนำสื่อต่างๆมาใส่รวมกันในตะกร้า เช่น แท่งไม้หลายๆสี เหรียญ กระดาษสี มีลักษณะเป็น รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม รูปวงกลม รูปภาพต่างๆ แล้วให้นักเรียนเลือก คนละ 1 ชิ้น

2. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมในและนอก เพื่อให้นักเรียนฝึกสนทนาและสัมภาษณ์เพื่อนๆ โดยให้นักเรียนฝึกพูดประโยคเดิมซ้ำๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพูดได้คล่องและมีความมั่นใจในการพูด มากขึ้น

3. ครูเปิด YouTube ให้นักเรียนดูตัวอย่างการกล่าวแนะนำ

4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ที่ใช้ในการกล่าวแนะนำ จากการดูตัวอย่างจาก YouTube โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนลงในกระดาษสมุดวาดเขียน

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ

1. ให้นักเรียนนั่งแบบวงกลม โดยให้นักเรียนจัดโต๊ะเป็นคู่หันหน้าไปในทิศทางที่ตรงกันข้าม ไหล่ขวาชิดกันแต่จะมองไม่เห็นขณะที่เพื่อนเขียน

2. ให้นักเรียนฝึกการใช้คำ มาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

3. ให้นักเรียนเตรียมเนื้อหาในการพูดแนะนำตนเองให้ตรงประเด็นและมีเนื้อหาเพียงพอโดยการแสดงเนื้อหาในแต่ละส่วนออกมาในรูปแบบผังความคิด

4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวแนะนำกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูดของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมิน ทักษะการพูด (Rubric)

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. วิดีโอกล่าวแนะนำ
2. ใบความรู้การกล่าวแนะนำ
3. แท่งไม้หลายๆสี เหยียด กระจายสีมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม รูปวงกลม รูปภาพต่างๆ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูดกล่าวแนะนำ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ เรื่องการกล่าวแนะนำตนเอง

หลักการกล่าวแนะนำตนเอง

1. คำนำคือ กล่าวทักทายผู้ฟังและอวยพร เช่น “ท่านประธานและท่านสุภาพชนทุกท่าน”
ท่านประธาน พิธีกรและเพื่อนสมาชิก”
2. ชื่อและนามสกุล
3. ถิ่นกำเนิด
4. การศึกษา
5. ความรู้ความสามารถพิเศษ
6. ตำแหน่งหน้าที่การงาน
7. งานอดิเรก (ถ้ามี)
8. หลักหรือแผนการในการดำเนินชีวิต
9. ที่อยู่ปัจจุบัน

แนวทางในการกล่าวแนะนำตนเอง

1. การกล่าวถึงจะมากน้อย หรือจะตัดเรื่องใดออกหรือพลิกแพลง อย่างไรขึ้นอยู่กับสถานที่บุคคล และ โอกาสต่างๆ
2. แทรกเรื่องราวของชีวิตที่เด่นที่สุด ประทับใจที่สุด หรือเรื่องที่ทำให้เรื่องราวมีรสชาติ น่าสนใจ และเป็นที่น่าสนใจผู้ฟัง
3. เรียบเรียงเรื่องราวให้สัมพันธ์กัน โดยไม่สับสน การลำดับเรื่องราวเป็นเทคนิคเฉพาะตน
4. ข้อความที่กล่าวจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่บุคคลและ โอกาสด้วย

ตัวอย่างการกล่าวแนะนำตนเอง

เรียน ท่านวิทยากร และเพื่อนๆ ปลัดอำเภอรุ่น 10 ที่รักและเคารพทุกท่าน วันนี้จะผมมาเล่าประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ และความเป็นไปของผมชื่อ ชัยวัฒน์ วงสางาม ชื่อเล่น เพชร ความเป็นมา

ผมเป็นคนศรีสะเกษลูกชานาโดยกำเนิดเกิดที่บ้านปราสาท เดิมโตและจบมัธยมต้นจากโรงเรียนขยายโอกาสในหมู่บ้าน จบมัธยมปลายสายศิลป์ – ทั่วไป จากโรงเรียนชุมชน เนื่องจากทางบ้านค่อนข้างมีฐานะ (ยากจน) จบ ม.6 ชีวิตจึงได้ผกผันได้เข้าไปอยู่ในโรงเรียนฝึกการบิน ในตำแหน่งผู้ช่วยนักบิน (ทะเลาะ) อยู่กับหลวงตาที่วัดศาลาลอยเป็นเวลา 4 ปี เรียกว่าๆว่าเป็นเด็กวัด หรืออารามบอยนั่นเองผมจบปริญญาตรีภายในวัด สาขารัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ด้วยผลการเรียนเกินคาด ผ่านเส้นยาแดงผ่าแปด 2.3 ตำแหน่งที่เขาจะอนุมัติให้จบได้ด้วยความมุ่งมั่นที่พ่อแม่ท่านเคยบอกว่า ลูกเอ๊ย...พ่อแม่ไม่มีเงินทองจะกองให้ จงตั้งใจพากเพียรเรียนหนังสือ ตั้งใจเรียนไปเถอะลูก อนาคตข้างหน้าจะสบาย พ่อกับแม่อยู่ที่บ้านยินดีส่งเสียเต็มที่...พร้อมกันนี้ผมก็เรียนราชภัฏควบคู่ไปด้วยสาขานิเทศศาสตร์ แต่กว่าจะจบได้เสียที เงินจะใช้สักบาทแทบไม่มีที่พ่อแม่ท่านบอกว่า ท่านจะส่งเสียเต็มที่ คือมีแค่ไหนก็ส่งเสียได้แค่นั้นส่งได้เท่าที่มีนอกนั้นลูกไปหาเอาเอง (เรียกง่ายๆว่าไปตายเอาดาบหน้า) ฮ่า... แต่ถึงกระนั้นก็ไม่เป็นปัญหาเพราะผมอยู่กับหลวงตา มีเอี้ยนยังพอมีปลากระป๋อง มาม่า เลยรอดตาย... ฮ่า... ผมอาศัยอยู่ในกำแพงวัดสี่ปีจนเรียนจบด้วยความเคารพอยู่จนกระทั่งหลวงพ่อท่านเชิญให้ออก บอกว่าให้เด็กวัดรุ่นต่อไปได้เข้ามาอยู่บ้าง... ฮ่า ปี 47 ผมเป็นพลทหารรับใช้ชาติเป็นเวลา 1ปี ที่ค่ายภาณุรังษี ทุกวันทำหน้าที่ ขับฝูงบินดำรบกับหลุม่ากับมด สุดแสนจะทรหด อะไรที่คนปกติเขาไม่ทำกัน อยู่ที่นี่รับรองได้ทำครบแน่นอนด้วยความที่มุ่งมั่น หรืออะไรไม่แน่ใจ ผมสอบเข้าทำงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานในตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ ซึ่งตรงกับความใฝ่ฝันที่รำเรียนมา ผมทำงานประชาสัมพันธ์ด้วยความสุข และสนุกอยู่กับการทำงาน เพราะเป็นงานที่ตัวเองชอบและเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นกันเองเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน รวมทั้งมีโอกาสได้ใกล้ชิดผู้หลักผู้ใหญ่ที่เป็นผู้นำระดับประเทศ เพื่อความปึกของเราจะบรรเทาเบาบางลงไปได้ ถึงแม้จะมีมือเบรงานมาบุกบ่อยครั้งก็ไม่เป็นปัญหาแต่ถึงอย่างไรชีวิตเราก็ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น เพราะตอนนั้นยังเป็นเพียงพนักงานราชการคิดเสมอว่าชีวิตเราต้องดีกว่านี้ จึงตัดสินใจเรียนต่อปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ จากมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ผมจบปริญญาโทตามกำหนด 2 ปี เป๊ะ พอดี ผมถูกหล่อหลอมให้เป็น “นักพัฒนาชุมชน” ในชนบทและเริ่มชีวิตราชการด้วย การเป็น “พัฒนากร” ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี งานพัฒนาชุมชนเป็นงานที่ผมรักและชอบ

มากๆ เพราะเป็นงานพัฒนาคน ด้วยหลักการง่ายๆ “สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นในชุมชน” ผมจึงทุ่มเททำงานพัฒนาชุมชนอย่างเต็มความสามารถ จนวินาทีสุดท้าย...แต่..ชีวิตมีความไม่แน่นอน เมื่อบัญชีปลัดอำเภอเรียกบรรจุถึง จึงตัดสินใจ“ลาออกจากราชการเพื่อมาเป็นข้าราชการอีกครั้ง”. ในตำแหน่งปลัดอำเภอ ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจรับใช้ประชาชนและประเทศชาติ วันนี้ชีวิตกลับมาเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง ที่อำเภอคอนจัน จังหวัดกาฬสินธุ์“ชีวิตคือการเดินทาง จุดหมายปลายทางยังไม่แจ้ง เดินทางต่อไปจนกว่าจะดับสูญ”

ใบความรู้ เรื่อง การกล่าวแนะนำผู้อื่น

วิธีการแนะนำผู้อื่น

ใช้หลักการอย่างเดียวกับการแนะนำตนเองและคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้เป็นเพิ่มเติมคือ

- 1)แนะนำสั้นๆ
- 2) แนะนำเฉพาะเรื่องที่เป็นปมเด่น เรื่องที่เป็นปมด้อยหรือเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ควรกล่าวถึง เรื่องที่แนะนำควรได้รับอนุญาตจากผู้ถูกแนะนำก่อน
- 3) การแนะนำระหว่างสุภาพบุรุษกับสุภาพสตรี ต้องแนะนำให้สุภาพบุรุษรู้จักสุภาพสตรี โดยกล่าวนามสุภาพสตรี เช่น “คุณสุดาครับ นี่คุณพนัส รักความดี สมุห์บัญชีธนาคารออมสินสาขานนทบุรี คุณพนัส นี่คุณสุดา มณีแก้วครับ สมุห์บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขานนทบุรีในการแนะนำถ้าสุภาพบุรุษนั่งอยู่ควรยืนขึ้น แต่สุภาพสตรีถ้านั่งอยู่และได้รับการแนะนำไม่ต้องยืน ถ้าเป็นการแนะนำหลายคนจะนั่งลงเมื่อแนะนำครบทุกคนแล้ว
- 4) แนะนำผู้อ่อนอาวุโสให้รู้จักผู้อาวุโส โดยเอ่ยนามผู้อาวุโสก่อน เช่น “คุณแม่คะ นี่น้องเพื่อนของคุณ” “ผู้จัดการคะ นี่คุณสมพงษ์ ใจชื่อ ประชาสัมพันธ์โรงแรมลานทองคะ คุณสมพงษ์คะนี่คุณสวัสดิ์ เรื่องรอง ผู้จัดการบริษัทสมบูรณ์ที่คุณต้องการพบคะ”ในเรื่องอาวุโสถือตามวัยวุฒิบางโอกาสถือตามตำแหน่งหน้าที่การงานผู้แนะนำต้องคำนึงตามโอกาสให้เหมาะสมด้วย
- 5) การแนะนำบุคคลต่อที่ประชุมหรือชุมชนต่าง ๆ เอ่ยถึงกลุ่มชนก่อน เช่น “ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ผู้พูดช่วงเวลาต่อไปนี้เป็น คุณปราโมทย์ พงษ์ทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ ท่านจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางด้านการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และจบปริญญาโททางด้านบริหารการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน ประสบการณ์ของท่านเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งวิทยาลัยนานาชาติและทำหน้าที่บริหารงานมา 5 ปีแล้วผลิตบัณฑิตจนถึง 4 รุ่น วันนี้ท่านสละเวลาให้เกียรติมาบรรยายเรื่อง “การศึกษากับการพัฒนาชนบท” เชิญท่านรับฟังแนวคิดของวิทยากรได้แล้วครับ
- 6) การแนะนำบุคคลรุ่นเดียวกัน เพศเดียวกัน จะแนะนำใครก่อนหลังก็ได้ข้อปฏิบัติสำหรับการแนะนำเมื่อผ่านการแนะนำแล้ว ผู้อ่อนอาวุโสยกมือไหว้ผู้อาวุโส และผู้อาวุโสกล่าวรับไหว้ ถ้าอาวุโสเท่าเทียมกันก็ยกมือไหว้พร้อมกัน แต่ปัจจุบันมักก้มศีรษะให้แก่กันพอเป็นพิธีก็ได้ การแนะนำในที่ประชุมเมื่อผู้รับการแนะนำต่อที่ประชุมถูกเอ่ยชื่อ ควรยืนขึ้นการวะต่อที่ประชุมและที่ประชุมควมมือต้อนรับ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัด และพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อย ไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารรถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นท้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็น และความพอเพียง ของเนื้อหา	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมี ช่องว่าง ในการพูดและ คำพูดซ้ำซาก อยู่บ้าง	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็นยัง อยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูด นานๆและ พูดวนซ้ำ อย่างไม่มี จุดหมาย	การตอบสนอง ทางคำพูด ไม่ตรงประเด็น ในงานที่ตั้งไว้ และสิ่งที่พูด ยังไม่เพียงพอ ต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง การกล่าวต้อนรับ		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 15	วันที่ 10-11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560		เวลา 08.30 น. – 10.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวต้อนรับจะใช้ในกรณีที่มีบุคคลหรือคณะบุคคลมาประชุม เยี่ยมชมกิจการหรือใช้ร่วมกับผู้ร่วมงานใหม่ๆ เป็นการกล่าวต้อนรับเพื่อแสดงความปรารถนาดีและทำให้ผู้มาเยือนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความจำเป็นที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวต้อนรับได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวต้อนรับอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวต้อนรับได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวต้อนรับได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวต้อนรับได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวต้อนรับ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม

1. ให้นักเรียนนั่งเหมือนคู่เต้นรำจังหวะแทงโก้ ครูเปิดเพลงแล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันบอกคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ในการกล่าวต้อนรับ

2. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

1. ครูออกแบบภาระงานและนำเสนอขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมบนจอโปรเจกเตอร์เกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับ

2. ครูจัดสถานการณ์จำลองแบบก๊อดเทลปาร์ตี้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนากับเพื่อนในชั้นเรียนหลายๆคน เหมือนการสนทนาในงานปาร์ตี้ ซึ่งนักเรียนสามารถเดินไปทักทายสนทนาการกล่าวต้อนรับกับใครก็ได้

3. เมื่อนักเรียนคนใดทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วตามกำหนดในใบงานแล้วให้นั่งลง

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับแล้วนำมาผูกประโยค โดยให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการสื่อสารการกล่าวต้อนรับ

3. ครูสาธิตทักษะย่อยในส่วนต่อไป เกี่ยวกับการสื่อสาร

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมเนื้อหาให้ตรงประเด็นและเพียงพอในการกล่าวต้อนรับ

5. นักเรียนแต่ละคนจำลองสถานการณ์ขึ้นมา คนละ 1 สถานการณ์แล้ว ฝึกการกล่าวต้อนรับ

4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวต้อนรับกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูดของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. วิดีโอกล่าวต้อนรับ
2. ใบความรู้การกล่าวต้อนรับ
3. เพลง จังหวะแทงโก้

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูด การกล่าวต้อนรับ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้การกล่าวต้อนรับ

การกล่าวต้อนรับจะใช้ในกรณีที่มีบุคคลสำคัญหรือคณะบุคคลมาประชุม เยี่ยมชมกิจการ หรือใช้กับผู้ร่วมงานใหม่ ๆ เป็นการกล่าวต้อนรับเพื่อแสดงความปรารถนาดีและทำให้ผู้มาเยือนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ ไม่ควรพูดยาวนาน และต้องมีการเตรียมล่วงหน้ามาเป็นอย่างดี โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. กล่าวแสดงความยินดีแก่ผู้มาเยือน
2. กล่าวสรรเสริญหรือยกย่องผู้มาเยือน เช่นเป็นใคร มีผลงานดีเด่นอะไรมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้ต้อนรับ โดยอธิบายหน่วยงานหรืองานอย่างย่อๆ
3. แสดงความยินดีที่ได้มีโอกาสให้การต้อนรับในครั้งนี้ ควรกล่าวเพียงสั้น ๆ ย้ำการต้อนรับอีกครั้งหนึ่ง
4. ขอบกัหากมีสิ่งใดบกพร่องไป และหวังว่าผู้มาเยือนจะกลับมาเยือนอีก
 1. การกล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่
 - 1.1 กล่าวถึงความสำคัญและความหมายของสถาบันที่ทำงาน
 - 1.2 กล่าวถึงหน้าที่และสิทธิที่สมาชิกใหม่จะพึงได้รับ
 - 1.3 กล่าวยินดีต้อนรับ
 2. การกล่าวต้อนรับผู้มาเยือน
 - 2.1 เล่าความเป็นมาของสถาบันอย่างย่อๆ
 - 2.2 กล่าวถึงความรู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสต้อนรับ
 - 2.3 มอบหนังสือหรือของที่ระลึกและเชิญกล่าวตอบ

ตัวอย่างการกล่าวต้อนรับ

ชาวนครเชียงใหม่รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสต้อนรับ ฯพณฯ นายกเทศมนตรีมหานครลอนดอน เซอร์ปีเตอร์ สตัคส์ ซึ่ง ฯพณฯ เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นในการทำนุบำรุงนครของท่านและท่านยังช่วยให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่การปรับปรุงการบริการด้านสาธารณประโยชน์แก่นครเชียงใหม่ นับเป็นความกรุณาของท่านอย่างยิ่ง นครเชียงใหม่ขอต้อนรับ ฯพณฯ หวังว่า ฯพณฯ คงได้รับความสุขสบายจากดินฟ้าอากาศของเชียงใหม่ และรวมทั้งความปรารถนาดีอย่างจริงใจยิ่งของชาวเชียงใหม่ทุกประการ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัด และพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อย ไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารรถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้ อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นท้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็น และความพอเพียง ของเนื้อหา	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมี ช่องว่าง ในการพูดและ คำพูดซ้ำซาก อยู่บ้าง	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็นยัง อยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูด นานๆและ พูดวนซ้ำ อย่างไม่มี จุดหมาย	การตอบสนอง ทางคำพูด ไม่ตรงประเด็น ในงานที่ตั้งไว้ และสิ่งที่พูด ยังไม่เพียงพอ ต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 15	วันที่ 15-16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560		เวลา 08.30 น. – 10.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงใน โอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวตอบการต้อนรับ เป็นการกล่าวขอบคุณอย่างสั้นๆจากแขกผู้มาเยือน ซึ่งต้องพูดให้ สอดคล้องกับการพูดต้อนรับนั้นๆ ส่วนมากต้องพูดแบบนับปล้นเช่น กล่าวแสดงความยินดีที่ได้มา เยือน กล่าวแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อเกียรติที่ได้รับ กล่าวสรรเสริญผู้ที่ให้การต้อนรับ กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการมาเยือน กล่าวเชิญเชิญผู้ต้อนรับให้กลับมาเยือน มีความจำเป็นที่ต้อง ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

6. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวตอบการต้อนรับได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวตอบการต้อนรับอย่างแม่นยำได้
8. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวตอบการต้อนรับได้
9. นักเรียนสามารถพูดกล่าวตอบการต้อนรับได้อย่างคล่องแคล่ว
10. นักเรียนสามารถพูดกล่าวตอบการต้อนรับได้ตรงประเด็นและเพียงพอของ เนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวตอบการต้อนรับ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม

นักเรียนศึกษาบทบาทสถานการณ์จำลองจากใบงาน ระดมความคิด

2. ขั้นการสนทนาตอบภายใต้การควบคุม

1. นักเรียนอาสาสมัครแบ่งบทบาทการแสดงและถ่ายทอดบทบาท แสดงให้เพื่อนร่วมคุณสถานการณ์จำลองการใช้ถ้อยคำ ภาษาในการสื่อสาร

2. ครูเปิด YouTube ตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับ

3. นักเรียนจับคู่สนทนาอิสระ เกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับ

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แล้วจัดตั้งบริษัทหรือหน่วยงานขึ้นมา แล้วให้ปฏิบัติ ดังนี้

4.1 เขียนคำศัพท์คนละ 5 คำ ลงในตะกร้า

4.2 สมาชิกในกลุ่มนำคำศัพท์มาสุกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

4.3 ให้นักเรียนช่วยกันเขียนสคริปต์สั้นๆ เกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับ

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวตอบการต้อนรับ โดยการเขียนบทบาทของแต่ละคนลงในกระดาษที่แยกกัน นักเรียนคิดหาคำพูดมาเอง เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกคิดและพูดเองมากขึ้น

2. ครูแบ่งให้นักเรียนฝึกกันเป็นคู่ๆ แสดงตามสถานการณ์

3. ครูสาธิตทักษะย่อยต่อไป ครูให้ฟังเทปบทสนทนา หลังจากนั้นก็อธิบายคำศัพท์ จำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์

4. นักเรียนกล่าวตอบการต้อนรับอย่างอิสระ ตลอดจนคิดหาประโยคและคำพูดมาพูดเอง โดยอาจเลียนแบบจากตัวอย่างที่ครูให้ก็ได้

4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวตอบการต้อนรับกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูดของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. วีดีโอกล่าวตอบการต้อนรับ
2. ใบความรู้การกล่าวตอบการต้อนรับ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูด การกล่าวการตอบการต้อนรับ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ในการกล่าวต้อนรับ มักจะเป็นการกล่าวขอบคุณอย่างสั้นๆ จากแขกผู้มาเยือน ซึ่งต้องพูดให้สอดคล้องกับการพูดต้อนรับนั้น ๆ ส่วนมากต้องพูดแบบจับปล้น ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาท จึงควรได้เตรียมตัวหัวข้อในการพูดไว้ล่วงหน้า คือ

1. แสดงความยินดีที่ได้มาเยือน
2. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อเกียรติที่ได้รับ
3. กล่าวสรรเสริญผู้ที่ให้การต้อนรับ เช่น กล่าวถึงชื่อเสียงขององค์กร หรือคุณงามความดีของสถาบันนั้นๆ
4. กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการมาเยือนครั้งนี้ โดยเน้นจุดเด่น ๆ บางประการ
5. กล่าวเชื้อเชิญผู้ต้อนรับให้กลับมาเยือนตนบ้าง

การกล่าวตอบการต้อนรับ

1. แสดงความยินดีที่ได้มาเยือน
2. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจ
3. กล่าวยกย่องสรรเสริญฝ่ายที่ให้การต้อนรับ เช่น กล่าวถึงชื่อเสียงขององค์กรหรือคุณงามความดีของสถาบันนั้นๆ
4. กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการเยือนเยี่ยมชมครั้งนี้ โดยเน้นจุดต่างๆบางประการ
5. กล่าวเชื้อเชิญผู้ต้อนรับไปเยือนตนบ้าง

ตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาเยือนนครเชียงใหม่ ได้รับการต้อนรับ ที่เต็มไปด้วยไมตรีจิตและประเพณีที่อ่อนช้อยนุ่มนวล ข้าพเจ้าเคยได้รับคำบอกเล่าก่อนเดินทางมายังนครแห่งนี้ว่า เชียงใหม่เป็นเมืองสวยงามแห่งหนึ่ง ข้าพเจ้าเพิ่งประจักษ์ว่า นอกจากเมืองจะสวยงามตามคำเล่าลือแล้ว ชาวเชียงใหม่ยังมีน้ำใจอันดีงามไม่ยิ่งหย่อนกว่าความสวยงามของตัวเมือง การมาเยือนครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในไมตรีจิตของท่านเป็นอย่างยิ่ง ในท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณชาวนครเชียงใหม่ที่ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและใคร่ขอพิจารณาตัวว่า หากท่านมีโอกาสผ่านไปทางนครลอนดอน ขอให้ท่านได้ให้ข้าพเจ้ามีเกียรติต้อนรับท่านบ้าง เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีงามที่เรามีต่อกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ คำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัด และพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นห่วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็น และความพอเพียง ของเนื้อหา	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมี ช่องว่าง ในการพูดและ คำพูดซ้ำซาก อยู่บ้าง	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็นยัง อยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูด นานๆและ พูดทวนซ้ำ อย่างไม่มี จุดหมาย	การตอบสนอง ทางคำพูด ไม่ตรงประเด็น ในงานที่ตั้งไว้ และสิ่งที่พูด ยังไม่เพียงพอ ต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เรื่อง การกล่าวอวยพร		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 15	วันที่ 17-18 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560		เวลา 08.30 น. – 10.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวอวยพร เป็นการกล่าวในโอกาสที่เป็นมงคล มักใช้ควบคู่ไปกับแสดงความยินดี หรือแสดงความปรารถนาดี เช่น งานมงคลสมรส งานวันเกิด งานปีใหม่ ฯลฯ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวอวยพรได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวอวยพรอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวอวยพรได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวอวยพรได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวอวยพรได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวอวยพร

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม

1. ครูเปิดเพลง พรปีใหม่ แล้วให้นักเรียนจำคำศัพท์ที่ใช้ในการอวยพร

2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนเล่นเกม “ตกไข่ไปสถานการณ์”
ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อวยพรงานมงคลสมรส

กลุ่มที่ 2 อวยพรงานปีใหม่

กลุ่มที่ 3 อวยพรงานวันเกิด

กลุ่มที่ 4 อวยพรงานขึ้นบ้านใหม่

2. ขั้นการสนทนาตอบภายใต้การควบคุม

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม แล้วให้นักเรียน 1 คน บอกข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่ตกไข่ไปสถานการณ์ได้ ให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วเตรียมพูดในสถานการณ์ที่ตกไข่ไปสถานการณ์ได้

2. เมื่อเขียนเสร็จก็ช่วยกันตรวจสอบว่า ตรงตามข้อมูลที่บอกหรือไม่

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวอวยพร ทั้งด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความคล่องแคล่ว และเนื้อหาเพียงพอและมีความตรงประเด็น

4. ครูเปิด YouTube ดูตัวอย่างการกล่าวอวยพร แล้วให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องจากสถานการณ์ที่นักเรียนตกไข่ไปสถานการณ์ได้

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกทักษะการกล่าวอวยพร และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของการใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ การสื่อสาร ความคล่องแคล่ว เนื้อหาเพียงพอและมีความตรงประเด็น

2. ครูสาธิตทักษะการสื่อสารการกล่าวอวยพร เพื่อให้นักเรียนมีความคล่องแคล่ว

3. ให้นักเรียนเตรียมเนื้อหาให้ตรงประเด็นในการกล่าวอวยพร

4. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ

ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกกล่าวอวยพรกับเพื่อน โดยจำลองสถานการณ์ขึ้นมา แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบทักษะการพูดของตนเอง โดยศึกษาจากเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด (Rubric)

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. วิดีโอการกล่าวอวยพร
2. ใบความรู้การกล่าวอวยพร

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูด การกล่าวอวยพร	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้การกล่าวอวยพร

การกล่าวอวยพร มักใช้ควบคู่ไปกับการแสดงความยินดี หรือแสดงความปรารถนาดี เพราะถ้าจะอวยพรก็ต้องแสดงความยินดีก่อน หรือถ้าเป็นการกล่าวแสดงความยินดีโดยแท้จริงก็มักจะลงท้ายด้วยการอวยพร

การอวยพรมีหลายโอกาส เช่น ในงานมงคลสมรส งานวัด งานวันขึ้นปีใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ ตลอดจนการอวยพรของผู้หลักผู้ใหญ่ ซึ่งมักเรียกกันว่า คำอวยพร หมายถึงการให้ศีล ให้พร แก่ลูกหลาน ลูกศิษย์ผู้ได้บังคับบัญชา

หลักทั่วไปในการกล่าวอวยพร

1. ขึ้น ไปพูดด้วยท่าที่ร่าเริงเป็นการแสดงความยินดีไปในตัว
2. เริ่มต้นด้วยเสียงค่อนข้างดังเล็กน้อย เป็นการเรียกความสนใจ เพราะงานชนิดนี้มักมีเสียงรบกวนมาก ข้อความตอนต้นควรเป็นใจความง่ายๆ สั้นๆ
3. การดำเนินเรื่องให้เป็นไปตามความเหมาะสม เช่น – ถ้าเป็นงานวันเกิดควรกล่าวความสำคัญในวันเกิด แล้วพูดถึงคุณงามความดี และเกียรติคุณของเจ้าภาพตามสมควร
ถ้าเป็นงานแต่งงานควรเริ่มต้นด้วยการบอกเล่าถึงความสัมพันธ์ของท่านกับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ถ้าบังเอิญเกิดรู้จักทั้งคู่ ถ้ามีประสบการณ์มากพอให้ข้อคิดในชีวิตสมรสแล้วกล่าวแสดงความยินดีที่ทั้งสองฝ่ายได้สมรสกันอันจะเป็นการก่อสร้างรากฐานเป็นครอบครัวที่ดีต่อไป
4. ลงท้ายด้วยการกล่าวคำอวยพร ขอให้มีความสุขความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป
5. อาจมีการดื่มอวยพรปิดท้ายคำกล่าวอวยพรด้วยก็ได้

การกล่าวอวยพร

เป็นการกล่าวใน โอกาสที่เป็นมงคล เช่น งานมงคลสมรส งานวันเกิด งานปีใหม่ งานฉลองการเลื่อนยศ ฯลฯ

1. กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าภาพกับผู้กล่าวอวยพร หรือกล่าวการที่ตนได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนมากล่าวในนามของเพื่อนร่วมงานในหน่วยราชการหรือในแผนกงานใด
2. ท้าความถึงความสำคัญของงานหรือพิธีนั้นและกล่าวแสดงความยินดีกับเจ้าภาพ
3. เนื้อเรื่องและคำพูดสอดคล้องกับงานและโอกาสนั้นๆ
4. คำนี้ถึงผู้ที่ได้รับพรว่าเป็นผู้อยู่ในฐานะใด อาจมีโอวาประกอบตามควร
5. กล่าวแสดงความหวังว่าเจ้าภาพจะประสบความสุข ความเจริญ มีความสำเร็จในชีวิต
6. การกล่าวอวยพรพยายามให้ผู้รับพรรู้สึกว่าการอวยพรนั้นกล่าวสำหรับเขาโดยเฉพาะ

ตัวอย่างการกล่าวอวยพร

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้กล่าวอวยพรแด่คุณ.....และคุณ.....ในงานมงคลสมรสในวันนี้ ข้าพเจ้าคุ้นเคยกับคุณ....มาแต่เด็ก เนื่องจากเป็นลูกของเพื่อนสนิท คุณ....เป็นคนดีมีความมานะอดทนในการสร้างฐานะด้วยความขยันขันแข็ง ส่วนคุณ....ก็เป็นกุลสตรีที่ดีควรแก่การยกย่องคุณ....และคุณ....จึงเป็นคู่สมรสที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอให้คู่สมรสรักษาคุณความดีนี้ไว้ด้วยความเข้าใจและถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน

ในวาระอันเป็นศุภมงคลในวันนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเชิญแขกผู้มีเกียรติทุกท่านดื่มอวยพรให้แก่ผู้บ่าวสาว ให้มีความสุขความเจริญในชีวิตสมรสสืบต่อไป

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มากกล่าวอวยพรในวันเกิดของคุณ.....ในวันนี้ ข้าพเจ้ากับคุณ....มีความคุ้นเคยสนิทสนมกันมานาน คุณ....เป็นคนดีมีจิตเมตตา ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตลอดมาในหน้าที่การงานของท่านในฐานะครูอาจารย์ ท่านได้อุทิศตัวเพื่อการศึกษาของชาติโดยแท้ เป็นนักวิชาการที่เต็มไปด้วยอุดมคติ ซึ่งความนึกคิดของท่านเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้คุ้นเคยหรือร่วมงานกับท่าน หรือในหนังสือของท่านหลายเล่ม...

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดดลบันดาลให้คุณ....ประสบแต่ความสุขความเจริญ ก้าวหน้าในการงานและอายุยืนยาวเป็นที่พึงของครอบครัวและญาติมิตรสืบไป

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับ คู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำรวมอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนา กับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นห่วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็นและความพอเพียงของเนื้อหา	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัดมีการหยุดพูดนานๆและพูดวนซ้ำ อย่างไม่มีจุดหมาย	การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

ทดสอบทักษะการพูด

การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล เวลา 4 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
สัปดาห์ที่ 16 วันที่ 21-22 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560 เวลา 08.30 น. – 10.30 น.

.....

คำชี้แจง

1. ครูอธิบายและทบทวนเกณฑ์ประเมินทักษะการพูดให้นักเรียนเข้าใจ
2. ทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเรียงลำดับเลขที่จากน้อยไปหามาก
3. นักเรียนพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยมีกรบันทึกวิดีโอ ซึ่งครูจะให้สัญญาณในการเตรียมความพร้อม
4. นักเรียนแต่ละคนทดสอบทักษะการพูด ใช้เวลา คนละ 3 นาที
5. ครูบันทึกคะแนนการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล

บันทึกคะแนน ทดสอบทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1	เด็กชายชนพล	3				3				3				3				3				15
2	เด็กชายชนาธร	3				3				3				3				3				15
3	เด็กชายเจษฎา		2			3				3				3					2			13
4	เด็กชายศิวกร	3				3				3				3				3				15
5	เด็กชายฐิติวัลคุ์	3				3				3				3				3				15
6	เด็กชายอนุรักษณ์	3				3				3				3				3				15
7	เด็กชายนัตร์คนัย	3				3				3				3				3				15
8	เด็กชายสุรเดช		2				2				2				2				2			10
9	เด็กชายโชคดี	3				3				3				3				3				15
10	เด็กชายมินทดา	3				3				3				3				3				15
11	เด็กชายนครเขตต์	3				3				3				3				3				15
12	เด็กชายนำชัย	3				3				3				3				3				15
13	เด็กชายธีรวัฒน์	3				3				3				3				3				15
14	เด็กชายเพชรพล	3				3				3				3				3				15
15	เด็กชายประกาศิต		2			3				3				3					2			13

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนน ทดสอบทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายชนสิน		2			3				3				3					2			13
17	เด็กชายภูริชัย	3				3				3				3				3				15
18	เด็กหญิงนริศรา	3				3				3				3				3				15
19	เด็กหญิงศรุตดา	3				3				3				3				3				15
20	เด็กหญิงอติศรา	3				3				3				3				3				15
21	เด็กหญิงณัฐญา	3				3				3				3				3				15
22	เด็กหญิงนิชาภัทร	3				3				3				3				3				15
23	เด็กหญิงอนุศรา	3				3				3				3				3				15
24	เด็กหญิงพิยดา	3				3				3				3				3				15
25	เด็กหญิงสิริพร	3				3				3				3				3				15
26	เด็กหญิงจิรัชยา	3				3				3				3				3				15
27	เด็กหญิงอรดา	3				3				3				3				3				15
28	เด็กหญิงศิรินทร	3				3				3				3				3				15
29	เด็กหญิงปานชนก	3				3				3				3				3				15
30	เด็กหญิงชญัญญาณุช	3				3				3				3				3				15

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนน ทดสอบทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
31	เด็กหญิงอินทิรา	3				3				3				3				3				15
32	เด็กหญิงศรณรัตน์	3				3				3				3				3				15
33	เด็กหญิงณัฐรัตน์	3				3				3				3				3				15
34	เด็กหญิงสาวิณี	3				3				3				3				3				15
35	เด็กหญิงประภาพร	3				3				3				3				3				15
36	เด็กหญิงปิยนันท์	3				3				3				3				3				15
37	เด็กหญิงธัญญรัตน์	3				3				3				3				3				15
38	เด็กหญิงอัจฉรา	3				3				3				3				3				15
39	เด็กหญิงสุกัญญา	3				3				3				3				3				15
40	เด็กหญิงจารุวรรณ	3				3				3				3				3				15
41	เด็กหญิงนราสิมา	3				3				3				3				3				15
42	เด็กชายวรรณลภย์		2				2				2				2				2			10
43	เด็กชายสถาพร		2				2				2				2				2			10

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำนวมอ้อม ค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารรถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นท้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็นและความพอเพียงของเนื้อหา	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัดมีการหยุดพูดนานๆและพูดวนซ้ำ อย่างไม่มีจุดหมาย	การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

แผนการสอนปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนวัดหัวกระบือ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง การกล่าวแนะนำ		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 14	วันที่ 8-9 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560		เวลา 12.30 น.- 14.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวแนะนำตนเองเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การกล่าวแนะนำตนเอง เป็นการบอกชื่อ-นามสกุล หรือประวัติของตนเองให้ผู้อื่นรู้จัก การที่จะพูดได้ดี ประทับใจผู้ฟังและพูดอย่างสละสลวยมีประสิทธิภาพ ต้องมีการฝึกทักษะเป็นประจำ รู้จักสรรหาเลือกคำ สำนวนที่เหมาะสมกับคู่สนทนา เวลา โอกาส สถานที่ ตลอดจนผู้พูดต้องมีประสบการณ์ มีพื้นความรู้ในเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวแนะนำได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวแนะนำอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวแนะนำได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวแนะนำได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวแนะนำได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวแนะนำตนเอง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้การกล่าวแนะนำ
2. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการกล่าวแนะนำในชีวิตประจำวัน
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ การกล่าวแนะนำ ครูอธิบาย แนะนำเพิ่มเติม
4. ครูให้นักเรียนดูจาก YouTube ตัวอย่างการกล่าวแนะนำที่ถูกต้อง
5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการกล่าวแนะนำ
6. นักเรียนแต่ละคนเขียนสคริปการกล่าวแนะนำ แล้วออกมาฝึกพูดหน้าชั้นเรียน โดยมีครูให้

คำแนะนำเพิ่มเติม

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการกล่าวแนะนำ

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

-YouTube การกล่าวแนะนำ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้การกล่าวแนะนำ

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูดกล่าวแนะนำ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ เรื่องการกล่าวแนะนำตนเอง

หลักการกล่าวแนะนำตนเอง

1. คำนำคือ กล่าวทักทายผู้ฟังและอ้อมกบท เช่น“ท่านประธานและท่านสุภาพชนทุกท่าน”
ท่านประธาน พิธีกรและเพื่อนสมาชิก”
2. ชื่อและนามสกุล
3. ถิ่นกำเนิด
4. การศึกษา
5. ความรู้ความสามารถพิเศษ
6. ตำแหน่งหน้าที่การงาน
7. งานอดิเรก (ถ้ามี)
8. หลักหรือแผนการในการดำเนินชีวิต
9. ที่อยู่ปัจจุบัน

แนวทางในการกล่าวแนะนำตนเอง

1. การกล่าวถึงจะมากน้อย หรือจะตัดเรื่องใดออกหรือพลิกแพลง อย่างไรขึ้นอยู่กับสถานที่บุคคล และ โอกาสต่างๆ
2. แทรกเรื่องราวของชีวิตที่เด่นที่สุด ประทับใจที่สุด หรือเรื่องที่ทำให้เรื่องราวมีรสชาติ น่าสนใจ และเป็นที่ประทับใจผู้ฟัง
3. เรียบเรียงเรื่องราวให้สัมพันธ์กันโดยไม่สับสน การลำดับเรื่องราวเป็นเทคนิคเฉพาะตน
4. ข้อความที่กล่าวจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่บุคคลและ โอกาสด้วย

ตัวอย่างการกล่าวแนะนำตนเอง

เรียน ท่านวิทยากร และเพื่อนๆ ปลัดอำเภอรุ่น 10 ที่รักและเคารพทุกท่าน วันนี้จะผมมาเล่าประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ และความเป็นไปของผมชื่อ ชัยวัฒน์ วงสางาม ชื่อเล่น เพชร ความเป็นมา

ผมเป็นคนศรีสะเกษลูกชานาโดยกำเนิดเกิดที่บ้านปราสาท เดิมโตและจบมัธยมต้นจากโรงเรียนขยายโอกาสในหมู่บ้าน จบมัธยมปลายสายศิลป์ – ทวิไป จากโรงเรียนชุมชน เนื่องจากทางบ้านค่อนข้างมีฐานะ (ยากจน) จบ ม.6 ชีวิตจึงได้ผกผันได้เข้าไปอยู่ในโรงเรียนฝึกการบิน ในตำแหน่งผู้ช่วยนักบิน (ทหาร) อยู่กับหลวงตาที่วัดศาลาลอยเป็นเวลา 4 ปี เรียกว่า เป็นเด็กวัด หรือ อารามบอยนั่นเอง ผมจบปริญญาตรีภายใน วัด สาขา รัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ด้วยผลการเรียนเกินคาด ผ่านเส้นยาแดงผ่าแปด 2.3 คำสุดท้ายจะอนุมัติให้จบได้ด้วยความมุ่งมั่นที่พ่อแม่ท่านเคยบอกว่า ลูกเอ๊ย... พ่อแม่ไม่มีเงินทองจะกองให้ จงตั้งใจพากเพียรเรียนหนังสือ ตั้งใจเรียนไปเถละลูก อนาคตข้างหน้าจะสบาย พ่อกับแม่อยู่ที่บ้านยินดีส่งเสียเต็มที่... พร้อมกันนี้ผมก็เรียนราชภัฏควบคู่ไปด้วยสาขานิเทศศาสตร์ แต่กว่าจะจบได้แทบขาด เงินจะใช้สักบาทแทบไม่มี ที่พ่อแม่ท่านบอกว่า ท่านจะส่งเสียเต็มที่ คือมีแค่ไหนก็ส่งเสียได้ แค่นั้นส่งได้เท่าที่มีนอกนั้นลูกไปหาเอาเอง (เรียกง่ายๆว่าไปตายเอาดาบหน้า) ฮ่า... แต่ถึงกระนั้นก็ไม่เป็นปัญหาเพราะผมอยู่กับหลวงตา มือเย็นยังพอมีปลากะปิอง มาม่า เลยรอดตาย... ฮ่า... ผมอาศัยอยู่ในกำแพงวัดสี่ปีจนเรียนจบ ด้วยความเคารพอยู่จนกระทั่งหลวงพ่อท่านเชิญให้ออก บอกว่าให้เด็กวัดรุ่นต่อไปได้เข้ามาอยู่บ้าง... ฮ่า ปี 47 ผมเป็นพลทหารรับใช้ชาติเป็นเวลา 1ปี ที่ค่ายภาณุรังษี ทุกวันทำหน้าที่ ขับฝูงบินตำรับกับหล้าฆ่ากับมด สุดแสนจะทรหด อะไรที่คนปกติเขาไม่ทำกัน อยู่ที่นี่รับรองได้ทำครบแน่นอนด้วยความที่มุ่งมั่น หรืออะไรไม่แน่ใจ ผมสอบเข้าทำงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานในตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ ซึ่งตรงกับความใฝ่ฝันที่รำเรียนมา ผมทำงานประชาสัมพันธ์ด้วยความสุข และสนุกอยู่กับการทำงาน เพราะเป็นงานที่ตัวเองชอบและเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นกันเองเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน รวมทั้งมีโอกาสได้ใกล้ชิดผู้หลักผู้ใหญ่ที่เป็นผู้นำระดับประเทศ เพื่อความปึกของเราจะบรรเทาเบาบางลงไปได้ ถึงแม้จะมีมอบแรงงานมาบุกบอยครั้งก็ไม่เป็นปัญหาแต่ถึงอย่างไรชีวิตเราก็ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น เพราะตอนนั้นยังเป็นเพียงพนักงานราชการคิดเสมอว่าชีวิตเราต้องดีกว่านี้ จึงตัดสินใจเรียนต่อปริญญาโท สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ จากมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ผมจบปริญญาโทตามกำหนด 2 ปี เป๊ะพอดี ผมถูกหล่อหลอมให้เป็น “นักพัฒนาชุมชน” ในชนบทและเริ่มชีวิตราชการด้วย การเป็น “พัฒนากร” ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี งานพัฒนาชุมชนเป็นงานที่

ผมรักและชอบมากๆ เพราะเป็นงานพัฒนาคน ด้วยหลักการง่ายๆ “สร้างศรัทธาให้เกิดกับคนในชุมชน” ผมจึงทุ่มเททำงานพัฒนาชุมชนอย่างเต็มความสามารถ จนวินาทีสุดท้าย..แต่..ชีวิตมีความไม่แน่นอน เมื่อบัญชีปลัดอำเภอเรียกบรรจุถึง จึงตัดสินใจ“ลาออกจากราชการเพื่อมาเป็นข้าราชการอีกครั้ง”... ในตำแหน่งปลัดอำเภอ ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจรับใช้ประชาชนและประเทศชาติ วันนี้ชีวิตกลับมาเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง ที่อำเภอคอนจัน จังหวัดกาฬสินธุ์“ชีวิตคือการเดินทาง จุดหมายปลายทางยังไม่แจ้ง เดินทางต่อไปจนกว่าจะดับสูญ”

ใบความรู้ เรื่อง การกล่าวแนะนำผู้อื่น

วิธีการแนะนำผู้อื่น

ใช้หลักการอย่างเดียวกับการแนะนำตนเองและคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้เพิ่มเติมคือ

- 1) แนะนำสั้นๆ
- 2) แนะนำเฉพาะเรื่องที่เป็นปมเด่น เรื่องที่เป็นปมค้อยหรือเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ควรกล่าวถึง เรื่องที่แนะนำควรได้รับอนุญาตจากผู้ถูกแนะนำก่อน
- 3) การแนะนำระหว่างสุภาพบุรุษกับสุภาพสตรี ต้องแนะนำให้สุภาพบุรุษรู้จักสุภาพสตรี โดยกล่าวนามสุภาพสตรี เช่น “คุณสุดาครับ นี่คุณพนัส รักความดี สมุหบัญชีธนาคารออมสินสาขานนทบุรี คุณพนัส นี่คุณสุดา มณีแก้วครับ สมุหบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขานนทบุรีในการแนะนำ ถ้าสุภาพบุรุษนั่งอยู่ควรยืนขึ้น แต่สุภาพสตรีถ้านั่งอยู่และได้รับการแนะนำไม่ต้องยืน ถ้าเป็นการแนะนำหลายคนจะนั่งลงเมื่อแนะนำครบทุกคนแล้ว
- 4) แนะนำผู้อ่อนอาวุโสให้รู้จักผู้อาวุโส โดยเอ่ยนามผู้อาวุโสก่อน เช่น “คุณแม่คะ นี่น้องเพื่อนของคุณ” “ผู้จัดการคะ นี่คุณสมพงษ์ ใจซื่อ ประชาสัมพันธ์โรงแรมลานทองคะ คุณสมพงษ์คะ นี่คุณสวัสดิ์ เรื่องรอง ผู้จัดการบริษัทสมบูรณ์ที่คุณต้องการพบคะ”ในเรื่องอาวุโสถือตามวัยวุฒิ บางโอกาสถือตามตำแหน่งหน้าที่การงานผู้แนะนำต้องคำนึงตามโอกาสให้เหมาะสมด้วย
- 5) การแนะนำบุคคลต่อที่ประชุมหรือชุมชนต่าง ๆ เอ่ยถึงกลุ่มชนก่อน เช่น “ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ผู้พูดช่วงเวลาต่อไปนี้เป็นคือ คุณปราโมทย์ พงษ์ทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ ท่านจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางด้านการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และจบปริญญาโททางด้านบริหารการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน ประสบการณ์ของท่านเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งวิทยาลัยนานาชาติทำหน้าที่บริหารงานมา 5 ปีแล้วผลิตบัณฑิตจนถึง 4 รุ่น วันนี้ท่านสะดวกให้เกียรติมาบรรยายเรื่อง “การศึกษากับพัฒนาชนบท” เชิญท่านรับฟังแนวคิดของวิทยากรได้แล้วครับ
- 6) การแนะนำบุคคลรุ่นเดียวกัน เพศเดียวกัน จะแนะนำใครก่อนหลังก็ได้ข้อปฏิบัติสำหรับการแนะนำเมื่อผ่านการแนะนำแล้ว ผู้อ่อนอาวุโสยกมือไหว้ผู้อาวุโส และผู้อาวุโสกล่าวรับไหว้ ถ้าอาวุโสเท่าเทียมกันก็ยกมือไหว้พร้อมกัน แต่ปัจจุบันมักก้มศีรษะให้แก่กันพอเป็นพิธีก็ได้ การแนะนำในที่ประชุมเมื่อผู้รับการแนะนำต่อที่ประชุมถูกเอ่ยชื่อ ควรยืนขึ้นคารวะต่อที่ประชุมและที่ประชุมตอบมือต้อนรับ

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1	เด็กชายวุฒินันท์		2				2				2					1				1		8
2	เด็กชายชาญชัย		2				2				2					1				1		8
3	เด็กชายวีระศักดิ์		2				2				2				2					1		9
4	เด็กชายกฤษณะ		2				2				2					1				1		8
5	เด็กชายวีรยุทธ		2				2				2					1				1		8
6	เด็กชายสุธี		2				2				2					1				1		8
7	เด็กชายมงคล		2				2				2					1				1		8
8	เด็กชายสิทธิศักดิ์		2				2				2					1				1		8
9	เด็กชายนลธวัช		2				2				2					1				1		8
10	เด็กชายพนม		2				2				2					1				1		8
11	เด็กชายวรรณสิน		2				2				2					1				1		8
12	เด็กชายชิตพล		2				2				2					1				1		8
13	เด็กชายธินันท์		2				2				2					1				1		8
14	เด็กชายปัญญาพล		2				2				2					1				1		8
15	เด็กชายสันหนัฐ		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายจักรพงษ์		2				2				2					1				1		8
17	เด็กชายชนวัฒน์		2				2				2					1				1		8
18	เด็กชายอาทิตย์		2				2				2				2					1		9
19	เด็กชายธนพนธ์		2				2				2					1				1		8
20	เด็กชายภาณุพงศ์		2				2				2					1				1		8
21	เด็กชายวิษณุ		2				2				2					1				1		8
22	เด็กชายชนาธิป		2				2				2					1				1		8
23	เด็กชายนนทกร		2				2				2					1				1		8
24	เด็กชายชนกร		2				2				2				2					1		9
25	เด็กหญิงมนัสนันท์		2				2				2				2					1		9
26	เด็กหญิงปณิดา		2				2				2					1				1		8
27	เด็กหญิงสโรชา		2				2				2					1				1		8
28	เด็กหญิงทิมมพร		2				2				2					1				1		7
29	เด็กหญิงกาญจนา		2				2				2					1				1		8
30	เด็กหญิงฉัฐ ชานันท์		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
31	เด็กหญิงพรพิมล		2				2				2					1				1		8
32	เด็กหญิงนภาพร		2				2				2					1				1		8
33	เด็กหญิงอักษรากัก		2				2				2					2				1		9
34	เด็กหญิงเพ็ญภา		2				2				2					1				1		8
35	เด็กหญิงวารินทร์		2				2				2					1				1		8
36	เด็กหญิงชนิษฐา		2				2				2					1				1		8
37	เด็กหญิงกชกร		2				2				2					1				1		8
38	เด็กหญิงวนิดา		2				2				2					1				1		8
39	เด็กหญิงอัญริตา		2				2				2					1				1		8
40	เด็กหญิงชรินทร์		2				2				2					1				1		8
41	เด็กหญิงหงษ์หยก		2				2				2					1				1		8
42	เด็กหญิงกัญญาณัฐ		2				2				2					1				1		8
43	เด็กหญิงทิชากร		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับ คู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำกวมอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้ อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นท้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวแนะนำ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็นและความพอเพียง ของเนื้อหา	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมี ช่องว่าง ในการพูดและ คำพูดซ้ำซาก อยู่บ้าง	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็นยัง อยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูด นานๆและ พูดทวนซ้ำ อย่างไม่มี จุดหมาย	การตอบสนอง ทางคำพูด ไม่ตรงประเด็น ในงานที่ตั้งไว้ และสิ่งที่พูด ยังไม่เพียงพอต่อ การสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนวัดหัวกระบือ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะการพูด เวลา 20 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การกล่าวต้อนรับ เวลา 4 ชั่วโมง
 สอนสัปดาห์ที่ 14 วันที่ 10-11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560 เวลา 12.30 น.- 14.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวต้อนรับจะใช้ในกรณีที่มีบุคคลหรือคณะบุคคลมาประชุม เยี่ยมชมกิจการหรือใช้ร่วมกับผู้ร่วมงานใหม่ๆ เป็นการกล่าวต้อนรับเพื่อแสดงความปรารถนาดีและทำให้ผู้มาเยือนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความจำเป็นที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวต้อนรับได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวต้อนรับอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวต้อนรับได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวต้อนรับได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวต้อนรับได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวต้อนรับ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการกล่าวต้อนรับจาก YouTube แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการกล่าวต้อนรับ
2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คน และหญิง 1 คน ออกมาเล่าถึงวิธีการกล่าวต้อนรับผู้มาเยือนที่บ้านของตนเองตามที่นักเรียนเคยปฏิบัติจริง
3. นักเรียนคนอื่นในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับผู้มาเยือนที่บ้านของเพื่อนทั้ง 2 คน ว่ามีการกล่าวคำทักทายต้อนรับ และแสดงกริยาท่าทางสุภาพอย่างไรบ้าง
4. นักเรียนเขียนสคริปการกล่าวต้อนรับแล้วจับคู่กันเพื่อฝึกการกล่าวต้อนรับ
5. ครูคอยสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการกล่าวต้อนรับ

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. YouTube การกล่าวต้อนรับ
2. ใบความรู้การกล่าวต้อนรับ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูดการกล่าวต้อนรับ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้การกล่าวต้อนรับ

การกล่าวต้อนรับจะใช้ในกรณีที่มีบุคคลสำคัญหรือคณะบุคคลมาประชุม เยี่ยมชมกิจการหรือใช้กับผู้ร่วมงานใหม่ ๆ เป็นการกล่าวต้อนรับเพื่อแสดงความปรารถนาดีและทำให้ผู้มาเยือนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ ไม่ควรพูดยาวนัก และต้องมีการเตรียมล่วงหน้ามาเป็นอย่างดี โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. กล่าวแสดงความยินดีแก่ผู้มาเยือน
2. กล่าวสรรเสริญหรือยกย่องผู้มาเยือน เช่นเป็นใคร มีผลงานดีเด่นอะไรมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้ต้อนรับ โดยอธิบายหน่วยงานหรืองานอย่างย่อๆ
3. แสดงความยินดีที่ได้มีโอกาสให้การต้อนรับในครั้งนี้ ควรกล่าวเพียงสั้น ๆ ย้ำการต้อนรับอีกครั้งหนึ่ง
4. ขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่องไป และหวังว่าผู้มาเยือนจะกลับมาเยือนอีก

1. การกล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่

- 1.1 กล่าวถึงความสำคัญและความหมายของสถาบันที่ทำงาน
- 1.2 กล่าวถึงหน้าที่และสิทธิที่สมาชิกใหม่จะพึงได้รับ
- 1.3 กล่าวยินดีต้อนรับ

2. การกล่าวต้อนรับผู้มาเยือน

- 2.1 เล่าความเป็นมาของสถาบันอย่างย่อๆ
- 2.2 กล่าวถึงความรู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสต้อนรับ
- 2.3 มอบหนังสือหรือของที่ระลึกและเชิญกล่าวตอบ

ตัวอย่างการกล่าวต้อนรับ

ชาวนครเชียงใหม่รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสต้อนรับ ฯพณฯ นายกเทศมนตรีมหานครลอนดอน เซอร์ปีเตอร์ สตัคส์ ซึ่ง ฯพณฯ เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นในการทำนุบำรุงนครของท่านและท่านยังช่วยให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่การปรับปรุงการบริการด้านสาธารณประโยชน์แก่นครเชียงใหม่ นับเป็นความกรุณาของท่านอย่างยิ่ง นครเชียงใหม่ขอต้อนรับ ฯพณฯ หวังว่า ฯพณฯ คงได้รับความสุขสบายจากดินฟ้าอากาศของเชียงใหม่ และรวมทั้งความปรารถนาดีอย่างจริงใจยิ่งของชาวเชียงใหม่ทุกประการ

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1	เด็กชายวุฒินันท์		2				2				2					1				1		8
2	เด็กชายชาญชัย		2				2				2					1				1		8
3	เด็กชายวีระศักดิ์		2				2				2					1				1		8
4	เด็กชายกฤษณะ		2				2				2		2							1		9
5	เด็กชายวีรยุทธ		2				2				2					1				1		8
6	เด็กชายสุธี		2				2				2					1				1		8
7	เด็กชายมงคล		2				2				2					1				1		8
8	เด็กชายสิทธิศักดิ์		2				2				2					1				1		8
9	เด็กชายนลธวัช		2				2				2					1				1		8
10	เด็กชายพนม		2				2				2					1				1		8
11	เด็กชายวรรณสิน		2				2				2					1				1		8
12	เด็กชายชิตพล		2				2				2					1				1		8
13	เด็กชายธินันท์		2				2				2					1				1		8
14	เด็กชายปัญญาพล		2				2				2					1				1		8
15	เด็กชายสัมพันธุ์		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายจักรพงษ์		2				2				2					1				1		8
17	เด็กชายชนวัฒน์		2				2				2					1				1		8
18	เด็กชายอาทิตย์		2				2				2					1				1		8
19	เด็กชายธนพนธ์		2				2				2					1				1		8
20	เด็กชายภาณุพงศ์		2				2				2					1				1		8
21	เด็กชายวิษณุ		2				2				2					1				1		8
22	เด็กชายชนาธิป		2				2				2					1				1		8
23	เด็กชายนนทกร		2				2				2					1				1		8
24	เด็กชายชนกร		2				2				2			2						1		9
25	เด็กหญิงมนัสนันท์		2				2				2			2						1		9
26	เด็กหญิงปณิดา		2				2				2				1					1		8
27	เด็กหญิงสโรชา		2				2				2			2						1		9
28	เด็กหญิงทิมมพร		2				2				2				1					1		8
29	เด็กหญิงกาญจนา		2				2				2				1					1		8
30	เด็กหญิงฉัฐ ชานันท์		2				2				2				1					1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
																						15
31	เด็กหญิงพรพิมล		2				2				2					1				1		8
32	เด็กหญิงนภาพร		2				2				2					1				1		8
33	เด็กหญิงอักษรากัก		2				2				2					1				1		8
34	เด็กหญิงเพ็ญภา		2				2				2					1				1		8
35	เด็กหญิงวารินทร์		2				2				2					1				1		8
36	เด็กหญิงชนิษฐา		2				2				2					1				1		8
37	เด็กหญิงกชกร		2				2				2					1				1		8
38	เด็กหญิงวนิดา		2				2				2					1				1		8
39	เด็กหญิงอัญริตา		2				2				2					1				1		8
40	เด็กหญิงชรินทร์		2				2				2					1				1		8
41	เด็กหญิงหงษ์หยก		2				2				2					1				1		8
42	เด็กหญิงกัญญาณัฐ		2				2				2					1				1		8
43	เด็กหญิงทิชากร		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ คำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3.ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารรถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นท้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็นและความพอเพียงของเนื้อหา	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัดมีการหยุดพูดนานๆและพูดวนซ้ำอย่างไม่มีจุดหมาย	การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุลิน)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนวัดห้วยกระบือ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง ทักษะการพูด		เวลา 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ		เวลา 4 ชั่วโมง
สอนสัปดาห์ที่ 15	วันที่ 15-16	เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560	เวลา 12.30 น.- 14.30 น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงใน โอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3. สาระสำคัญ

การกล่าวตอบการต้อนรับ เป็นการกล่าวขอบคุณอย่างสั้นๆจากแขกผู้มาเยือนซึ่งต้องพูดให้ สอดคล้องกับการพูดต้อนรับนั้นๆ ส่วนมากต้องพูดแบบนับปล้นเช่น กล่าวแสดงความยินดีที่ได้มา เยือน กล่าวแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อเกียรติที่ได้รับ กล่าวสรรเสริญผู้ที่ให้การต้อนรับ กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการมาเยือน กล่าวเชิญเชิญ ผู้ต้อนรับให้กลับมาเยือน มีความจำเป็นที่ต้อง ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวตอบการต้อนรับได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวตอบการต้อนรับอย่างแม่นยำได้
3. นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวตอบการต้อนรับได้
4. นักเรียนสามารถพูดกล่าวตอบการต้อนรับได้อย่างคล่องแคล่ว
5. นักเรียนสามารถพูดกล่าวตอบการต้อนรับได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวตอบการต้อนรับ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับจาก YouTube แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการกล่าวตอบการต้อนรับ
2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คน และหญิง 1 คน ออกมาเล่าถึงการกล่าวตอบการต้อนรับในสถานการณ์ต่างๆตามที่นักเรียนเคยพบเจอมา
3. นักเรียนคนอื่นในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับของเพื่อนทั้ง 2 คน ว่ามีวิธีการกล่าวและแสดงกริยาท่าทางสุภาพอย่างไรบ้าง
4. นักเรียนเขียนสคริปการกล่าวตอบการต้อนรับแล้วจับคู่กันเพื่อฝึกการกล่าวตอบการต้อนรับ
5. ครูคอยสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการกล่าวตอบการต้อนรับ

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. YouTube การกล่าวตอบการต้อนรับ
2. ใบความรู้การกล่าวตอบการต้อนรับ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

YouTube

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูด การกล่าวการตอบการต้อนรับ	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไปผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ในการกล่าวต้อนรับ มักจะเป็นการกล่าวขอบคุณอย่างสั้นๆ จากแขกผู้มาเยือน ซึ่งต้องพูดให้สอดคล้องกับการพูดต้อนรับนั้น ๆ ส่วนมากต้องพูดแบบจับปล้น ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาท จึงควรได้เตรียมตัวหัวข้อในการพูดไว้ล่วงหน้า คือ

1. แสดงความยินดีที่ได้มาเยือน
2. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อเกียรติที่ได้รับ
3. กล่าวสรรเสริญผู้ที่ให้การต้อนรับ เช่น กล่าวถึงชื่อเสียงขององค์กร หรือคุณงามความดีของสถาบันนั้นๆ
4. กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการมาเยือนครั้งนี้ โดยเน้นจุดเด่น ๆ บางประการ
5. กล่าวเชื้อเชิญผู้ต้อนรับให้กลับมาเยือนตนบ้าง

การกล่าวตอบการต้อนรับ

1. แสดงความยินดีที่ได้มาเยือน
2. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจ
3. กล่าวยกย่องสรรเสริญฝ่ายที่ให้การต้อนรับ เช่น กล่าวถึงชื่อเสียงขององค์กรหรือคุณงามความดีของสถาบันนั้นๆ
4. กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการเยือนเยี่ยมชมครั้งนี้ โดยเน้นจุดต่างๆบางประการ
5. กล่าวเชื้อเชิญผู้ต้อนรับไปเยือนตนบ้าง

ตัวอย่างการกล่าวตอบการต้อนรับ

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาเยือนนครเชียงใหม่ ได้รับการต้อนรับ ที่เต็มไปด้วยไมตรีจิตและประเพณีที่อ่อนช้อยนุ่มนวล ข้าพเจ้าเคยได้รับคำบอกเล่าก่อนเดินทางมายังนครแห่งนี้ว่า เชียงใหม่เป็นเมืองสวยงามแห่งหนึ่ง ข้าพเจ้าเพิ่งประจักษ์ว่า นอกจากเมืองจะสวยงามตามคำเล่าลือแล้ว ชาวเชียงใหม่ยังมีน้ำใจอันดีงามไม่ยิ่งหย่อนกว่าความสวยงามของตัวเมือง การมาเยือนครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในไมตรีจิตของท่านเป็นอย่างยิ่ง ในท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณชาวนครเชียงใหม่ที่ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและใคร่ขอพิจารณาตัวว่า หากท่านมีโอกาสผ่านไปทางนครลอนดอน ขอให้ท่านได้ให้ข้าพเจ้ามีเกียรติต้อนรับท่านบ้าง เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีงามที่เรามีต่อกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1	เด็กชายวุฒินันท์		2				2				2					1				1		8
2	เด็กชายชาญชัย		2				2				2					1				1		8
3	เด็กชายวีระศักดิ์		2				2				2					1				1		8
4	เด็กชายกฤษณะ		2				2				2			2						1		9
5	เด็กชายวีรยุทธ		2				2				2			2						1		9
6	เด็กชายสุธี		2				2				2					1				1		8
7	เด็กชายมงคล		2				2				2					1				1		8
8	เด็กชายสิทธิศักดิ์		2				2				2					1				1		8
9	เด็กชายนลธวัช		2				2				2					1				1		8
10	เด็กชายพนม		2				2				2					1				1		8
11	เด็กชายวรรณสิน		2				2				2					1				1		8
12	เด็กชายชิตพล		2				2				2					1				1		8
13	เด็กชายธินันท์		2				2				2			2						1		9
14	เด็กชายปัญญาพล		2				2				2					1				1		8
15	เด็กชายสัมพันธุ์		2				2				2					1				1		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายจักรพงษ์		2				2				2				2					1		9
17	เด็กชายชนวัฒน์		2				2				2				1					1		8
18	เด็กชายอาทิตย์		2				2				2				2					1		9
19	เด็กชายธนพนธ์		2				2				2				1					1		8
20	เด็กชายภาณุพงศ์		2				2				2				1					1		8
21	เด็กชายวิษณุ		2				2				2				2					1		9
22	เด็กชายชนาธิป		2				2				2				2					1		9
23	เด็กชายนนทกร		2				2				2				1					1		8
24	เด็กชายชนกร		2				2				2				1					1		8
25	เด็กหญิงมนัสนันท์		2				2				2				2					1		9
26	เด็กหญิงปณิดา		2				2				2				2					1		9
27	เด็กหญิงสโรชา		2				2				2				2					1		9
28	เด็กหญิงทิมมพร		2				2				2				2					1		9
29	เด็กหญิงกาญจนา		2				2				2				2					1		9
30	เด็กหญิงฉัฐ ชานันท์		2				2				2				2					1		9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
																						15
31	เด็กหญิงพรพิมล		2				2				2				2						1	9
32	เด็กหญิงนภาพร		2				2				2				2						1	9
33	เด็กหญิงอักษรารักษ์		2				2				2				2						1	9
34	เด็กหญิงเพ็ญนภา		2				2				2				2						1	9
35	เด็กหญิงวารินทร์		2				2				2				2						1	9
36	เด็กหญิงชนิษฐา		2				2				2				2						1	9
37	เด็กหญิงกชกร		2				2				2				2						1	9
38	เด็กหญิงวนิดา		2				2				2				2						1	9
39	เด็กหญิงอัญริตา		2				2				2				2						1	9
40	เด็กหญิงชรินทร์		2				2				2				2						1	9
41	เด็กหญิงหงษ์หยก		2				2				2				2						1	9
42	เด็กหญิงกัญญาณัฐ		2				2				2				2						1	9
43	เด็กหญิงทิชากร		2				2				2				2						1	9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1.ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับ คู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ คำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2.ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3.ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4.ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นห้วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวตอบการต้อนรับ

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5.ความตรงประเด็นและความพอเพียงของเนื้อหา	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัดมีการหยุดพูดนานๆและพูดทวนซ้ำอย่างไม่มีจุดหมาย	การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุติณ)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

แผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนวัดห้วยกระบือ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะการพูด เวลา 20 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การกล่าวอวยพร เวลา 4 ชั่วโมง
 สอนสัปดาห์ที่ 15 วันที่ 17-18 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560 เวลา 12.30 น.- 14.30 น.

1.มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกใน โอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2.ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/4พูดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3.สาระสำคัญ

การกล่าวอวยพร เป็นการกล่าวในโอกาสที่เป็นมงคล มักใช้ควบคู่ไปกับแสดงความยินดี หรือแสดงความปรารถนาดี เช่น งานมงคลสมรส งานวันเกิด งานปีใหม่ ฯลฯ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์กล่าวอวยพรได้ถูกต้อง
- 2.นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์กล่าวอวยพรอย่างแม่นยำได้
- 3.นักเรียนสามารถสื่อสารกล่าวอวยพรได้
- 4.นักเรียนสามารถพูดกล่าวอวยพรได้อย่างคล่องแคล่ว
- 5.นักเรียนสามารถพูดกล่าวอวยพรได้ตรงประเด็นและเพียงพอของเนื้อหาได้

5. เนื้อหา

การกล่าวอวยพร

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการกล่าวอวยพรในโอกาสต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ การกล่าวอวยพร และครูคอยอธิบาย แนะนำเพิ่มเติม
3. นักเรียนศึกษาเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด การกล่าวอวยพร
4. นักเรียนจับคู่เขียนสคริปการกล่าวอวยพร โดยนักเรียนแต่ละคู่กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาเองตามความสนใจ แล้วฝึกทักษะการกล่าวอวยพร
5. ครูจับสลากนักเรียนแต่ละคู่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน โดยครูบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการกล่าวอวยพร

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

-

7.2 แหล่งการเรียนรู้

ใบความรู้การกล่าวอวยพร

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินทักษะการพูด	แบบประเมินทักษะการพูด การกล่าวอวยพร	ระดับคุณภาพ 9 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้การกล่าวอวยพร

การกล่าวอวยพร มักใช้ควบคู่ไปกับการแสดงความยินดี หรือแสดงความปรารถนาดี เพราะถ้าจะอวยพรก็ต้องแสดงความยินดีก่อน หรือถ้าเป็นการกล่าวแสดงความยินดีโดยแท้จริงก็มักจะลงท้ายด้วยการอวยพร

การอวยพรมีหลายโอกาส เช่น ในงานมงคลสมรส งานวัด งานวันขึ้นปีใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ ตลอดจนการอวยพรของผู้หลักผู้ใหญ่ ซึ่งมักเรียกกันว่า คำอวยพร หมายถึงการให้ศีล ให้พร แก่ลูกหลาน ลูกศิษย์ผู้ได้บังคับบัญชา

หลักทั่วไปในการกล่าวอวยพร

1. ขึ้น ไปพูดด้วยท่าที่ร่าเริงเป็นการแสดงความยินดีไปในตัว
2. เริ่มต้นด้วยเสียงค่อนข้างดังเล็กน้อย เป็นการเรียกความสนใจ เพราะงานชนิดนี้มักมีเสียงรบกวนมาก ข้อความตอนต้นควรเป็นใจความง่ายๆ สั้นๆ
3. การดำเนินเรื่องให้เป็นไปตามความเหมาะสม เช่น – ถ้าเป็นงานวันเกิดควรกล่าวความสำคัญในวันเกิด แล้วพูดถึงคุณงามความดี และเกียรติคุณของเจ้าภาพตามสมควร
ถ้าเป็นงานแต่งงานควรเริ่มต้นด้วยการบอกเล่าถึงความสัมพันธ์ของท่านกับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ถ้าบังเอิญเกิดรู้จักทั้งคู่ ถ้ามีประสบการณ์มากพอให้ข้อคิดในชีวิตสมรสแล้วกล่าวแสดงความยินดีที่ทั้งสองฝ่ายได้สมรสกันอันจะเป็นการก่อสร้างรากฐานเป็นครอบครัวที่ดีต่อไป
4. ลงท้ายด้วยการกล่าวคำอวยพร ขอให้มีความสุขความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป
5. อาจมีการดื่มอวยพรปิดท้ายคำกล่าวอวยพรด้วยก็ได้

การกล่าวอวยพร

เป็นการกล่าวในโอกาสที่เป็นมงคล เช่น งานมงคลสมรส งานวันเกิด งานปีใหม่ งานฉลอง การเลื่อนยศ ฯลฯ

1. กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าภาพกับผู้กล่าวอวยพร หรือกล่าวการที่ตนได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนมากล่าวในนามของเพื่อนร่วมงานในหน่วยราชการหรือในแผนกงานใด
2. ท้าความถึงความสำคัญของงานหรือพิธีนั้นและกล่าวแสดงความยินดีกับเจ้าภาพ
3. เนื้อเรื่องและคำพูดสอดคล้องกับงานและโอกาสนั้นๆ
4. คำนี้ถึงผู้ที่ได้รับพรว่าเป็นผู้อยู่ในฐานะใด อาจมีโอวาประกอบตามควร
5. กล่าวแสดงความหวังว่าเจ้าภาพจะประสบความสุข ความเจริญ มีความสำเร็จในชีวิต
6. การกล่าวอวยพรพยายามให้ผู้รับพรรู้สึกว่าการอวยพรนั้นกล่าวสำหรับเขาโดยเฉพาะ

ตัวอย่างการกล่าวอวยพร

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้กล่าวอวยพรแด่คุณ.....และคุณ.....ในงานมงคลสมรสในวันนี้ ข้าพเจ้าคุ้นเคยกับคุณ....มาแต่เด็ก เนื่องจากเป็นลูกของเพื่อนสนิท คุณ....เป็นคนดีมีความมานะอดทนในการสร้างฐานะด้วยความขยันขันแข็ง ส่วนคุณ....ก็เป็นกุลสตรีที่ดีควรแก่การยกย่องคุณ....และคุณ....จึงเป็นคู่สมรสที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอให้คู่สมรสรักษาคุณความดีนี้ไว้ด้วยความเข้าใจและถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน

ในวาระอันเป็นศุภมงคลในวันนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเชิญแขกผู้มีเกียรติทุกท่านดื่มอวยพรให้แก่ผู้บ่าวสาว ให้มีความสุขความเจริญในชีวิตสมรสสืบต่อไป

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มากกล่าวอวยพรในวันเกิดของคุณ.....ในวันนี้ ข้าพเจ้ากับคุณ....มีความคุ้นเคยสนิทสนมกันมานาน คุณ....เป็นคนดีมีจิตเมตตา ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตลอดมาในหน้าที่การงานของท่านในฐานะครูอาจารย์ ท่านได้อุทิศตัวเพื่อการศึกษาของชาติโดยแท้ เป็นนักวิชาการที่เต็มไปด้วยอุดมคติ ซึ่งความนึกคิดของท่านเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้คุ้นเคยหรือร่วมงานกับท่าน หรือในหนังสือของท่านหลายเล่ม...

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดดลบันดาลให้คุณ....ประสบแต่ความสุขความเจริญ ก้าวหน้าในการงานและอายุยืนยาวเป็นที่พึงของครอบครัวและญาติมิตรสืบไป

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม	
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0		
1	เด็กชายวุฒินันท์		2				2				2				2					1			9
2	เด็กชายชาญชัย		2				2				2				1					1			8
3	เด็กชายวีระศักดิ์		2				2				2				1					1			8
4	เด็กชายกฤษณะ		2				2				2				2					1			9
5	เด็กชายวีรยุทธ		2				2				2				1					1			8
6	เด็กชายสุธี		2				2				2				2					1			9
7	เด็กชายมงคล		2				2				2				2					1			9
8	เด็กชายสิทธิศักดิ์		2				2				2				1					1			8
9	เด็กชายนลธวัช		2				2				2				1					1			8
10	เด็กชายพนม		2				2				2				1					1			8
11	เด็กชายวรรณสิน		2				2				2				2					1			9
12	เด็กชายชิตพล		2				2				2				2					1			9
13	เด็กชายธินันท์		2				2				2				2					1			9
14	เด็กชายปัญญาพล		2				2				2				1					1			8
15	เด็กชายสัมฤทธิ์		2				2				2				1					1			8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายจักรพงษ์		2				2				2				2					1		9
17	เด็กชายชนวัฒน์		2				2				2				1					1		8
18	เด็กชายอาทิตย์		2				2				2				2					1		9
19	เด็กชายธนพนธ์		2				2				2				1					1		8
20	เด็กชายภาณุพงศ์		2				2				2				1					1		8
21	เด็กชายวิษณุ		2				2				2				2					1		9
22	เด็กชายชนาธิป		2				2				2				2					1		9
23	เด็กชายนนทกร		2				2				2				2					1		8
24	เด็กชายชนกร		2				2				2				1					1		8
25	เด็กหญิงมนัสนันท์		2				2				2				2					1		9
26	เด็กหญิงปณิดา		2				2				2				2					1		9
27	เด็กหญิงสโรชา		2				2				2				2					1		9
28	เด็กหญิงทิมมพร		2				2				2				2					1		9
29	เด็กหญิงกาญจนา		2				2				2				2					1		9
30	เด็กหญิงฉัฐ ชานันท์		2				2				2				2					1		9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนการประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของเนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
31	เด็กหญิงพรพิมล		2				2				2				2					1		9
32	เด็กหญิงนภาพร		2				2				2				2					1		9
33	เด็กหญิงอักษรากค์		2				2				2				2					1		9
34	เด็กหญิงเพ็ญภา		2				2				2				2					1		9
35	เด็กหญิงวารินทร์		2				2				2				2					1		9
36	เด็กหญิงชนิษฐา		2				2				2				2					1		9
37	เด็กหญิงกชกร		2				2				2				2					1		9
38	เด็กหญิงวนิดา		2				2				2				2					1		9
39	เด็กหญิงอัญริตา		2				2				2				2					1		9
40	เด็กหญิงชรินทร์		2				2				2				2					1		9
41	เด็กหญิงหงษ์หยก		2				2				2				2					1		9
42	เด็กหญิงกัญญาณัฐ		2				2				2				2					1		9
43	เด็กหญิงทิชากร		2				2				2				2					1		9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1.ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ คำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้
2.ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3.ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4.ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นห่วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวอวยพร

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5.ความตรงประเด็นและความพอเพียงของเนื้อหา	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง	การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัดมีการหยุดพูดนานๆและพูดทวนซ้ำอย่างไม่มีจุดหมาย	การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวสมพร ชุลิน)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์กานต์ เบ้าคำ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา บริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....

(นายวรุฒิ พลเพชร)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหัวกระบือ

ทดสอบทักษะการพูด

การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล เวลา 4 ชั่วโมง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
 สัปดาห์ที่ 16 วันที่ 21-22 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560 เวลา 12.30 น. – 14.30 น.

คำชี้แจง

1. ครูอธิบายและทบทวนเกณฑ์ประเมินทักษะการพูดให้นักเรียนเข้าใจ
2. ทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเรียงลำดับเลขที่จากน้อยไปหามาก
3. นักเรียนพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยมีการบันทึกวิดีโอ ซึ่งครูจะให้สัญญาณในการเตรียมความพร้อม
4. นักเรียนแต่ละคนทดสอบทักษะการพูด ใช้เวลา คนละ 3 นาที
5. ครูบันทึกคะแนนการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล

บันทึกคะแนนทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1	เด็กชายวุฒินันท์			1				1				2				2				2		8
2	เด็กชายชาญชัย			1				1				2				2				2		8
3	เด็กชายวีระศักดิ์			1				2				2				2				2		9
4	เด็กชายกฤษณะ			1				2				2				2				2		9
5	เด็กชายวีรยุทธ			1				1				2				2				2		8
6	เด็กชายสุธี			1				1				2				2				2		8
7	เด็กชายมงคล			1				2				2				2				2		9
8	เด็กชายสิทธิศักดิ์			1				1				2				2				2		8
9	เด็กชายนลธวัช			1				1				2				2				2		8
10	เด็กชายพนม			1				1				2				2				2		8
11	เด็กชายวรรณสิน			1				1				2				2				2		8
12	เด็กชายชิตพล			1				1				2				2				2		8
13	เด็กชายธิตินันท์			1				2				2				2				2		9
14	เด็กชายปัญญาพล			1				1				2				2				2		8
15	เด็กชายฉัตรหนึ่งรัฐ			1				1				2				2				2		8

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
16	เด็กชายจักรพงษ์		2				2				2					1				1		8
17	เด็กชายธนวัฒน์		2				2				2					1				1		8
18	เด็กชายอาทิตย์		2				2				2					1				1		8
19	เด็กชายธนพนธ์		2				2				2					1				1		8
20	เด็กชายภาณุพงศ์		2				2				2					1				1		8
21	เด็กชายวิษณุ		2				2				2					1				1		8
22	เด็กชายชนาธิป		2				2				2					1				1		8
23	เด็กชายนนทกร		2				2				2					1				1		8
24	เด็กชายธนกร		2				2				2					1				1		8
25	เด็กหญิงมนัสนันท์		2				2				2			2						1		9
26	เด็กหญิงปณิดา		2				2				2			2						1		9
27	เด็กหญิงสโรชา		2				2				2			2						1		9
28	เด็กหญิงทิम्मพร		2				2				2			2						1		9
29	เด็กหญิงกาญจนา		2				2				2			2						1		9
30	เด็กหญิงณัฐ ชานันท์		2				2				2			2						1		9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกคะแนนทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ความ สามารถ ในการใช้ คำศัพท์				ความ แม่นยำ ด้าน ไวยากรณ์				ความ สามารถ ในการ สื่อสาร				ความ คล่อง แคล่ว				ความตรง ประเด็น และ ความ เพียงพอ ของ เนื้อหา				รวม
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
31	เด็กหญิงพรพิมล		2				2				2				2					1		9
32	เด็กหญิงนภาพร		2				2				2				2					1		9
33	เด็กหญิงอักษรภาค		2				2				2				2					1		9
34	เด็กหญิงเพ็ญนภา		2				2				2				2					1		9
35	เด็กหญิงวารินทร์		2				2				2				2					1		9
36	เด็กหญิงชนิษฐา		2				2				2				2					1		9
37	เด็กหญิงกชกร		2				2				2				2					1		9
38	เด็กหญิงวนิดา		2				2				2				2					1		9
39	เด็กหญิงอัญชิตา		2				2				2				2					1		9
40	เด็กหญิงชรินทร์		2				2				2				2					1		9
41	เด็กหญิงหงษ์หยก		2				2				2				2					1		9
42	เด็กหญิงกัญญาณัฐ		2				2				2				2					1		9
43	เด็กหญิงทิชากร		2				2				2				2					1		9

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์	แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับ คู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ ก่่าวมอ้อม ค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี	มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา	มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนา กับผู้อื่นได้
2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์	แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย หรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม	พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด	ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยค และมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยค ยังไม่ดีพอ	มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
3. ความสามารถในการสื่อสาร	มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจ ความคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ	การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง	การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ	มีปัญหาในการออกเสียงคำสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้
4. ความคล่องแคล่ว	สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆ ที่ค่อนข้างเข้าใจยาก	มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆ ได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน	มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง	การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงักขาดเป็นห่วงๆ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด เรื่อง การกล่าวให้เกียรติหรือมอบรางวัล

ทักษะการพูด	ระดับคุณภาพ			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
5. ความตรงประเด็น และความพอเพียง ของเนื้อหา	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็น และเพียงพอ ต่องานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมี ช่องว่าง ในการพูดและ คำพูดซ้ำซาก อยู่บ้าง	การตอบสนอง ทางคำพูด ส่วนใหญ่ ตรงประเด็นยัง อยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูด นานๆและ พูดทวนซ้ำ อย่างไม่มี จุดหมาย	การตอบสนอง ทางคำพูด ไม่ตรงประเด็น ในงานที่ตั้งไว้ และสิ่งที่พูด ยังไม่เพียงพอ ต่อการสื่อสาร

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ตารางที่ 7 คะแนนการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอน
ลีลาวาทศิลป์

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
		1	2	3			
1.	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้อง สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียน ด้านความรู้ทักษะกระบวนการและ เจตคติ	1	4	5	3.33	2.08	ปานกลาง
7.	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ คาบเวลา	3	4	5	4.00	1.00	มาก
8.	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4	4	5	4.33	0.58	มาก
9.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และสามารถปฏิบัติได้จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมทักษะการสื่อสารของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11.	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
		1	2	3			
12.	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรก คุณธรรมและค่านิยม ที่ดีงาม	3	5	5	4.33	1.15	มาก
13.	วัสดุอุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	4	4	5	4.33	0.58	มาก
14.	นักเรียน ได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วย ตนเอง	4	4	5	4.33	0.58	มาก
15.	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม					4.62	0.61	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์ประเมิน

คะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตารางที่ 8 คะแนนการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติ

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1.	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่ สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	3	3	3.00	0.00	ปานกลาง
2.	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้	3	3	3	3.00	0.00	ปานกลาง
3.	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัศมีสัมพันธ์กัน	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
4.	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	2	2	3	2.33	0.58	น้อย
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
6.	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและ เจตคติ	2	1	2	1.67	0.58	น้อย
7.	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ คาบเวลา	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
8.	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	3	3	3	3.00	0.00	ปานกลาง
9.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และสามารถปฏิบัติได้จริง	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
10.	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมทักษะการสื่อสารของนักเรียน	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
11.	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
12.	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรก คุณธรรมและค่านิยมที่พึงงาม	2	2	2	2.00	0.00	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
13.	วัสดุอุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
14.	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วย ตนเอง	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
15.	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	2	2	2	2.00	0.00	น้อย
รวม					2.20	0.20	น้อย

หมายเหตุ เกณฑ์ประเมิน

คะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูด

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
<p>1. ความสามารถในการใช้คำศัพท์</p> <p>- แทบไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี (3 คะแนน)</p> <p>- อาจใช้คำศัพท์ผิดที่ กำกวม อ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี (2 คะแนน)</p> <p>- มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆหรือพูดคำเดิมๆซ้ำไปซ้ำมา (1 คะแนน)</p> <p>- มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้ (0 คะแนน)</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
<p>2. ความแม่นยำด้านไวยากรณ์</p> <p>- แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลต่อการสื่อความหมายโดยรวม (3 คะแนน)</p> <p>- พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้าง แต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด (2 คะแนน)</p> <p>- ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ (1 คะแนน)</p> <p>- มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์สามารถพูดวลีได้เพียงเล็กน้อย (0 คะแนน)</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
3. ความสามารถในการสื่อสาร					
- มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาอาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่ใช่เหตุให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ (3 คะแนน)	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
- การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง (2 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
- การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดีต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆคู่สนทนาจึงจะเข้าใจ (1 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
- มีปัญหาในการออกเสียงคำ สำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการได้ (0 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4. ความคล่องแคล่ว					
- สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆที่ค่อนข้างเข้าใจยาก (3 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
- มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆได้อีกทั้งค่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน (2 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
- มีลักษณะการพูดที่ลังเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆ ขาดความต่อเนื่อง (1 คะแนน)	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
- การพูดตะกุกตะกักหยุดชะงัก ขาดเป็นท้วงๆ (0 คะแนน)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แบบตอบรับและบทความวิจัย

ที่ ศว ๐๕๖๗.๒/๒๖๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๑ ถนนอุทธรณ์นอก เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเข้าร่วมนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติ

เรียน คุณสมพร ชูสิน

ตามที่ท่านได้ส่งผลงาน เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒" รหัสบทความ ๐_๑๔๒ เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๑ ในวันศุกร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการการจัดประชุมวิชาการระดับชาติได้พิจารณาผลงานของท่านเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอแจ้งให้ท่านสามารถเข้าร่วมนำเสนอผลงาน ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว ทั้งนี้ ผลงานของท่านจะได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ใน Proceeding ฉบับ Online ในเว็บไซต์ ; www.educonference2018.ssrui.ac.th ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๖๐ ๑๐๖๑-๒ ต่อ ๓๓๓
โทรสาร ๐ ๒๑๖๐ ๑๐๕๗

การพัฒนาแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมพร ชูสิน

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

e-mail : choosin1477@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลองและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) แบบประเมินทักษะการพูด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดประกอบด้วย 1) ฤกษ์/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ และ 4) ผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ
2. นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทักษะการพูดในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการสอนปกติ

คำสำคัญ: พัฒนาแบบการสอน ลีลาวาทศิลป์ ทักษะการพูด

DEVELOPMENT OF TEACHING STYLES FOR RHETORIC. SPEAKING SKILL FOR MATHAYOMSUKSA 2

SOMPORN CHOOSIN

Master of Education Program In Curriculum and Instruction
Academic year 2017 Bann Somdet Chaopraya Rajabhat University
e-mail : choosin1477@gmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop rhetoric instruction model to enhance speaking skill for Matthayomsuksa 2 students and 2) to compare students' speaking skill before the experiment and that after the experiment. The sample group included the 43 of Matthayomsuksa 2/2 students as an experimental group and the other 43 of Matthayomsuksa 2/1 students as a control group, who were obtained through cluster random sampling. Data were collected in the 1st semester of academic year 2017. The research instruments involved 1) lesson plan and 2) speaking skill assessment and were statistically analyzed by mean, standard deviation and t-test for Independent Sample.

The findings were revealed as follows.

1. The developed rhetoric instruction model to enhance speaking skill for Matthayomsuksa 2 students delineated 1) theory/concept 2) objectives 3) learning processes ,i.e., stage 1 readiness, stage 2 guided response, stage 3 mechanism, and stage 4 complex overt response and 4) learning outcomes.
2. The speaking skill of control group and experimental group was different at significance level .01. Mean of the experimental group was higher than that of the control group.

Keywords: Development of Instruction Model, Rhetoric, Speaking Skill

บทนำ

การพูดมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนเราทุกคนเป็นอย่างมาก เพราะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดออกมา โดยอาศัยถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรม ให้ผู้อื่นรับรู้ เข้าใจและเกิดการตอบสนอง (สทไทย ไชยพันธุ์, 2555 : 144) ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถใช้น้ำเสียงถ้อยคำ และสามารถใช้พฤติกรรมการแสดงออกได้สอดคล้องและเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้น ทักษะการพูดจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นเวลานาน จึงจะทำให้การพูดนั้นมีประสิทธิภาพ (วันทนี ไพรินทร์, 2547 : 7) การพัฒนาทักษะการพูดจึงมีความสำคัญอย่างมากซึ่งเป็นความสามารถของผู้พูดในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและสอดคล้องสัมพันธ์กับผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ทำให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง รวมทั้งสามารถเลือกใช้กลวิธีในการพัฒนาการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (ชไมพร เลิศคุณาวณิชกุล, 2550 : 7-8)

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชานี้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา แต่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการสอนแบบเดิมพบปัญหาอยู่ 3 ด้านคือ รูปแบบการสอน ตัวผู้เรียนและวิธีประเมินผล โดยด้านรูปแบบการสอนพบว่าผู้สอนเริ่มใช้การบรรยายแนวคิดหลักการก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการพูดเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผลพบว่าประเมินโดยผู้สอนเป็นส่วนใหญ่และให้เพื่อนเป็นผู้ประเมินในบางครั้ง โดยให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาปรับปรุงการพูดของตนเอง ทั้งนี้มีการบันทึกเทปการฝึกพูดเป็นรายบุคคลในบางโอกาสแต่ไม่ได้นำมาเปิดให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากพูดจบแต่ละครั้ง ด้านปัญหาที่ตัวผู้เรียนนั้น จากการพูดคุยกับผู้เรียนพบว่าผู้เรียนยังขาดความมั่นใจในการพูด ยังไม่ชัดเจนเรื่องการเตรียมบทพูดที่ถูกต้อง รวมทั้งคิดว่าวิธีการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการทำให้ตนพัฒนาทักษะการพูดและทักษะด้านอื่นๆ ได้ อดี สำหรับการสอนลีลาวาทศิลป์นั้นเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ครบตามขั้นตอนกระบวนการของรูปแบบจะมีทักษะการพูดแตกต่างไปจากเดิมซึ่งมีแนวคิดจากการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการ (กรมวิชาการ, 2545 : 109) และขั้นของการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำและชำนาญ (Dave, 1967 : 96-99) ตลอดจนทักษะเป็นเรื่องที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนอาศัยการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดีมีความถูกต้องและมีความชำนาญ (Simpson, 1972)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ขึ้นโดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดหลักเพราะแนวคิดดังกล่าว เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ เปิดโอกาสให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูด สื่อความหมายตามความคิดของตน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ารูปแบบการสอนดังกล่าวจะทำให้ทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีทักษะการพูดสูงกว่าการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนวัดหัวกระปือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 86 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง และ ม.2/1 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวกระปือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

- 1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด จากหนังสือเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.3 ศึกษาหลักการพัฒนาทักษะการพูดตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผล โดยพิจารณาสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และแนวคิดจากรูปแบบ การสอนลีลาวาทศิลป์

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่ง/สื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล

1.6 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาและ กรรมการที่ปรึกษาร่วม เพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา ที่ใช้และความเป็นไปได้ของกิจกรรม และนำแผนการสอนทั้ง 4 แผนมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งได้ค่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ เพื่อพัฒนาทักษะการพูด ไป สอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ขณะ จัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

2. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนปกติ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวกระปือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด จากหนังสือเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผล สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผน มีองค์ประกอบดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) แหล่ง/สื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล

3. แบบประเมินทักษะการพูด

แบบประเมินทักษะการพูด ลักษณะแบบ Rubric สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด

2.2 สร้างตารางวิเคราะห์แบบประเมินให้มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการพูดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การกล่าวแนะนำ การกล่าวต้อนรับ การกล่าวตอบการต้อนรับ การกล่าวอวยพร

2.3 สร้างแบบประเมินทักษะการพูด เป็นแบบ Rubric ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังในเรื่องทำการวิจัย

2.4 นำแบบประเมินทักษะการพูดให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง เียงเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้ การหาความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.6 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

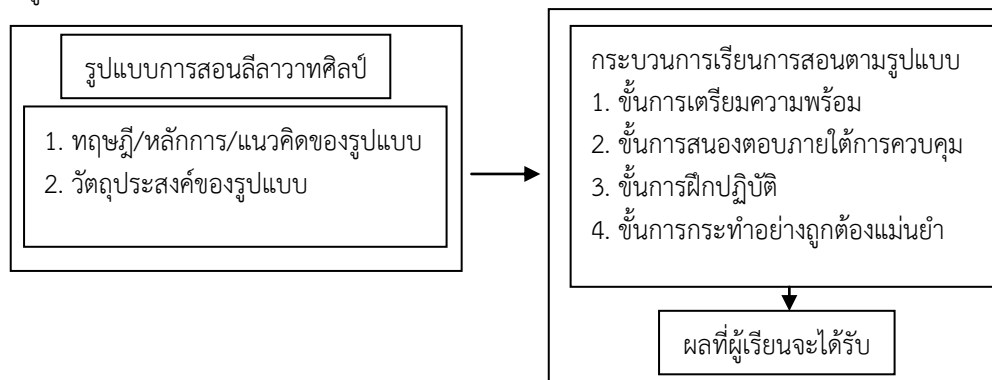
ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะการพูดโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนปกติ โดยใช้สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test Independent)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูด พบว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ พบว่า ทักษะการพูดของนักเรียน ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนปกติ

กลุ่ม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ทดลอง	60	2.97	0.05	79.07
ควบคุม	60	1.68	0.01	55.85

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 2.97) คิดเป็นร้อยละ 79.07 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนปกติมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 1.68) คิดเป็นร้อยละ 55.85

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์กับการสอนปกติ

รูปแบบการสอน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ลีลาวาทศิลป์	15	14.46	1.37	26.88***	0.00
การสอนปกติ	15	8.54	0.50		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =14.46) และการสอนปกติมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =8.54) รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์สูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ได้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ประกอบด้วย 1) ทฤษฎี / หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด 3) กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ 4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูด พบว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ พบว่า ทักษะการพูดของนักเรียน ตามรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดมีประเด็นอภิปราย 2 ด้านคือ 1) การพัฒนารูปแบบการสอน 2) การทดลองใช้รูปแบบการสอน

1. การพัฒนารูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ขึ้นโดยใช้แนวคิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาในด้านทักษะพิสัยและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดหลักเพราะแนวคิดดังกล่าว เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ เปิดโอกาสให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูด สื่อความหมายตามความคิดของตน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนกระบวนการของรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ เมื่อผู้เรียนเรียนจนครบทุกขั้นตอนแล้วผู้เรียนจะมีทักษะการพูดแตกต่างไปจากเดิมใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมผ่านการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน รูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิด(กรมวิชาการ,2545:109) กล่าวถึง การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ว่า การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำ แล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ และสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave, 1967 : 96-99) กล่าวว่าจัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านปฏิบัติมุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำและชำนาญ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ หวาง เชน จุน (Wang Cheng-Jun, 2006 : 56-80) ศึกษาผลการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวจีน ระดับชั้นปีที่ 1ของมหาวิทยาลัย ของกิ่ง นอร์มอล จำนวน 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุม สอนแบบเดิม ผลการทดสอบพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการแตกต่างกัน กลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยทางสถิติ และในการฝึกทักษะการพูดนั้น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการฝึกทักษะการพูด มีความสอดคล้องกับทฤษฎีของซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกายของผู้เรียน สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี มีความถูกต้องและมีความชำนาญ การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูด ผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงที่อาศัยทักษะการปฏิบัติ สอดคล้องกับ ซีเชคแดค (Cicekdag, 1995 : 59-64) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกทักษะที่มุ่งเน้นงานปฏิบัติการหาข้อมูลที่ขาดหายไปและกิจกรรมถามความคิดเห็น โดยให้

ผู้เรียนเล่นเกมทางภาษา แข่งขันตอบคำถามและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลตนเองสมบูรณ์ โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารด้านการพูด ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ (จันทิมา ศรีมะโฮงนาม, 2550) ศึกษาการใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดที่พบว่า นักเรียนมีทักษะการพูด สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001สืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลีลาวาทศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งรูปแบบกิจกรรมที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องเรียงลำดับจากสิ่งที่ง่ายเหมาะสมกับพัฒนาความสามารถของเด็กที่ซับซ้อนมากขึ้น จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวสู่สิ่งที่อยู่ไกลตัว และการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติได้เล่น ได้ร้อง ได้ฟัง ได้อ่าน ได้เขียนทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนได้เร็วขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กค่อย ๆ ซึมซับความเข้าใจของเนื้อหาแต่ละกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ (พิตรวิทย์ โกวิทวิท, 2540 : 25-26) ที่กล่าวว่า เป็นการสอนให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนาน เป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษาซึ่งมีผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มขึ้นตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสื่อสารให้ได้มากที่สุด เช่น การสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนร่วมชั้น เพื่อที่นักเรียนจะได้คุ้นชินกับภาษา ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนการฝึกที่เป็นระบบ โดยให้นักเรียนเริ่มฝึกจากกลุ่มใหญ่ก่อน แล้วจึงจัดกิจกรรมฝึกภาษาเป็นคู่ จะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพูดมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิด (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 92-95) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารโดยให้มีการจัดกิจกรรมกลุ่มใหญ่และทำกิจกรรมร่วมกันทั้งชั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้มีความก้าวหน้าในการพูดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับและผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดในหัวข้อที่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้อย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับ (นพรัตน์ ไกภาษา, 2555) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ วิชาศิลปะการพูดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้บทบาทสมมติความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้น จากการประเมินผลทักษะการพูด ผู้วิจัยมีการประเมินผลการพูดด้วยการใช้เครื่องมือที่เป็นร่องรอย หลักฐาน ตามแบบประเมินความสามารถในการพูดแบบประเมินผลตามสภาพจริง (Rubric Scoring) สอดคล้องกับ (ปรัชญา อากาศกุล, 2542 : 71) กล่าวว่า การประเมินผล การพูดในแต่ละครั้งจำเป็นต้องมีหลักการหรือมาตรฐานในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับแนวคิด (กรมวิชาการ, 2545 : 245-258) กล่าวว่า การวัดและประเมินทักษะการพูด ตามแนวการวัดประเมินผลสภาพจริงในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กล่าวว่า เกณฑ์หรือแนวทางต่างๆ ที่นำมาใช้ในการพิจารณาและคำอธิบายระดับคุณภาพของแนวทางว่ามีความสำเร็จอยู่ในระดับใด จึงจะได้ตามเกณฑ์ และในการประเมินทักษะการพูด ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบการพูดเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับ (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2546 : 79-80) กล่าวว่า การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียวเป็นการทดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะการพูดจริงในเนื้อหาที่เตรียมมา

จากประเด็นต่างๆ ที่ได้อภิปรายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการพูด โดยใช้รูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการพูดสูงขึ้น เนื่องจากรูปแบบเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ประเมินผลตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดในหัวข้อที่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ฝึกฝน และปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ได้ถูกต้อง นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาและนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำรูปแบบการสอนไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการสอนลีลาวาทศิลป์แต่ละขั้นไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดควรดำเนินการ ดังนี้

1) ขั้นการเตรียมความพร้อม ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมเคลื่อนไหวอย่างหลากหลาย เช่น การเต้นรำ แสดงท่าทาง นั่งหรือยืนในรูปแบบต่างๆ เพื่อกระตุ้นและปรับความพร้อมของผู้เรียนได้ดีทั้งทางกายใจ อารมณ์ ความรู้สึกดี ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอิสระและพร้อมฝึกทักษะได้ดี

2) ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ ลองถูกลองผิดในการเรียนภาษาด้วยตนเองและเรียนรู้การแก้ปัญหาจากข้อบกพร่องของตน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาเป็นภาษาพูดได้ ภายใต้ การช่วยเหลือของครู เช่น สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น

3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนควรจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา หน้าที่ของภาษาและการเลือกใช้ภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองเหมาะสมกับสถานการณ์และคู่สนทนา จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้จริงในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆได้ถูกต้อง

4) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องและแม่นยำ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมหลายทักษะรวมๆกันไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างอิสระทั้งในชั้นเรียนและสถานการณ์จริงเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง

1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ

1) ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความเป็นกันเอง สนุกสนาน ไม่เน้นถูกผิด แต่คำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมตามความสมัครใจ

2) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้สึกอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่ได้เตรียมการมาก่อนและผู้สอนไม่ขัดจังหวะหรือแทรกแซงในระหว่างการทำกิจกรรม หากมีข้อผิดพลาดควรกระทำเมื่อหลังเสร็จสิ้นการทำกิจกรรม

1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม

1) ก่อนการทำกิจกรรม ผู้สอนควรวางแผนกิจกรรมอย่างรอบคอบและเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้พร้อมก่อนทำกิจกรรม

2) ระหว่างทำกิจกรรม ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้สังเกตการณ์ และจดบันทึก

3) ภายหลังจากทำกิจกรรม ผู้สอนควรสรุปภาพรวมของการทำกิจกรรม รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับและประเมินผลการทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการพูดด้วยรูปแบบ เทคนิค หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดที่หลากหลายมากขึ้น เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อทดลองเปรียบเทียบความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนว่าวิธีใดที่กระตุ้นหรือส่งผลให้ทักษะการพูดของนักเรียนได้ดีกว่ากัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการพูดรูปแบบอื่นสำหรับวิชาภาษาไทยในระดับชั้นต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การพูด แสดงความคิดเห็น และการพูดเล่าเรื่อง เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดโดยบูรณาการทักษะการพูดกับทักษะการฟังหรือทักษะการพูดกับทักษะการดู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของทักษะทางภาษาไทยให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
- จันทิมา ศรีมะโฮงนาม. (2550). **การใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนช่วงชั้นที่3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชไมพร เลิศคณาวณิชกุล. (2550). **ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์ วิทยาลัยเขตราษฎร์เทพวิ. สารนิพนธ์ (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ปรัชญา อาภากุล. (2542). **ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- พิตรวัลย์ โกวิทวที. (2540). **ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันนี ไพรินทร์(2547). **“การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคลองทวีวัฒนาที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการตอบสนอง ด้วยท่าทาง”** สารนิพนธ์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สไทย ไชยพันธุ์. (2555). **แนวคิดทฤษฎีการพูดสื่อสารในสังคม**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 3
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรุณี วิริยะจิตรรา. (2532). **การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- Cicekdag. (1995). **Method of Teaching Communication in the Classroom**. London : Cambridge University Press.
- Dave,R. (1967). **Psychomotor domain**.Berlin:International Conference of Educational Testing.
- Simpson,D. (1972). **Teaching physical education:A system approach**. Boston : Houghton Mufflin Co.
- Wang Cheng-Jun. (2006). **Designing Communicative Tasks for College English Courses**. Retrieved December 5th,2007. from [http : www Asian-eft-journal.com](http://www.Asian-eft-journal.com)

ภาคผนวก จ

ผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสมพร ชูสิน
วัน/เดือน/ปี เกิด	วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2516
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 9/357 แขวงสามค่า เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ค.บ.) สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี วิชาเอกภาษาไทย วิชาโท จิตวิทยาและการแนะแนว
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2539	บรรจุรับราชการ ข้าราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ แขวงบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
28 พ.ย.พ.ศ.2558-ปัจจุบัน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดหัวกระบือ แขวงบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150